

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA
DO ROKU 2015 S VÝHLADOM DO ROKU 2020
(aktualizovaný)

Schválený obecným zastupiteľstvom
29. septembra 2011

Gestor: Ing. Mária Klimentová, starostka obce Zvolenská Slatina
Kordinátor: Ing. Anna Pavlendová, prednostka obecného úradu
Ing. Mária Michnová, SC Podpoľanie Detva
Facilitátor: Jaroslav Babic – EU projekty, Zvolenská Slatina

*„Denne som vídal na úsvite strom, ako sa od vrcholu koruny
až k päte celý prebúdzal. Bol totiž plný vtákov. A vždy za úsvitu
začal ožívať a spievať, a keď potom vyšlo slnko, poslal
svoje bohatstvo k nebu ako starý dobrácky pastier, a až do
večera zostával prázdny, môj strom – hrad – môj dom – zámok.....,“*

*Rozprával a my sme vedeli, že na strom je nutné sa dívať dlho,
Aby sa takto v človeku zrodil.*

Antoine de Saint Exupéry - CITADELA

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zvolenská Slatina je jedným zo základných programových a výkonných dokumentov spracovaných na miestnej úrovni. Obsahuje analýzu možností, stratégiu rozvoja, jeho zámery, priority a programy s percentuálnym vyjadrením ich finančnej náročnosti.

Hlavným cieľom PH a SR obce je navrhnuť systematickú, funkčnú a trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu zameranú na realizáciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce Zvolenská Slatina. Jeho rozvojová časť, stabilizačné, rozvojové ciele, opatrenia a aktivity sú aktualizované a navrhované na obdobie rokov 2011 – 2015 s výhľadom do roku 2020.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je dokument, ktorý:

- čerpá najmä zo znalostí miestnych aktérov, odborníkov obce, zástupcov podnikov, inštitúcií, združení a mimovládnych organizácií, ktorí najlepšie poznajú miestne a regionálne problémy, potreby a rozvojové potenciály obce,
- umožňuje všetkým zainteresovaným partnerom vysokú mieru spoluúčasti na programovaní, kontrole a stratégii socio-ekonomického vývoja vlastnej obce v podmienkach výkonu štátnej hospodárskej politiky,
- bude s územným plánom hrať kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní trvalo-udržateľného miestneho rozvoja obce,
- pomáha zvyšovať všeobecné povedomie o najdôležitejších miestnych potenciáloch a potrebách v procese realizácie cieľov národného plánu regionálneho rozvoja,
- pomáha maximalizovať miestne kapacity pre absorbovanie štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu, a najmä tvorí základ pre alokáciu prostriedkov zo štátnych fondov a podporných programov, ako aj zdrojov obce.
- dokument v 1. časti popisuje súčasné miestne ekonomické, sociálne a demografické tendencie, charakterizuje hlavný potenciál sociálno-ekonomického rozvoja a identifikuje prekážky resp. obmedzenia brániace využitiu tohto potenciálu.

Pre analýzu boli použité dostupné údaje, najmä také, ktoré poukazujú na situáciu v obci, ale aj porovnania s ukazovateľmi v rámci kraja, príp. SR zdôrazňujú silu, rozdiely, medzery a potenciály pre rozvoj obce. Vzhľadom na krátkosť času a najmä nedostatočný prístup k informáciám, absenciu monitorovania jednotlivých socioekonomických oblastí a aktivít v území na rôznych úrovniach, nedostatočné štatistické vyhodnocovanie ukazovateľov na úrovni obcí Štatistickým úradom, nebolo možné podložiť analýzu požadovanými ukazovateľmi. Tieto sa priebežne budú aktualizovať a dopĺňať v gescii obecného úradu.

Hlavným cieľom časti analýzy je identifikácia reálnych problémov a príležitostí. Analýza ukázala, že okrem hodnotenia súčasného stavu, pre ktoré boli využité najmä ukazovatele za posledných 10 rokov, je potrebné brať do úvahy aj vplyvy a odrazy minulých trendov vývoja a stavu územia, nakoľko tieto predstavujú viac etáp, ktoré poznamenali celkový vývoj, preto ich uvádzame v tejto kapitole:

- nesystémová regionálna politiky štátu a absencia dlhodobej hospodárskej stratégie počas posledných 10 rokov, opatrení realizované na úkor vidieckych oblastí v predchádzajúcich obdobiach, následok prehlbovanie rozdielov medzi jednotlivými regiónmi SR,
- zásadné zmeny do rozvoja územia vplyvom priemyselňovania, budovania veľkých poľnohospodárskych subjektov, iné odvetvia zo strany štátu boli v rámci obce a regiónu absentované z podpory,
- nerovnomerné priestorové rozloženie obyvateľstva, dlhodobo pretrvávajúci nepriaznivý stav v demografickom vývoji a vekovej štruktúre obyvateľstva, ktorý sa upravuje v posledných rokoch vplyvom zmeny spoločenského života ľudí a ich myslenia
- prerušenie kontinuálneho vývoja vidieka v období socializmu, likvidácia súkromného vlastníctva, ústup a zánik hospodárenia na malých celkoch, narušené mimoprodukčné funkcie poľnohospodárstva, zmena krajiny,
- narušenie a zmeny hodnotového systému, pre ktorý bol príznačný fenomén vyskúšaných a overených kultúrnych vzorov, vystriedala hodnotová a kultúrna dezorientácia, strata vzťahu k pôde ako živiteľke a strata záujmu o roľnícke hospodárenie, vytrácanie tradícií a oslabovanie miestnej identity,
- negatívne zmeny v hospodárstve od 90. rokov ako dôsledok transformačných procesov, obec značne dotknutá konverziou zbrojárskeho priemyslu (mnohí obyvatelia stratili zamestnanie),
- nedostatočná štruktúra výrobných odvetví a nízky stupeň finalizácie výroby, úpadok poľnohospodárstva, pokles produkcie, nízka tvorba HDP, nízky podiel zahraničných investícií, narastajúca zadlženosť podnikov, ich nestabilita, slabá pripravenosť územia na realizáciu investícií, zahraničných investorov, nedostatočné spoločné plánovanie rozvoja.

Základ príležitostí rozvoja obce Zvolenská Slatina vidíme vo využití potenciálu územia, ktoré sú definované silnými stránkami, počnúc výhodnou geografickou polohou územia, jedinečným prírodným a kultúrno-historickým potenciálom. Územie so svojim potenciálom je atraktívne pre rozvoj cestovného ruchu. Bohatstvo lesov je potenciálom pre rozvoj drevospracujúceho priemyslu s finálnym spracovaním drevnej suroviny v obci a jej lepším zhodnocovaním, ako aj širším využívaním mimoprodukčných funkcií lesov. Podhorský charakter územia, tradície poľnohospodárstva sú predpokladom rozvoja multifunkčného poľnohospodárstva, so zameraním najmä rozvoj živočíšnej výroby - chov oviec a dobytky, s dôrazom na obnovu domácich kvalitných genofondov a modernizáciu technológií. Okrem drevnej suroviny je základnou strategickou surovinou regiónu voda. S ochranou vodných zdrojov súvisí aj regulácia hospodárskych činností v území a celková ochrana životného prostredia.

Dobrá dopravná poloha, výhodná cena pozemkov, dostatok voľných pracovných síl, možnosti cezhraničnej spolupráce, podpora exportu sú príležitosťou aj pre získanie zahraničných investorov a rozšírenia výroby na export. To predpokladá zároveň lepšie využívanie existujúcich produkčných zón, budovanie nových a modernizáciu výrobných odvetví.

Vidiek poskytuje dostupné podmienky pre bývanie obnovou staršieho domového fondu ako aj voľného v domoch, ktoré ostali poloprázdne odchodom mladých ľudí do miest. Ponúka aj podmienky pre novú výstavbu cenovo dostupnými pozemkami a existujúcimi podpornými programami. Časť niekdajšieho bytového fondu na vidieku je možné využiť pre rozvoj cestovného ruchu na prímestskú rekreáciu. Predpokladá sa, že obyvatelia miest sa v tejto spojitosti budú výraznejšie podieľať na oživení obcí, (tým, že tu budú míňať časť prostriedkov za potraviny, služby a pod.), a podieľať sa na zveľadení prostredia spoločne s miestnym obyvateľstvom.

Šancou pre ľudí žijúcich na vidieku je návrat k pôde, ako živiteľke, s ním spojené hospodárenie na rodinných farmách, agroturistika, oživenie tradičných zručností – domáckej výroby a remesiel. Tieto príležitosti zatiaľ nie sú dostatočne využívané.

Z hľadiska zachovania diverzity osídlenia a funkcií, ktoré sídla plnia v krajine, je príležitosťou a účinným nástrojom program obnovy dediny, ktorý smeruje k revitalizácii a celkovému oživeniu vidieka, so snahou umocniť svojráznosť a osobitosť regiónu, zachrániť pôvodnosť a identitu prostredia v nadväznosti na bohaté kultúrno-historické dedičstvo a tradície.

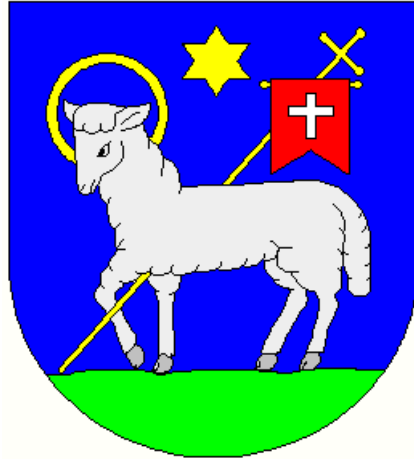
Ohrozenia môžu vzniknúť prehlbovaním rozdielov medzi obcou Zvolenská Slatina a ostatnými obcami v okolitom regióne nesprávnou politikou štátu, pokračujúcou hospodárskou recesiou, rastom nezamestnanosti, obmedzeným prístupom investícií, absenciou systémových nástrojov podpory, nedostatočným využívaním informačných technológií a inovácií, nepriaznivým demografickým vývojom, vysídľovanie vidieka, narušenie ekologickej stability územia, prehlbovanie sociálnych rozdielov, slabá aktivita a mobilizácia ľudských zdrojov a nezáujem o veci verejné.

Výzvou a prioritným záujmom obce Zvolenská Slatina je trvalo udržateľný rozvoj územia, ktorý by mal byť realizovaný na princípoch integrovaného plánovania a uplatňovania vhodných prístupov a účinných nástrojov podpory, rozvíjania partnerskej spolupráce a participácie občanov.

Realizácia PH a SR obce predpokladá rozširovanie a skvalitňovanie partnerskej spolupráce na úrovni obce, rovnako aj na nižších a vyšších úrovniach, ako aj zapájanie širokej verejnosti do spoločného plánovania, riešenia problémov a potrieb v prospech všetkých.

Význam PH a SR obce je aj v tom, že je najaktuálnejším integrovaným dokumentom na úrovni obce vytvoreným na princípe partnerskej spolupráce. Spolu s ostatnými rozvojovými dokumentmi by mal prispieť k harmonizácii aktivít v priestore ako nástroj plánovania. Uplatňovaním zvolených stratégií priniesť zlepšenie kvality života občanov pre prácu, bývanie a rekreáciu, ako aj podmienok pre ekonomický rozvoj, posilnenie príjmov a tvorby pracovných príležitostí. Dôležitosť je pripisovaná environmentálnemu aspektu založenému na vytváraní rovnováhy medzi súčasnými a budúcimi potrebami spoločnosti, potenciálmi a využívaním zdrojov krajiny pri zachovaní požiadaviek životného prostredia, so zreteľom na zachovanie a posilnenie regionálnej identity, jedinečnosti a hodnôt krajiny.

Riešitelia PHaSR obce Zvolenská Slatina

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA**

DO ROKU 2015 S VÝHLADOM DO ROKU 2020

(aktualizovaný)

Príloha 1 – Profil obce

Schválený obecným zastupiteľstvom
29. septembra 2011

Gestor: Ing. Mária Klimentová, starostka obce Zvolenská Slatina
Kordinátor: Ing. Anna Pavlendová, prednostka obecného úradu
Ing. Mária Michnová , SC Podpoľanie Detva
Facilitátor: Jaroslav Babic – EU projekty, Zvolenská Slatina

OBSAH

1. Úvod.....	7
2. Stratégia	5
3. Realizácia	18

Prílohy:

1 – Profil obce

2 – Analýza

3 – Zoznam členov pracovných skupín

Úvod

Dokument "Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Zvolenská Slatina do roku 2007 s výhľadom do roku 2010" (skrátene "Program rozvoja obce") je strednodobý strategický dokument, ktorý definuje komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja obce Zvolenská Slatina. Bol spracovaný na základe zákona NR SR č. 503/2001 Z. Z. o podpore regionálneho rozvoja. Iniciátorom a garantom Programu rozvoja obce je obec Zvolenská Slatina, užívateľmi programu sú všetci občania, podnikatelia, súčasné a potenciálne inštitúcie v obci. Pri vypracovaní bola použitá príručka MVaRR SR pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja z marca 2004.

Obecné zastupiteľstvo v roku 2004 odsúhlasilo prípravu Programu rozvoja obce. Bol menovaný gestor, koordinátor, facilitátor a členovia jednotlivých pracovných skupín. Ich úlohou bolo pripraviť program založený na poznaní potenciálu obce, jeho zhodnotení smerujúci k jej všestrannému rozvoju. Pracovné skupiny sa dohodli na štruktúre a postupe jednotlivých prác.

Program rozvoja obce vznikol za aktívnej účasti členov jednotlivých pracovných skupín (vybraných zo zástupcov samosprávy, podnikateľskej sféry, školy, záujmových združení a odborných inštitúcií), a zároveň občanov, ktorí boli oslovení prostredníctvom dotazníka k vyjadreniu svojich názorov a požiadaviek pod názvom „Prečo žijem v obci Zvolenská Slatina?“ Snahou tohto kroku bolo získať názory a reakcie miestnych obyvateľov, ich postoje, pripomienky, návrhy na skvalitnenie života v obci. Dotazníky boli distribuované do každej domácnosti v obci Zvolenská Slatina a následne boli k dispozícii 2 miesta, kde obyvatelia mohli tieto dotazníky odovzdať. Pripomienky a návrhy širokej i odbornej verejnosti boli v maximálnej miere zohľadnené a zapracované do dokumentu.

Prílohou tohto dokumentu je príklad distribuovaného dotazníka a sumár postrehov a požiadaviek občanov Zvolenskej Slatiny.

Program rozvoja spracovávali 4 pracovné skupiny:

- 1. Pracovná skupina Ľudské a spoločenské zdroje,**
- 2. Pracovná skupina Materiálne a fyzické zdroje,**
- 3. Pracovná skupina Ekonomické zdroje,**
- 4. Pracovná skupina Prírodné zdroje.**

Priebeh projektu po organizačnej stránke, komunikáciu s tvorcami a spracovanie dát do dokumentu zabezpečovala koordinátorka, prácu a výstupy jednotlivých skupín metodicky usmerňoval facilitátor projektu. Za 5 mesiacov sa tvorcami podarilo vypracovať profil obce a analýzy, sformulovať jej víziu a určiť jej priority.

Program rozvoja obce Zvolenská Slatina sa skladá z hlavnej časti a príloh:

Hlavný dokument

- Úvod - charakterizuje Program rozvoja obce a postup prác na jeho tvorbe.
- Stratégia - definuje víziu obce, jej rozvojové ciele a priority.
- Realizácia – metodicky určuje ďalší postup po schválení Programu rozvoja obce, t.j. vytvorenie a pôsobnosť Koordinačnej skupiny, postup pri tvorbe akčného plánu a spôsob monitorovania.

Prílohy

Príloha 1 - Profil obce – Popis potenciálu jednotlivých zdrojov je spracovaný v 4 oblastiach: Ľudské a spoločenské zdroje, Materiálne a fyzické zdroje, Prírodné zdroje a Ekonomické zdroje. Popisuje a analyzuje súčasnú a očakávanú sociálno-ekonomickú situáciu v obci, definuje potenciál a zdroje, ktorými územie disponuje.

Príloha 2 - Analýza - SWOT analýza poskytuje hodnotenie územia z hľadiska jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, poukazuje na disparity – rozdielnosti medzi potenciálom a využitím územia. Problémová analýza identifikuje najväčšie problémy územia, ich príčiny a možné následky neriešenia problému.

Príloha 3 – Zoznam členov pracovných skupín.

Pri tvorbe Programu rozvoja obce bolo použitých viacero zdrojov informácií:

Interné zdroje – databáza údajov Obecného úradu, aktuálne a pripravované strategické dokumenty obce (Územný plán obce, údaje z Matriky, z vlastných štatistických zisťovaní),

Externé zdroje – údaje jednotlivých inštitúcií a rozvojové dokumenty vyšších úrovní.

Poznámka: Program rozvoja obce Zvolenská Slatina je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike, na základe ktorých je možné čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ. Medzi základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja patria Národný rozvojový plán Slovenskej republiky, Operačné programy a ich

*Programové doplnky, Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja
samosprávneho kraja a Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce.*

Aktuálna verzia dokumentu Programu rozvoja obce bola a je k dispozícii na webovej stránke obce a v priestoroch obecného úradu, čím sa umožní jej priebežné pripomienkovanie širokou verejnosťou ako aj odborníkmi, ktorí sa na spracovaní nezúčastnili priamo. Nejde o uzavretý dokument, ale o súbor údajov vyznačujúcich určitú líniu rozvoja, ktorá je prístupná zmenám a doplnkom.

Schválením Programu rozvoja obce Obecným zastupiteľstvom dňa 10. mája 2005 sa dokument stal záväzným pre obec, jej orgány a organizácie.

Ďalšou a najdôležitejšou fázou Programu rozvoja obce je jeho implementácia, t.j. príprava akčného plánu, realizácia jednotlivých aktivít a ich monitorovanie. Jeho príprava a stanovenie priorít a časového harmonogramu vychádzala z výstupov z dotazníkov zozbieraných od občanov, a z pripomienok jednotlivých členov pracovných skupín.

Akčný plán obsahuje podrobný plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období pre dosiahnutie cieľov Programu rozvoja obce. Je spracovaný v nadväznosti na rozpočet obce, v logickom poradí uvádza jednotlivé činnosti, definuje ich časovú a finančnú náročnosť, ako aj zodpovednosť za ich realizáciu.

STRATÉGIA

Vízia je rámcovou predstavou o tom, ako by mala obec v budúcnosti vyzeráť, aké miesto chce Zvolenská Slatina zaujať. Vízia má vyjadrovať nie len želanú, ale zároveň aj možnú predstavu o budúcnosti obce a jednotlivé ciele Programu rozvoja obce majú smerovať k jej naplneniu.

Stratégia obce Zvolenská Slatina obsahuje 3 ciele a 14 priorít. Strategické rozvojové ciele popisujú stav, ktorý sa realizáciou Programu rozvoja obce má dosiahnuť. Strategické priority definujú oblasti rozvoja, na ktoré sa bude obec v budúcnosti zameriavať, tieto sú ďalej špecifikované do jednotlivých opatrení (v zátvorkách je uvedený návrh niektorých aktivít).

Tvorcovia Programu rozvoja obce Zvolenská Slatina sa dohodli na nasledovnom motte a vízii obce.

MOTTO

Zvolenská Slatina – byť Veľkou Slatinou nielen v minulosti ale aj v súčasnosti

Poznámka: Význam názvu

Nagy Szalathna – Veľká Slatina

VÍZIA Obce Zvolenská Slatina

Chceme, aby v roku 2010 Zvolenská Slatina bola:

- **modrená, ale pritom na základe bohatej histórie rázovitá obec,**
- **s vybudovanou infraštruktúrou, s upravenými verejnými a súkromnými priestormi,**
- **obcou vzdelaných ľudí, s aktívnym prístupom k životu a k daniu v obci,**
- **príjemným miestom pre život – pekným, čistým, zdravým a bezpečným ,**
- **s predpokladom byť strediskovou obcou mikroregiónu,**

OBLASŤ 1. ĽUDSKÉ ZDROJE OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA

Cieľ 1. Rozvoj ľudských zdrojov pre zlepšenie kvality života

Priorita 1.1. Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily

Opatrenie 1.1.1. Podpora aktivizácie nezamestnaných.

Opatrenie 1.1.2. Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce.

Opatrenie 1.1.3. Podpora stabilizácie pracovnej sily.

(Podporovať dostupné bývanie a služby.)

Opatrenie 1.1.4. Podpora celoživotného vzdelávania.

(Využitie kapacitných možností základnej školy.)

Opatrenie 1.1.5. Príprava pozemkov pre umiestnenie nových podnikateľských subjektov.

Priorita 1.2. Odstránenie prekážok rovnosti príležitostí

Opatrenie 1.2.1. Zrovnoprávnenie a integrácia marginalizovaných skupín.

Opatrenie 1.2.2. Podpora aktivít rómskych organizácií.

(Zvyšovať životnú úroveň, vzdelanosť a zamestnanosť Rómov, Podpora zriadenia komunitného centra.)

Priorita 1.3. Zlepšenie ponuky a kvality služieb pre občanov

Opatrenie 1.3.1. Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov.

(Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové, ...)

Opatrenie 1.3.2. Podpora občianskeho aktivizmu, zvýšenie úrovne vzájomnej komunikácie samosprávy a občanov.

Opatrenie 1.3.3. Podpora tvorivých a vzdelávacích voľnočasových aktivít občanov.

Opatrenie 1.3.4. Podpora aktivít mimovládnych organizácií.

(Vypracovať a realizovať Program komunitného rozvoja.)

Opatrenie 1.3.5. Podpora prevencie negatívnych spoločenských javov.

Opatrenie 1.3.6. Zlepšenie bezpečnosti v obci.

(Rozšíriť kamerový systém, zriadiť bezpečnostné hliadky- zameranie sa na mladistvých.)

Priorita 1.4. Posilnenie tradičných hodnôt jednotlivca i spoločnosti

Opatrenie 1.4.1. Podpora aktivít zameraných na zlepšenie medzilidskej komunikácie.

Opatrenie 1.4.2. Podpora aktivít realizujúcich sa v trojuholníku rodina - škola - voľný čas.

Opatrenie 1.4.3. Podpora programov výchovy občanov v oblasti vzťahu k obci/regiónu a jeho kultúrno-prírodnému dedičstvu.
(Kultúrno-spoločenské akcie, návrat k tradičným remeslám, obnova miestnych tradícií, ľudové zvyky a obyčaje, ...)

OBLASŤ 2. ZÁKLADNÁ A ENVIRONMENTÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA

Cieľ 2. Vytvorenie komplexnej infraštruktúry v obci Zvolenská Slatina

Priorita 2.1. Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenie 2.1.1. Presadzovanie rozvojových záujmov obce pri budovaní, modernizácii a rekonštrukcii ciest a železníc s cieľom zlepšiť dopravnú prístupnosť obce.
*(Podpora realizácie rýchlostnej komunikácie R-2, včítane dopravného napojenia obce)
(Podpora zdvojkolaženia elektrifikácie jestvujúcej železničnej trate)*

Opatrenie 2.1.2. Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií (chodníkov a parkovacích miest), v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.1.3. Rozvoj nemotorizovanej dopravy.
(Budovať bezpečné priestory pre pohyb cyklistov a peších.)

Priorita 2.2. Rozvoj občianskej infraštruktúry

Opatrenie 2.2.1. Rozvoj občianskej vybavenosti.
(Zamerať sa na dostatok rôznorodých služieb, rekonštrukciu HOKEJKA .....???)Dom služieb.)

Opatrenie 2.2.2. Rozvoj školskej infraštruktúry.
*(Modernizovať školské budovy a technické vybavenie – Základná a Materská škola Terézie Vansovej.)
(V spolupráci škola, rodina vytvoriť podmienky pre výchovu a vzdelávanie)
(Zabudovať do výchovno – vzdelávacieho procesu progresívne formy vyučovania)*

Opatrenie 2.2.3. Rozvoj zdravotnej infraštruktúry.
(Zabezpečiť podmienky pre kvalitné zdravotné služby.)

Opatrenie 2.2.4. Rozvoj sociálnej infraštruktúry.
(Zamerať sa penzión pre dôchodcov, udržať jeho činnosť na kvalitatívne vysokej úrovni, vytvoriť podmienky pre existenciu a činnosť služby pre osamelých.)

Opatrenie 2.2.5. Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít.

(Podporovať kultúrne a športové organizácie, voľnočasové aktivity, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská, vybudovať priestory verejnej zelene).

(Zabezpečiť pravidelnú starostlivosť o stav športovísk)

(Zvýšiť záujem občanov o prácu v športových kluboch)

(Vytvoriť obecný športový klub, ktorý by zastrešoval všetky čiastkové zložky a zlepšoval ich vzájomnú spoluprácu)

(Vytvoriť podmienky pre zachovávanie, zveľadovanie a šírenie kultúrneho dedičstva)

(Podporovanie ľudovo-umeleckých remeselných výrobcov za účelom uchovania a rozvoja remeselníctva v obci)

Opatrenie 2.2.6. Rozvoj technickej infraštruktúry.

(Rozšíriť, modernizovať a rekonštruovať inžinierske siete – rekonštrukcia vytypovaných elektrických sietí, rekonštrukcia a postupné dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia a dobudovanie vytypovaných vetiev vodovodu.)

Opatrenie 2.2.7. Rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor.

(Vybudovať tel. káblový rozvod /TKR/ v obci a doplniť orientačné a informačné tabule)

(Podpora zriadenia informačného centra v obci)

Opatrenie 2.2.8. Rozvoj bytovej výstavby.

(Podporovať výstavbu a modernizáciu bytov, domov – Družstevná ulica, ulica SNP Malá Strana, výstavbu sociálnych bytov, nájomných bytov, výstavbu garáží, znižovanie energetickej náročnosti budov a bytov – plocha medzi Očovskou cestou a Kráľovou ulicou, Plocha Športovej ulice, Mierovej ulice, Očovskej cesty, Komenského ulice, lokalita Boroviny juh.)

(Informovať občanov o možnostiach financovania výstavby a obnovy bytového fondu)

Opatrenie 2.2.9. Starostlivosť o verejné priestranstvá, v rátane zariadení drobnej architektúry.

(Zaviest' systém v údržbe, poriadku a zabezpečovaní čistoty obce, vytvoriť jednotný charakter zariadení drobnej architektúry – zjednocujúci prvok obce)

Opatrenie 2.2.10. Pretváranie obce na bezbariérové.

(Budovať bezbariérové komunikácie a vstupy do budov.)

Priorita 2.3. Rozvoj environmentálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.3.1. Monitoring a odstránenie zdrojov znečistenia životného prostredia, revitalizácia znečistených prírodných zdrojov.

Opatrenie 2.3.2. Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu vyvázaného na skládku.

(Podpora zavedenia separovaného zberu, jeho postupné rozširovanie na viacero druhov separovaných odpadov, využiť možnosti recyklačného fondu, šírenie informácií o potrebe triedenia odpadu – ekonomický efekt pre obce – pre občana)

Opatrenie 2.3.3. Zlepšenie starostlivosti o zeleň v obci, zväčšenie rozsahu verejnej zelene v obci.

(Vypracovať štúdiu - možnosti využitia verejných plôch na rozšírenie plôch verejnej zelene, realizačný projekt výsadby a následnej starostlivosti)

Opatrenie 2.3.4. Podpora a rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov.

(Podpora zavedenia možnosti využitia zeleného odpadu, vytvorenie obecného kompostoviska, úspora nákladov na veľkoobjemové kontajner, vymedzenie priestorov na dočasné uskladnenie tohto druhu odpadu)

Opatrenie 2.3.5. Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

Opatrenie 2.3.6. Zabezpečenie systému protipovodňovej ochrany.

Priorita 2.4. Vypracovanie a schválenie územnoplánovacej dokumentácie obce

Opatrenie 2.4.1. Vypracovanie návrhov ÚP, realizácia celého schvaľovacieho procesu a záverečného prerokovania ÚP.

OBLASŤ 3. EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA

Cieľ 3. Trvalo udržateľný rozvoj priemyslu a služieb s využitím potenciálu obce Zvolenská Slatina

Priorita 3.1. Aktivizácia ekonomického potenciálu obce

Opatrenie 3.1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

(Vytvoriť a realizovať stratégiu podpory malého a stredného podnikania, zvýšiť dostupnosť informácií o možnostiach podpory zo strany mesta, VÚC, štátu, EÚ.)

(Spracovať databázu nevyužitého majetku na území obce)

Opatrenie 3.1.2. Podpora budovania vedecko-technických a priemyselných parkov.

(Vytvorenie podmienok pre zvýšenie záujmu investorov o investovanie v obci.)

(Príprava pozemkov pre umiestnenie nových podnikateľských subjektov)

Opatrenie 3.1.3. Podpora vybudovania podnikateľského inkubátora.

(Vytypovať vhodný priestor, zistiť záujem miestnych podnikateľov, prípadné oslovenie vytipovaných potenciálnych podnikateľov)

Opatrenie 3.1.4. Rozšírenie možností využitia obecného majetku.

Priorita 3.2. Aktivizácia potenciálu cestovného ruchu

Opatrenie 3.2.1. Propagácia obce - cieleňá a intenzívna.

(Vybudovať manažment CR v obci s využitím subjektov už pôsobiacich v CR)

(Podporovať vybudovanie informačného centra v obci)

Opatrenie 3.2.2. Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie obce pre rozvoj cestovného ruchu.

(Zatraktívniť ponuku cestovného ruchu, vidieckej turistiky našej obce)

Opatrenie 3.2.3. Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo-rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

(Zamerať sa na Všešportový areál, .Boroviny – stredisko víkendovej rekreácie, možná výstavba vodného diela Slatinka)

Opatrenie 3.2.4. Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty.

(Podpora možností získania finančných prostriedkov na ich rekonštrukciu a údržbu zo strany obce, zrealizovať inventarizáciu kultúrneho dedičstva na území obce a prehodnotenie súčasného stavu, potrebu obnovy)

Opatrenie 3.2.5. Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obce, v širšom regióne

Priorita 3.3. Udržať rozsah výroby a zamestnanosti v poľnohospodárstve

Opatrenie 3.3.1. Nerozširovať rozsah živočíšnej výroby v hospodáriacich subjektoch

(Sústrediť sa na danej lokalite na rekonštrukciu a modernizáciu objektov s cieľom skvalitniť životné prostredie obyvateľov a zároveň welfare zvierat.)

Opatrenie 3.3.2. Podporiť efektívnosť rastlinnej výroby.

Opatrenie 3.3.3. Podporiť projekty pre rozvoj agroturistiky a budovanie oddychových zón.

Priorita 3.4. Udržať daný ráz a charakter lesných porastov

Opatrenie 3.4.1. Organizácia a plány obnovy lesa.

Opatrenie 3.4.2. Pestovateľská činnosť.

Opatrenie 3.4.3. Zalesňovanie trvalých trávnych porastov.

Priorita 3.5. Aktivizácia poľovníctva a rybárstva

Opatrenie 3.5.1. Zachovať pôvodné zoskupenie v poľovnom združení, hlavne ľudí s vlastníckou štruktúrou pozemkov.

Opatrenie 3.5.2. Vybudovať chovné zariadenia.

Opatrenie 3.5.3. Zatraktívnenie rybárstva – sústrediť sa a podporovať rybné hospodárstvo.

Opatrenie 3.5.4. Tvorba ďalších aktivít podporujúcich rozvoj poľovníctva v obci.

Priorita 3.6. Aktivizácia včelárstva

Opatrenie 3.6.1. Osvetovou činnosťou zvýšiť angažovanosť v oblasti včelárstva.

Opatrenie 3.6.2. Zabezpečiť znovuoživenie včelárskej činnosti v obci.

(Spolupráca a podpora zo strany OcÚ, PD.)

REALIZÁCIA

Proces tvorby Programu rozvoja obce a jeho realizácia sa zásadne odlišujú. Kým príprava stratégie bola viac kreatívnym procesom, realizácia konkrétnych aktivít bude najmä manažérskou úlohou.

Z procesu strategického plánovania v Obci Zvolenská Slatina vyplynulo viacero záverov:

- zástupcovia obce a inštitúcií cítia zodpovednosť za rozvoj obce v budúcnosti, prejavili ochotu spoločne realizovať navrhnuté ciele, chcú si však byť istí, že čas a úsilie, ktoré projektu venovali, prinesie pozitívne zmeny,
- dobrou organizáciou, vzájomnou spolupracou a efektívnym využitím dostupných zdrojov je možné dosiahnuť realizáciu Programu rozvoja obce,
- jednotlivé priority Programu rozvoja obce navzájom úzko súvisia a nemôžu byť realizované oddelene.

Jednotlivé pracovné skupiny Programu rozvoja obce následne vypracovali akčný plán na najbližšie obdobie pre horizont 1 - 2 rokov (t.j. rozpracovali jednotlivé opatrenia Programu rozvoja obce do aktivít na dané obdobie, s určením časovej, finančnej náročnosti a priradením zodpovednosti).

Navrhli pravidelný monitoring plnenia akčného plánu, potrebu sprístupňovania informácií o daných skutočnostiach verejnosti (1 x ročne v nadväznosti na správu o záverečnom účte obce).

Z rokovaní vyznela potreba aktualizácie Programu rozvoja obce (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument, pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o Programe rozvoja obce a jeho všeobecnú dostupnosť (využiť lokálne médiá, webovú stránku obce, nahliadnutie a skopírovanie dokumentu na OcÚ, leták do schránok, ... spolupracovať miestnymi mimovládnyimi organizáciami, ...) .

OBSAH

1. Charakteristika územia.....	2
2. Sociálno-ekonomická analýza obce Zvolenská Slatina.....	3
2.1. Ľudské a spoločenské zdroje obce Zvolenská Slatina.....	3
2.1.1. Demografia.....	3
2.1.2. Národnostná a náboženská štruktúra.....	5
2.1.3. Postavenie minorít a rovnosť príležitostí.....	6
2.1.3.1. Rómska menšina.....	6
2.1.4. Mimovládne organizácie.....	7
2.1.5. Školstvo a veda.....	9
2.1.5.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov.....	9
2.1.6. Voľný čas.....	10
2.1.6.1. Kultúra.....	10
2.1.6.2. Šport.....	12
2.1.8. Nezamestnanosť.....	15
2.2. Materiálne a fyzické zdroje obce Zvolenská Slatina 17	
2.2.1. Územný rozvoj.....	17
2.2.1.1. Poloha, význam a vývoj územia.....	17
2.2.1.2. Katastrálne územie obce.....	18
2.2.2. Bytová výstavba.....	19
2.2.3. Výrobná zástavba.....	20
2.2.4. Občianska infraštruktúra.....	21
2.2.4.1. Zdravotníctvo.....	21
2.2.4.2. Sociálne služby.....	21
2.2.4.3. Občianska vybavenosť.....	21
2.2.5. Technická infraštruktúra.....	23
2.2.5.1. Zásobovanie pitnou vodou.....	23
2.2.5.2. Odkanalizovanie.....	23
2.2.5.3. Zásobovanie plynom.....	23
2.2.5.4. Elektrická energia.....	24
2.2.5.5. Doprava.....	24
2.2.5.6. Pošta a telekomunikácie.....	26
2.2.5.7. Internet.....	26
2.2.5.8. Odpadové hospodárstvo.....	27
2.3. Prírodné zdroje 28	
2.3.1. Geomorfológia, klimatické pomery a geológia.....	44
2.3.2. Pôda a poľnohospodárstvo.....	47
2.3.3. Lesy a lesné hospodárstvo.....	33
2.3.4. Voda a vodné hospodárstvo.....	34
2.3.5. Nerastné suroviny.....	35
2.3.6. Živočíchy a rastliny.....	36
2.3.7. Chránené oblasti.....	38
2.3.8. Kvalita životného prostredia.....	55
2.4. Ekonomické zdroje obce Zvolenská Slatina 43	
2.4.1. Podnikateľská sféra v obci Zvolenská Slatina.....	44
2.4.2. Cestovný ruch.....	61

1. Charakteristika územia

Obec Zvolenská Slatina je situovaná na hlavnom cestnom ťahu I/50 a hlavnej južnej magistrálnej trati Košice – Zvolen. Geograficky sa nachádza západne od mesta Zvolen cca 10 km, môžeme povedať že je súčasťou prímestského vidieckeho osídlenia.

Spolu s obcami Lieskovec, Vígľaš a Očová vytvárajú významné osídlenie vo východnej časti Zvolenskej a Slatinskej kotliny.

Územie sa rozprestiera na rovine slatinskej kotliny, obklopené pohorím Poľany a Javorím. V blízkosti sú situované kopce Šamilovec, Gorovec, Háj, Babia strana a Sitárka, údolím meandruje rieka Slatina. Priemerná nadmorská výška obce je 341 m n.m. V obci k 30.06.2004 žilo 2 634 obyvateľov.

Prvá písomná zmienka o nej je z roku 1263. Prvý názov „SANCTA CRUX DE SOLIO“ – Svätý kríž pri Zvolene, neskôr sa názvy menili Zlathna, ad castrum Vegles parthinens. Neskôr Nagy Szalathna – Veľká Slatina. Jej dejiny sa spájajú s dejinami Vígľaškého zámku, obec požívala rôzne výsady a práva (právo vydržiavania jarmokov, právo meča), v roku 1693 od kráľa Leopolda obdržalo titul mestečka.

Obec Zvolenská Slatina je významné vidiecko – prímestské sídlo s optimálnymi dopravnými väzbami.

Je známa svojimi gurmánskymi špecialitami ako sú bryndzové halušky, bryndzovica (polievka), lepeň (slaný koláč z chlebového cesta), miškulica (zemiaková polievka), šmirkas (bryndzová pomazánka).

Je známa svojimi prezývkami Slatinčanov: miškuličiari a bryndziari

2. Sociálno-ekonomická analýza obce Zvolenská Slatina

2.1. Ľudské a spoločenské zdroje obce Zvolenská Slatina

2.1.1. Demografia

Podľa výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov mala obec Zvolenská Slatina 2 570 obyvateľ. K 30.06.2004 mala obec 2 634 obyvateľov. V produktívnom veku sa nachádza 60,66% obyvateľstva. Súhrne môžeme o Zvolenskej Slatine povedať, že je mladou obcou (ovplyvnené aj výstavbou bytov a migračným prírastkom), k 31.08.2011 má obec 2800 obyvateľov.

Obci Zvolenská Slatina patrí **1.miesto** počtom obyvateľov **v rámci okresu Zvolen**. Z hľadiska členenia obcí podľa veľkostnej štruktúry obec Zvolenská Slatina patrí do kategórie od 2000 do 4999 obyvateľov. Priemerná hustota osídlenia obce pri katastrálnej výmere 45 940 km² čo je 58 obyvateľov/km² (priemerná hustota osídlenia okresu je 89 obyvateľov/km², banskobystrického kraja 70 obyvateľov/km² a územia Slovenska 110 obyvateľov/km²). K 31.12.2003 mala obec 2 649

obyvateľov, z toho 1 257 mužov a 1 392 žien. Stupeň urbanizácie Banskobystrického kraja je 54,1, v porovnaní zo Slovenskom 55,7, v porovnaní z Bratislavským krajom 83,5.

Miestna časť Slatinka bola územne pričlenená k obci v roku 1990. V roku 1991 mala obec Zvolenská Slatina 2 447 trvalo bývajúcich obyvateľov a Slatinka 120 obyvateľov. V 90-tych rokoch minulého storočia z dôvodu pripravovanej výstavby VN bolo obyvateľstvo presťahované do obce Zvolenská Slatina.

Demografické ukazovatele obce Zvolenská Slatina za posledných 10 rokov											
<i>Ukazovateľ</i>	Rok										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obyvateľov k 31.12.	2539	2548	2589	2649	2639	2669	2712	2754	2776	2765	2771
Celkový prírastok/úbytok	20	9	41	36	14	30	43	42	22	11	5
Prirodzený prírastok/úbytok	21	18	5	13	9	4	22	2	7	20	11
Živonarodení	19	25	31	18	20	20	18	26	36	27	27
Zomrelí	40	43	36	31	29	24	40	24	43	47	38
10Migračný prírastok/úbytok	41	27	46	49	23	34	65	40	29	9	17
Prisťahovaní	70	57	82	66	71	72	88	95	60	50	54
Odsťahovaní	29	30	36	17	48	38	23	55	31	41	37

Zdroj: Evidencia obyvateľstva OcÚ Zvolenská Slatina
Údaje k: 31.12. v danom roku

<i>Ukazovateľ</i>	K 31.12.2003		K 31.08.2011	
Predproduktívni (0-15 rokov)	435	16,42%	497	17,75%
Produktívni (15-62 rokov)	1 607	60,66%	1816	64,86%
Poproduktívni (63 rokov)	607	22,91%	487	17,39%
<i>Priemerný vek</i>		39,17 rokov		39,55 rokov
Index starnutia	139,54	-	97,99	-
Index vitality	77,66	-	102,05	-

Zdroj: Evidencia obyvateľstva OcÚ Zvolenská Slatina
Údaje k: 31.12. v danom roku

Pozn: Index starnutia je pomer poproduktívnej zložky k predproduktívnej zložke.

Index vitality je pomer predproduktívnej zložky k poproduktívnej zložke.

Vývoj počtu obyvateľov po roku 1990 je stabilizovaný, a vyrovnaný, obec zaznamenáva postupný nárast obyvateľstva (ovplyvnené migráciou, prisťahovaním do obce, realizovaná výstavba bytov).

Index vitality k 31.08.2011, pomer predproduktívnej zložky obyvateľstva k produktívnej zložke je 101,01. Jedná sa o mladé až stredne staré obyvateľstvo. Vývoj v minulých rokoch sa upravil výstavbou nových bytových jednotiek pre mladých ľudí.

V priebehu posledných 10 rokov pôrodnosť je vyrovnaná, klesá počet obyvateľov v poproduktívnom veku, rastie počet prisťahovaných.

Pomerne rýchlo teda pokračuje proces demografického starnutia obyvateľstva, čoho sprievodným znakom je aj znižovanie počtu domácností a tým aj obložnosti bytov.

Obec za posledné roky zaznamenáva migračný prírastok, pravdepodobnými činiteľmi, ktoré tento stav ovplyvňujú, sú ceny pozemkov, domov a bytov, realizovaná bytová výstavba, blízkosť mesta Zvolen (dochádzka za prácou). Prípadné ďalšie migračné prírastky sa v budúcnosti môžu orientovať z obcí okresu Detva i zo samotného mesta Zvolen.

Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia a miesta narodenia

Pohlavie	Osoby ekonomicke aktívne						Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí
	spolu	V %	Z toho					
			Na materskej dovolenke	Pracujúci dôchodcovia	Vypomáhajúci v rodinnom podniku	Nezamestnaní		
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Zvolenská Slatina								
Muži	656	54,1	0	7	0	116	229	20
Ženy	563	41,5	53	7	0	84	450	11
Spolu	1219	47,4	53	14	0	200	679	31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov v roku 2001

Pohlavie	Deti a žiaci ZŠ	Žiaci a študenti				Ostatní závislí nezistení	Úhrn obyv.	Narodení v obci súčasného bydliska	
		spolu	V tom					spolu	V %
			Z učilíšť	Zo stred. škôl	Z vysokých škôl				
a	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Zvolenská Slatina									
Muži	239	61	15	27	19	7	1212	722	59,6
Ženy	235	65	10	25	30	34	1358	701	51,6
Spolu	474	126	25	52	49	41	2570	1423	55,4

Zdroj: Sčítanie obyvateľov v roku 2001

V porovnaní s okresom Zvolen (podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva je 51,2%), v rámci Banskobystrického kraja 48,9%. Zvolenská Slatina svojim % pomerom sa nachádza v rámci týchto intervalov.

2.1.2. Národnostná a náboženská štruktúra

K 30.06.2004 bolo národnostné členenie obyvateľov obce nasledovné vid' tabuľka. K slovenskej národnosti sa prihlásilo takmer 96% obyvateľov Zvolenskej Slatiny. Ďalšou významnou národnosťou je Rómska s 3,11% a Česká národnosť s 0,45%.

Národnostná štruktúra obce Zvolenská Slatina			
Národnosť	Počet obyvateľov	%	Spolky, aktivity
Slovenská	2517	95,5	MO Matice Slovenskej
Česká	12	0,45	
Rómska	82	3,11	OZ Úhrady
Maďarská	3	0,1	
Poľská	2	0,1	
Ukrajinská	0	0	
Ruská	0	0	
Ostatné, nezistené	18	0,7	
Celkom	2634	100%	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov v roku 2001

K 30.06.2004 sa 47,2% obyvateľov obce hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi, k evanjelickej cirkvi sa hlásilo 34,6%, bez vyznania 12%. Obec Zvolenská Slatina poskytla finančnú pomoc pri oprave kostolov.

Náboženská štruktúra obce Zvolenská Slatina			
Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%	Kostoly, aktivity
Rímsko-katolícka cirkev	1244	47,2	1 kostol
Evanjelická cirkev a.v.	911	34,6	1 kostol
Gréckokatolícka cirkev	5	0,19	
Reformovaná kresťanská cirkev	6	0,23	
Bez vyznania	314	12	
Nezistená	143	5,4	
Iné	11	0,4	
Celkom	2 634	100%	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov v roku 2001

2.1.3. Postavenie minorít a rovnosť príležitostí

2.1.3.1. Rómska menšina

Podľa evidencie obce počet Rómov trvalo žijúcich v obci Zvolenská Slatina je 332 t.j. cca 11,82 % z celkovej populácie v obci. Z toho detí do 16 rokov je 111 a ostatní 221.

V obci Zvolenská Slatina žijú Rómovia rozptýlene v obci a druhou lokalitou je osada Úhrady – je to osada, ktorá je na rozhraní separovanej a segregovanej osady, od posledného domu obce je vzdialená necelý kilometer a na ulici Nový dvor, ktorá je takisto od posledného domu obce vzdialená necelý kilometer.

Prerozdelenie Rómskych občanov v obci je nasledovné:

- Rómovia žijúci v osade Úhrady – detí do 16 rokov - 19, ostatní – 37
- Rómovia žijúci v obci – detí do 16 rokov - 70, ostatní 160
- Rómovia žijúci na Novom dvore - deti do 16 rokov 22, ostatní 24

Z tohto počtu predstavuje celkový počet nezamestnaných 192 evidovaných Úradom práce, soc. vecí a rodiny. z toho počet nezamestnaných Rómov je 113 a počet Rómov ako poberateľov dávky v hmotnej núdzi je 37.

Počet Rómov v lokalitách		
Lokalita	Evidovaný počet Rómov K 31.12.2003	Evidovaný počet Rómov k 31.12.2010
Dedina	185	230
Rómska osada	78	56
Nový dvor	23	46
Spolu	286	332

Zdroj: Evidencia obyvateľstva OcÚ Zvolenská Slatina

Podľa strednej prognózy vývoja rómskeho obyvateľstva v SR, vypracovanej Inštitútom informatiky a štatistiky Infostat v novembri 2002, vzrastie počet Rómov v období rokov 2002-2025 asi o tretinu. K zastaveniu prírastku rómskeho obyvateľstva dôjde podľa prognózy až v roku 2035 kedy by mal celkový podiel Rómov na populácii v SR dosiahnuť 11 %.

Nárast počtu Rómov v obci je spôsobený ich migráciou z miest, kúpou starých rodinných domov, lacnejším spôsobom života v obci ako je v meste.

V obci pôsobí Občianske združenie Úhrady, ktoré vzniklo v roku 2002, má za sebou realizáciu mnohých projektov s Rómami, aktivačné práce, vytvorenie miest Rómskych asistentov. V súčasnosti v obci pracujú 3 Rómsky asistenti pod záštitou obce .

Obec sa snaží zapájať rómskych spoluobčanov do diania v obci. Nezamestnaní Rómovia pracujú na MOS – na skrášľovaní obce. Taktiež sa zapájajú do kultúrneho života, napr. vystupovanie

ako tanečná a spevácka skupina na obecných oslavách, prezentácia kultúrneho programu na regionálnych súťažiach.

2.1.4. Mimovládne organizácie a záujmové združenia

Podľa údajov Ministerstva vnútra SR bolo vo Zvolenskej Slatine k 30.03.2005 zaregistrovaných 12 mimovládnych organizácií (MVO), z toho väčšinu tvoria občianske a záujmové združenia. Okrem nich na území obce v rôznych oblastiach spoločenského života pracujú mnohé ďalšie organizácie, zväzy a spolky. Nižšie uvádzame ich členenie podľa oblasti, ktorá je predmetom ich činnosti, v ktorej pôsobia.

Kultúra

ZPOZ – Z. Pavlíková

Divadelný súbor Terézie Vansovej – I. Kuzma, J. Jombík, M. Hanuska

MO Matice Slovenskej – M. Hanuska

Spevokol Evanjelickej cirkvi - J. Kevický

OZ Úhrady – A. Berkyová

Mládež

Kino klub OMM Zvolenská Slatina – M. Hanuska

Spoločenstvo Evanjelickej Mládeže (SEM) – M. Hanuska

Katolícka mládež OZ Rafael – M. Výboh

Mládežnícky spevácky zbor katolíckej farnosti – M. Výboh

Skautský oddiel – J. Pavlíková, M. Mlynár, M. Cerovský

Šport

OZ Futbalový klub – M. Slovák

OZ Tenisový klub – V. Hreňovčík

OZ Strelecký klub – E. Zsiga

Rybársky klub – P. Výboh

TJ Zvolenská Slatina – kolkári, volejbalisti – J. Pavlenda, O. Pleva, M. Pleva

Klub športového jazdenia – A. Krak

Poľovnícke združenie – M. Beňo, B. Melicherčík

Politické strany

SNS – S. Hanuska

HZDS – M. Žubritovská

SMER – M. Ferjenčík

KSS – I. Brachna

KDH – M. Kučera

Príklad činnosti a fungovania jedného združenia v obci

Miestny odbor Matice slovenskej Zvolenská Slatina a Kinoklub Odboru mladých matičiarov Zvolenská Slatina

Obe organizácie sú zložkami matice slovenskej s právnou subjektivitou. Spolupracujú však tak úzko, že ich možno programovo, organizačne i zámerovo považovať za jednotu. Členovia oboch organizácií sú členmi Matice slovenskej. Obe organizácie majú právnou subjektivitu.

MO MS obnovil svoju činnosť v septembri 2003 (pretože už v obci pôsobil aj v minulosti. Doklady sú napríklad z 50tich rokov minulého storočia. História MO MS v Slatine zatiaľ nemáme spracovanú.). Činnosť MO MS je zameraná na kultúrno-spoločenské vyžitie svojich členov i ostatných občanov. Jednou zo zložiek MO MS je Divadelný ochotnícky súbor Terézie Vansovej, v ktorom členovia MO MS, ale i ostatní občania nacvičujú divadelné hry, ktoré uvádzame pre našich občanov, i občanov okolitých obcí. MO MS organizuje aj mnoho iných akcií s ktorých niektoré aspoň vymenujem. Spevácke súťaže, výstavy ľudového umenia či kníh, tradičné folklórne akcie v obci (máje, pripravuje aj dožinky). V tomto roku začal vydávať aj časopis HLAS slatiny. Je to mesačník o našej obci. Všetky svoje aktivity zdarne vykonáva aj vďaka veľkej podpore obce a jej orgánov, a s obcou organizačne spolupracuje aj na jej kultúrnych, spoločenských a športových akciách.

Kino klub vznikol v marci 2002, združuje Slatinskú mládež (nie len členov Kino klubu). Organizuje pre ňu rôzne spoločenské akcie, súťaže a ponúka jej možnosť stretávať sa v kultúrnom prostredí klubu o ktorú si za pomoci obce sama spravuje a zveľaďuje. Kino klub má aj svoju elektronickú existenciu v podobe www stránky - www.kinokluzs.szm.sk. Spolupracuje na akciách MO MS a obce Zvolenská Slatina.

Obe organizácie sa všetkými svojimi aktivitami snažia pozdvihnúť mravné hodnoty svojich členov, vzbudiť národné vedomie a pestovať najmä v mládeži národnú hrdosť.

V tomto období je vo zvolenskej Slatine 45 matičiarov a desiatky ďalších jej priaznivcov a spolupracovníkov.

2.1.5. Školstvo a veda

2.1.5.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Vzdelanostnú štruktúru obce vzhľadom na nedostatočné zdroje aktuálnych informácií nemožno objektívne zhodnotiť. K dispozícii sú len štatistické ukazovatele z posledného sčítania obyvateľov z roku 2001. Možno predpokladať, že vzdelanostná úroveň obyvateľstva za obdobie troch rokov vzrástla.

Keď porovnáme pomer stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čo v obci predstavuje 57,8% na celkovom počte obyvateľov prekračujeme priemer vzdelanostnej úrovne Banskobystrického

kraja, ktorý je 53,6%, dosiahli sme celoslovenský priemer, ktorý je 57,5% podiel stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných ľudí na celkovom počte.

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania vo Zvolenskej Slatine (2003)				
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	% z obyv.
Základné vzdelanie	205	388	593	23
Stredné vzdelanie	663	639	1302	50,7
Vysokoškolské vzdelanie	97	85	182	7,1
Ostatní bez udania školského vzdelania	11	19	30	1,2
Ostatní bez školského vzdelania	2	4	6	0,2
Deti do 15 rokov	203	223	426	17,8
Spolu obyvatelia Zvolenskej Slatiny	1212	1358	2570	100%

K 31.12.2010 navštevovalo školu Terézie Vansovej 193 žiakov z toho 41 Rómov, rozdelených do 11 tried. V škole je zriadený školský klub detí 1.- 4. ročník s 3 oddeleniami (66 detí), 11 záujmových krúžkov (123 detí – 11 Rómov). K lepšiemu začleneniu žiakov z rómskej komunity pomáha rómska asistentka v popoludňajších hodinách zabezpečuje prípravu detí na vyučovanie v 1. až 9. ročníku. K 31.12.2010 navštevovalo materskú školu 81 detí v štyroch triedach, z toho 14 Rómov.

V roku 2004 došlo k spojeniu Základnej a Materskej školy do jedného subjektu, ktorého prevádzka je realizovaná v pôvodných 2 budovách.

Priestory školy po skončení vyučovacieho procesu slúžia širokej verejnosti (priestory telocvične), záujmovým klubom: futbalový (dospelí, dorastenci, žiaci = 95), strelecký (dospelí, žiaci = 38), aerobik (ženský = 16).

K 31.12.2010 navštevovalo materskú školu 81 detí v štyroch triedach, z toho 14 Rómov. Denne sa o deti stará personál v počte 14 ľudí (z toho 8 učiteľov) od 6.00 – 17.00 hod. Tento časový interval je veľmi vhodný a vyhovuje zamestnaným rodičom.

Na základe demografického vývoja obce a prognózy zaškolenosti detí v MŠ do roku 2010 vypracovanej zástupkyňou riaditeľky pre MŠ je zrejmé, že počet detí bude mať vyrovnaný trend, nie je predpoklad ich poklesu, práve naopak nebolo možné vyhovieť všetkým žiadostiam o zápis do MŠ vo Zvolenskej Slatine (kapacita 85 detí), cca 6 detí navštevuje MŠ vo Zvolene.

V oblasti prístupnosti vzdelania hrá významnú úlohu geografická poloha obce a dopravná dostupnosť mesta Zvolen, kde sa nachádza gro stredných škôl, táto skutočnosť platí aj pre mesto Banská Bystrica.

2.1.6. Voľný čas

2.1.6.1 Kultúra

Obec bola oddávna významným reprezentantom kultúrnych hodnôt, zásluhou jedinečnosti ľudovej kultúry, tradíciám a prítazlivej kultúrnej krajiny.

Súčasťou kultúrneho dedičstva obce sú kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky. Na území obce sa nachádzajú rímskokatolícky kostol, evanjelický kostol, škola s pamätnou tabuľou Š. Moyzesa, sýpky a niekoľko objektov ľudovej architektúry. Väčšina z týchto objektov chátra, ich prestárlí vlastníci nemajú záujem ani prostriedky na ich udržiavanie a obnovu. Príspevky zo strany štátu sú minimálne.

Kultúrne inštitúcie: knižnice - 1, kiná - 1, kultúrne a osvetové zariadenia -1,

Kino POKROK bolo založené v roku 1948, po vybudovaní priestorov terajšieho kultúrneho domu sem bolo presťahované v roku 1955, ako širokohlé začalo premietat' 1969.

Kalendár pravidelných podujatí (kultúrno - športových)

Súťaž v hádzaní šípok – *január*

Plesové podujatia (Ples športovcov, Slatinský ples, Rodičovský ples) - *február*

Fašiangové posedenie – *február*

Maškarný ples „Detí vetra“ – *február*

Výročie oslobodenia obce – *február*

Pozdrav sviatku MDŽ – *marec*

Súťaž v streľbe (O geletku bryndze) - *marec*

Pozdrav dňa učiteľov – *marec*

Pozdrav dňa narcisov – *apríl*

Stavanie májov – *apríl - máj*

Cyklojazda O slatinský zlatý dukát – *máj*

Výročie skončenia II. sv. vojny - *máj*

Pozdrav dňa matiek – *máj*

Súťaž predníkov o cenu Rinalda Oláha - *máj*

Váľanie mája, Majáles - *máj*

MDD –rozprávkový les – *jún*

Slatinský jarmok - *jún*

Športová olympiáda – *jún*

Skončenie školského roka - Rozlúčka so základnou školou - *jún*

Tenisový turnaj o pohár starostu – *júl*

Slatinské halušky – *august*

Výročie SNP – *august*

Otvorenie školského roka – Prijatie prvákov - *september*

Mesiac úcty k starším – *október*

Pamiatka zosnulých - *november*

Slatinské spievanky, súťažná prehliadka – *november*

Mikuláš, zapálenie stromčeka – *december*

Vianočná akadémia, predajná výstava vianočných ozdôb – *december*

Rozlúčka so starým rokom Silvester - víťanie nového roka – *december-január*

Okrem všetkých vyššie uvedených, pravidelne každoročne sa opakujúcich podujatí v obci prebiehajú vystúpenia miestneho ochotníckeho divadla, vystúpenia iných divadelných súborov, rôzne slávnostné omše a výnimočné udalosti (víťania do života, sobáše, jubilejné sobáše, občianske pohreby, rozlúčky so zosnulými, pozdravy jubilantom) a mnoho iných podujatí podľa potreby.

Remeslá v obci:

- výšivkárstvo, rezbárstvo, košíkárstvo,
- ľudový kroj
- ľudová hudba

Významní rodáci:

Ján Bahýľ (vynálezca vrtuľníka)

Mária Ďuričková (spisovateľka)

Terézia Vansová (spisovateľka)

Mikuláš Moyzes (hudobný skladateľ)

Ján Kulich (akademický sochár)

Rinaldo Oláh (huslista a primáš)

Sakrálne pamiatky:

Evanjelický kostol klasicistický s neogotickou fasádou (1784)

Rímsko katolícky barokový kostol Povýšenia svätého kríža (1787)

História:

Pamätná izba Terézie Vansovej

Rímsko katolícka ľudová škola

Pamätník padlých v I. a II. sv. vojne (Trúchliaca matka od akademického sochára J. Kulicha)

Vojnové hroby z I. sv. vojny

Židovský cintorín

Pamätné tabule

2.1.6.2. Šport

Šport je veľmi široká oblasť činností, ktoré môžeme zaradiť pod tento pojem. Oblasť činností, ktorými trávime náš voľný čas, udržiavame svoju kondíciu .... V obci Zvolenská Slatina sa rozvíjali mnohé druhy športu, k najrozšírenejším medzi verejnosťou patrili futbal, kolky, streľba, jazda na koni, turistika, ...

Začiatky futbalu začali v obci Zvolenská Slatina v rokoch 1928 -1933. Športovci si svojpomocne začali budovať futbalové ihrisko. Prvé provizórne ihrisko bolo umiestnené v priestore na Úhradách pod Rómskou osadou. V obci má bohatú históriu aj hokej, pôvodne ho Slatinčania hrávali na Figure v dolnom konci. Po vybudovaní terajšieho športového areálu a futbalového ihriska, v jeho severnej časti bolo vybudované hokejové ihrisko (slúžilo aj ako klzisko).

V obci prevláda záujem o futbal – boli vytvorené tri mužstvá (žiaci, dorast, dospelí). Okrem tohto športu funguje v obci mužstvo kolkárov, kolkárska dráha sa nachádza v priestoroch športového areálu, tiež priestor pre posilňovňu.

V priestoroch športového areálu boli vybudované tenisové kurty, založený tenisový klub, slúžia jeho členom ale aj rekreačným nadšencom a prívržencom tohto športu.

V obci sa nachádza rozptýlená sústava detských ihrísk a parkov v jednotlivých častiach zástavby, ktoré však svojim vybavením a úrovňou nepostačujú, nepokrývajú potreby detí a mládeže jednotlivých vekových kategórií. Tento problém je riešený v analytickej a následne strategickej časti tohto dokumentu.

K ďalším činnostiam patrí športová streľba, je v priestoroch strelnice v Borovinách „Strieborník“. Tieto priestory využíva strelecký oddiel a mnohé iné záujmové skupiny zamerané na streľbu. V Borovinách sa taktiež nachádza aj chov a drezúru jazdeckých koní.

Pre ďalší a kvalitný rozvoj a fungovanie jednotlivých druhov športu je potrebný kvalitný a funkčný areál športovo-rekreačnej zóny. Ideálne miesto predstavuje lokalita v priestore súčasného futbalového ihriska, ktorá je vsadená do zachovalého prírodného prostredia s možnosťou využívania minerálneho prameňa. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba športovísk a ihrísk v jeho blízkosti, ako aj úprava minerálneho prameňa. Týmito opatreniami by sa podarilo vytvoriť atraktívny vše športový areál, ktorý by poskytoval športové vyžitie nielen pre miestnych obyvateľov ale i pre širokú verejnosť z okolia.

Príklad činnosti streleckého klubu

ŠPORTOVO STRELECKÝ KLUB ZV VO ZVOLENSKEJ SLATINE, Strelnica STRIEBORNÍK

		Výbor ŠSK
Predseda	:	Eduard Zsigo
Podpredseda pre pištole	:	Ing. Ján Kulich
Podpredseda pre pušky	:	Ing. Miroslav Kubiš
Podpredseda pre historické zbrane	:	Branislav Brachna
Tajomník	:	Jozef Pavlík ml.
Hospodár a správca strelnice	:	Jozef Pavlík st.

Stanovy ŠSK - schválené 8. mája 1999

Registrácia MV SR dňa 28.05.1999 č. sp. VVS/1 –900/90-15345

ŠSK vo Zvolenskej Slatine bol založený 8. mája 1999 a zaregistrovaný na MV SR 28.05.1999.

Zameranie práce ŠSK sa sústreďuje na tieto aktivity:

- Práca s mládežou v streleckom krúžku na Základnej škole vo Zvolenskej Slatine
- Športovo strelecká aktivita v rámci okresu, kraja a SR
- Organizovanie streleckých podujatí v rámci kraja a celej SR
- Zabezpečenie služobných strelieb pre PZ, colnú správu, MV a súkromné bezpečnostné zložky
- Aktivita a pomoc členskej základne pri organizovaní kultúrno – spoločenských podujatí v obci (ohňostroj, spol. posedenie, preteky)
- Brigádnické aktivity na rozvoji ŠSK a údržbe strelnice

Členská základňa:

V roku 2010 registrujeme 125 členov ŠSK v rámci Slovenského streleckého zväzu. Počtom členov ŠSK patrí medzi 10 najväčších streleckých klubov na Slovensku. Máme jedného medzinárodného rozhodcu, troch rozhodcov I. VT, štyroch II. VT, troch III. VT, troch trénerov II. VT, troch trénerov III. VT.

Strelecký krúžok pri ZŠ s MŠ : práca s krúžkom sa datuje od roku 1974. V časoch najväčšej slávy v r. 1985 družstvo mladších žiakov sa stalo majstrami Slovenska. Mnohokrát sme boli úspešní na Majstrovstvách kraja a takmer každý rok na Majstrovstvách okresu.

Klub historických zbraní: Pracuje pomerne krátko, 5 rokov. Pozostáva z desiatich členov. Pravidelne niekoľko strelcov postúpi na Majstrovstvá SR.

Klub telesne postihnutých: Založený bol v r. 2004 na podnet nášho úspešného člena klubu Pavla Záchenského. Veľkým úspechom bol postup na para - olympiádu, kde reprezentoval SR.

Posledné úspechy:

- postup vo finále na Majstrovstvá SR v Nitre – apríl 2005
7. miesto Ivan Bubelák vo VzPu
- 2. miesto Ján Selich – Majstrovstvá mládeže SR zo VzPu
- z domácich aktivít:
Cena oslobodenia v ŠpPi + VP+ LP+ Lma - Krajská strelecká liga
Memoriál „Ladislava Doskočila“ z historických zbraní – SSL
Memoriál „Janka Belaja“ v ŠpPi+VP+LP+Lma - KSL

2.1.8. Nezamestnanosť

Z celkového počtu obyvateľov obce Zvolenská Slatina bolo k 31.08.2011 **57,9%** ekonomicky aktívnych. Obyvateľstvo v produktívnom veku tvorí **64,81 %** z celkového počtu obyvateľov.

Nezamestnanosť podľa výberového zisťovania pracovných síl v roku 2003 mala nasledovné ukazovatele:

Na území Slovenskej republiky miera nezamestnanosti **v roku 2010** dosiahla úroveň **12,5%**, 31.08.2011 **stúpila na 13,12%**.

V porovnaní s ňou miera nezamestnanosti na území Banskobystrického kraja dosiahla úroveň v roku 2003 **23,8%**, v roku 2010 **18,86 % a 19,13%** k 31.08. 2011.

K 31.12.2004 na území Banskobystrického kraja bolo evidovaných 68 927 nezamestnaných, z toho 4 066 v okrese Zvolen, z tohto počtu najrizikovejšou skupinou je veková kategória od 20-24 rokov, následne 50-54 rokov – absolventi stredných a vysokých škôl, a občania v preddôchodkovom veku.

K 31.12.2010 na území Banskobystrického kraja bolo evidovaných 66 889 nezamestnaných, z toho 3 632 v okrese Zvolen.

Na základe údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene počet nezamestnaných k 31.12.2004 vo Zvolenskej Slatine bol 229 z toho 119 žien, k 31.12.2010 bolo evidovaných 192 nezamestnaných, z toho 103 žien . Počtom nezamestnaných je na 9. mieste v rámci okresu Zvolen. Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12.2004 v obci Zvolenská Slatina dosiahla úroveň 8,69%, v porovnaní s celoslovenským priemerom bola polovičná, k 31.12.2010 sa zvýšila skoro raz toľko na 15,29 % , v porovnaní s celoslovenským priemerom je približne o tretinu vyššia . Zo štruktúry nezamestnaných vyplýva, že nie sú výraznejšie rozdiely v nezamestnanosti mužov a žien, spomedzi absolventov škôl majú najťažšie uplatnenie čerstvo ukončení stredoškôláci.

Stav nezamestnanosti vo Zvolenskej Slatine		
Rok	2004	2010
Muži	110	89
Ženy	119	103
Spolu - počet nezamestnaných	229	192
Miera evidovanej nezamestnanosti (%)	8,69%	15,29%
Priemerná dĺžka nezamestnanosti	12 mes	12 mes

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene

Pozn.: údaje k 31.12. daného roku

Štruktúra nezamestnaných podľa veku vo Zvolenskej Slatine		
Rok	2004	2010
do 19 rokov	11	7
20-29 rokov	53	54
30-39 rokov	50	34
40-49 rokov	65	54
50-54 rokov	32	23
55-60 rokov	18	20
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	229	192

Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie vo Zvolenskej Slatine		
Rok	2004	2010
Do 12 mesiacov	121	98
13-24 mesiacov	44	40
Nad 24 mesiacov	64	54
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	229	192

Z počtu 192 nezamestnaných k 31.12.2010 je 79 obyvateľov slobodných, 86 obyvateľov ženatých/vydatých, 20 rozvedených, 2 vdovec, vdova a 2 obyvatelia druh, družka.

Členenie nezamestnaných podľa úrovne vzdelania najvyšší podiel tvoria občania bez vzdelania, so základným vzdelaním a vyučením, tvoria až 61,98% z celkového počtu nezamestnaných, občania so SOU a SOS s maturitou tvoria 30,73 %. Zvyšný rozdiel 7,29 % tvoria občania s vysokoškolským a vedeckým vzdelaním.

2.2. Materiálne a fyzické zdroje obce Zvolenská Slatina

2.2.1. Územný rozvoj

2.2.1.1. Poloha, význam a vývoj územia

Slovenské stredohorie – Slatinská kotlina ohraničená na S Poľanou, na V Detvianskou kotlinou a Rohmi, na J Javorím, na Z a S Zvolenskou pahorkatinou. Rovinný, mierne a stredne zvlnený reliéf s prevýšením od 0-100 m a sklonom do 3°. Nadmorská výška kotliny sa pohybuje od 290-320-420 m n.m.

Severnú časť tvorí intenzívne využívaná poľnohospodárska krajina (OP a TTP), južnú časť lesy. Dubovo-hrabové lesy karpatské a bukové lesy podhorské. Extenzívne využívané lúky a pasienky – náletová vegetácia, nízky až vysoký stupeň NDV. Centrálnu časť zaberá alúvium vodného toku Slatiny. Bohatý výskyt minerálnych vôd. Dva minerálne pramene (medokýš) „pri novom moste“ a „pri ihrisku“.

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001) patrí severná časť okresu Zvolen k banskobystricko-zvolenskému ťažisku osídlenia najvyššej úrovne celoštátneho až medzinárodného významu. Jeho význam v rámci Slovenska umocňuje centrálna poloha vo východno-západnom aj severojužnom smere, existencia dôležitých dopravných koridorov a letiska medzinárodnej kategórie. Jadrovým priestorom je navrhované stredoslovenské regionálne centrum Banská Bystrica – Zvolen. Urbanistický priestor Zvolen – Banská Bystrica s takmer 150 000 obyvateľmi je treťou najväčšou koncentráciou obyvateľstva v SR.

Význam a rozvoj územia

Obec Zvolenská Slatina má intenzívne aglomeračné väzby na okresné mesto Zvolen (leží 6 km V od mesta Zvolen). Hospodársky a sociálny rozvoj obce je úzko naviazaný na rozvoj mesta Zvolen. Obec Zvolenská Slatina, okrem rozvinutej poľnohospodárskej výroby, má významné predpoklady na rozvoj vidieckej rekreácie. Tento vysoký potenciál tvorí základ pre vybudovanie prímestskej rekreačnej zóny, ktorá svojou ľahkou dostupnosťou bude vyhľadávanou destináciou pre obyvateľov samotnej obce ako aj mesta a okolitých sídel.

Rozvoj južnej časti Zvolenskej kotliny je podmienený priestorovo aj funkčne vyváženým rozvojom všetkých obcí nachádzajúcich sa v tomto priestore. Pre obec Zvolenská Slatina je navrhovaná nová bytová výstavba uvažovaná formou IBV na ploche medzi Očovskou cestou a ulicou Kráľová. Plánuje sa s riešením priemyselnej zóny (plochy pre zriadenie priemyselného parku strednej veľkosti).

Vývoj územia

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1263, keď bola slobodníckou obcou Vígľašského panstva, obec kráľovských panovníkov a kuriérov. Archeologické žiarové pohrebisko lužickej kultúry bolo skúmané pri samote Boroviny. Najstaršie pamiatky o osídlení sú z mladšej doby bronzovej.

Od 17. storočia bola obec zemepanským mestečkom. Najstaršou časťou obce je okolie rímskokatolíckeho kostola a areálu Bryndziarne a syrárne, a.s. kde pôvodne stál aj kláštor. V 16. a 17. storočí bol kostol opevnený a v obci bola vybudovaná proti turecká pevnosť. V 16. storočí obec vyplienili Turci. Barokový katolícky kostol z roku 1837 bol postavený na mieste staršieho, požiarom zničeného kostola. Evanjelický kostol a.v. bol postavený v roku 1784, veža v roku 1816.

Najstaršou obývanou časťou je „Rajčuľa“ k ďalším patrí Sebechov, Prefektuška, Krvavník. Postupne sa obec rozrastala do ďalších častí, ktoré dostávali pomenovania podľa miesta, udalosti napr. Horný a Dolný koniec, Malá strana, Orságovo, Čertov vršok, Úhrady a iné.

Obec Zvolenská Slatina bola dva krát sídlom veľkoslatinského okresu (1634 – 1790, 1833 - 1923). Obec Slatinka, pred tým Malá Slatinka vznikla v roku 1388, bola samostatnou obcou. K obci Zvolenská Slatina bola pričlenená v roku 1968.

Súčasnú územie obce možno rozdeliť na pôvodnú zástavbu umiestnenú okolo najstaršej obývanej časti „Rajčuľa“, vyhlásená za pamiatkovú zónu a pozdĺž hlavného cestného ťahu I/50. Druhou časťou je zástavba rodinných domov umiestnená v S a SV časti obce, ktorá je postupne stále dobudovávaná v častiach vyčlenených pre výstavbu IBV. Na vstupe do obce v Z časti je umiestnený areál PD, na druhej časti obce nefunkčný výrobný areál. Pre ďalšiu výstavbu sú vyčlenené lokality územným plánom, taktiež pre umiestnenie priemyselného parku.

2.2.1.2. Katastrálne územia obce

Obec Zvolenskú Slatinu tvoria 2 katastrálne územia: Zvolenská Slatina, Slatinka. Celková rozloha územia obce Zvolenská slatina je 4 594 ha, z toho je 3 060 ha k. ú. Zvolenská Slatina a 1 534 ha k. ú. Slatinka.

Dominantným prvkom obce na južnej strane sú lesy a nadväzujúca zastavaná plocha obce (obytná zástavba, občianska vybavenosť, dopravné a priemyselné plochy, ...), v severnej časti katastra prevláda rozmiestnenie krajinných prvkov poľnohospodárskeho využitia (orná pôda, lúky, pasienky,...). Index krajinnnej štruktúry, ktorý vyjadruje pomer lesnej pôdy ku poľnohospodárskej pôde a k ostatnej pôde, je pre územie Zvolenskej Slatiny

Katastrálne územie obce Zvolenská Slatina		
Typ plochy	Rozloha (ha)	%
Poľnohospodárska pôda	2 271	49,4
Lesné pozemky	2 089	45,5
Vodné plochy	37	0,8
Zastavaná plocha	150	3,3
Ostatné plochy	47	1,0
Spolu	4 594	100

Katastrálne územie obce Zvolenská Slatina		
Katastrálne územie	k.ú. Zvolenská Slatina(ha)	k.ú. Slatinka(ha)
Poľnohospodárska pôda	1 807	464
Lesné pozemky	1 070	1 019
Vodné plochy	21	16
Zastavaná plocha	130	20
Ostatné plochy	32	15
Spolu	3 060	1 534

2.2.2. Bytová výstavba

Podľa údajov posledného Sčítania obyvateľov, domov a bytov v máji 2001 v obci Zvolenská Slatina bolo domov a bytov 758 trvale obývaných domov, z toho rodinných domov bolo 732 (96,6%), bytových domov 13, ostatných budov 13. Neobývaných domov bolo 120, z toho rodinných domov 117, ostatných budov 3. Vysoký podiel neobývaných domov je spôsobený stavom bytového fondu v časti Slatinka. Priemerný vek rodinných domov je 40 rokov, bytových domov 25 rokov. V obci prevládajú domy 1-2 podlažné, ktorých je 620 (82%).

Obec mala v roku 2001 celkove 945 bytov. Z toho v rodinných domoch 812 (86%) v bytových domoch 118 a ostatných budovách 15 bytov. Z neobývaných bytov bolo 12 využívaných na rekreačné účely. Urbanistický ukazovateľ obložnosti bytu (počet obyvateľov na 1 byt) je veľmi priaznivý 3,14 (Slovenská republika 3,23).

Obec Zvolenská Slatina	Celkový počet bytov	Z toho trvale obývané			Neobývané	
		Spolu	Z toho		Spolu	%
			V rodinných domoch	%		
2001	945	813	693	85,20%	132	16,20%
2010						

Obec	Trvale obývané byty postavené v rokoch					
	Pred 1900	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1990	1991-2001
Zvolenská Slatina	24 3,0%	27 3,3%	95 11,7%	287 35,3%	308 37,9%	72 8,8%

Podpora bytovej výstavby

podporilo bytovú výstavbu na území obce nasledovným spôsobom:

- V roku 2001 - 2002 sa postavil bytový dom s 23 nájomnými bytmi v centre obce (JOJKA), (model financovania: 30 % dotácia z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR a 70 % úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania)

- V roku 2003 – 12 b.j. – rovnakým spôsobom financovania
- V roku 2004 – 6 b.j. – financované 50 dotácia MVaRR a 50 % úver zo ŠFRB
- V oblasti IBV (individuálnej bytovej výstavby) sa v roku 2003 postavili 2 rodinné domy, 2004 – 2, 2005 -6, pre rok 2010 bolo vydaných 7 stavebných povolení a 3 kolaudačné rozhodnutia.
- V roku 2007 – 23 b.j. - financované 30 % dotácia MVaRR a 70 % úver zo ŠFRB

Hlavnými prioritami v oblasti bývania je zvýšenie kvality bývania, výstavba nových bytov, obnova existujúceho bytového fondu, výstavba technickej infraštruktúry a výstavba bývania pre osobitné skupiny obyvateľstva: pre skupiny občanov, ktorí potrebujú pomoc, pre občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi a pre neprispôsobivých občanov.

Obytné domy realizované obcou boli ocenené niekoľkokrát Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR v súťaži Progresívne, cenovo dostupné bývanie .

2.2.3. Výrobná zástavba

Priemyselné a výrobné prevádzky v obci sú umiestňované pozdĺž cesty I/50 (cesty národného a medzinárodného významu), vznikajú rekonštrukciou starých pôvodných slatinských domov. Pre existujúce podnikateľské subjekty práve lokalizácia pri tomto cestnom ťahu hrá najvyššiu rolu v umiestnení ich prevádzky. Mnohé menšie sú rozptýlené po celej obci so zameraním rozmanitého charakteru: stavebné, potravinárske, strojárske podniky, sklady, technická vybavenosť, obchodné firmy, priemyselnú výroba a iné.

K hlavným výrobným prevádzkam patrí:

- OPOD – hospodársky dvor – v Z časti obce pri I/50 a v časti Boroviny
- hospodárky dvor Slatinka – súkromná farma
- areál ÚKSUP-u, skúšobná stanica Vígľaš
- mnoho drobných prevádzok rozptýlených v obci rôzneho zamerania súčasťou kapitoly malé a stredné podnikanie

Nové navrhované lokality pre rozvoj hospodárskej základne zameranej na nezávadnú výrobu, výrobné a nevýrobné služby a vyššiu občiansku vybavenosť sú situované na okraj obytného územia do priestorov s priamou väzbou na nadradené dopravné siete. Navrhnuté územie sa nachádza na vstupe do obce zo Z strany (Na Kapustniskách – medzi cestou I triedy I/50 a železničnou traťou pri ČOV) .

2.2.4. Občianska infraštruktúra

2.2.4.1. Zdravotníctvo

Pre obec zabezpečujú primárnu zdravotnú starostlivosť súkromné ambulancie, konkrétne 1 ambulancia pre deti a dorast, 1 ambulancia praktického lekára pre dospelých, 1 gynekologická ambulancia, 1 stomatologická ambulancia. „Zdravotné stredisko“ je umiestnené v budove obecného úradu, v centre obce a súkromná stomatologická ambulancia v samostatnom objekte vo vlastníctve obce – prenájom. V obci sa nachádza lekáreň v centre obce, a prevádzka poskytujúca rehabilitačné služby.

Občania obce využívajú služby súkromných ambulancií vo Zvolene, Nemocnice s poliklinikou, Železničnej polikliniky – výhodou je dobrá dopravná dostupnosť (verejná doprava) relatívne krátka vzdialenosť (nie je časovo náročné).

2.2.4.2. Sociálne služby

V obci sa nachádza Dom dôchodcov a dom sociálnych služieb Slatinka. Zariadenie je po rekonštrukcii, vyhovuje požadovaným štandardom má 20 lôžok, 5 zamestnancov. Strava pre pripravovaná aj širokej verejnosti, hlavne osamelým občanom podľa požiadaviek.

V obci pracuje klub dôchodcov vo vlastných priestoroch v bývalej požiarnej zbrojnici.

Obec Zvolenská Slatina patrí medzi „bariérové“ sídla. Prekážky pre imobilných občanov ale aj pre mamičky s kočíkmi sú takmer všade – chýbajú bezbariérové vstupy na chodníky, prístup k službám.

2.2.4.3. Občianska vybavenosť

Základnú vybavenosť obce tvoria predovšetkým obchody s potravinami a zeleninou a malé zariadenia pohostinstva a služieb, ktoré sa nachádzajú hlavne v centre obce.. Technický stav týchto objektov, ktoré sú už väčšinou súkromnými prevádzkami, je vyhovujúci. Nedostatok pestrejšej ponuky vybavenosti je predovšetkým mimo centra obce, no nakoľko vzdialenosti sú primerané, nie je to možné považovať za nedostatok.

Vyššia občianska vybavenosť, zameraná na administratívu, obchod, služby, ubytovanie a stravovanie, je sústredená predovšetkým v priestoroch centra obce. Sortiment a kapacity zariadení vyhovujú potrebám obyvateľov obce a jej záujmového územia.

Zariadenia občianskej vybavenosti vo Zvolenskej Slatine		
Rok	2004	2010
Zariadenie		
Obchodné domy, nákupné strediská a supermarkety	1	1
Predajne potravinárskeho tovaru	5	3
Predajne zmiešaného tovaru	3	2
Predajne nepotravinárskeho tovaru	4	4
Strediská služieb	(kaderníctva – 2ks)	(kaderníctva – 3ks)
Servisy motorových vozidiel	2	1
Kostoly	2	2
Pošty	1	1
Domy smútku	1	1
Cintoríny, urnové háje, rozptylové lúčky	1	1
Verejná zeleň (ha)	Nie je možné určiť v obci	

Ostatná občianska vybavenosť

Obecný úrad (10), - matričný úrad, požiarna zbrojnica,

Pošta - Poštová banka, a.s. (4),

ENERGOAGRO s.r.o. Detva (15),

Slovenská sporiteľňa, a.s. (2)

() – počet zamestnancov

Kultúra a osвета

Kultúrny dom – kino, kluby, knižnica

Dom smútku

Kluby, kultúrne miestnosti, pamätný dom rímsko katolíckej ľudovej školy

Evanjelický kostol a.v., kantorský dom

Rímskokatolícky kostol, farský úrad

Telovýchova a šport

Športový areál, strelnica

Výskumné ústavy

Výskumný ústav poľnohospodársky

2.2.5. Technická infraštruktúra

2.2.5.1. Zásobovanie pitnou vodou

Obec je zásobovaná pitnou vodou z vodného zdroja Vodná nádrž Hriňová skupinovým vodovodom HLF. Akumulácia vody pre obec je zabezpečená z vodojemu, ktorý je situovaný v k.ú.

Vígľaš. Rozvodné potrubie je v profile Js 80-100mm. Na verejný vodovod je napojených cca 95% obyvateľov. V niektorých častiach obce, hlavne v starších osídleniach je potrubie zastarané s častými poruchami. Správcom vodovodu v obci je SSVS a.s. OZ Zvolen.

- prívodný vodovod Zolná – Detva a skupinový vodovod Hriňová – Lučenec – Filákov.

V roku 2003 bolo napojených 2381 obyvateľov. Nevyhovujúci stav vodovodného potrubia, vysoké straty vody, v roku 2003 dosahovali 44%.

Časti Boroviny, Krvavník, Slatinka, Kobeľovec – samostatný zdroj pitnej vody a studne. Slatinský dvor – vodovodná prípojka zo zásobovacieho potrubia vodojem Vígľaš.

OPOD má vlastný zdroj úžitkovej vody.

Stavebno technický stav jestvujúceho vodovodu je nevyhovujúci, je potrebné vymeniť cca 90% vodovodného potrubia.

2.2.5.2. Odkanalizovanie

Obec Zvolenská Slatina má v trvalej prevádzke vodohospodárske dielo obecnú čističku odpadových vôd (M-ČOV). Vybudovaná kanalizačná sieť je v Z a centrálnej časti obce, ktorá je budovaná etapovite, je napojená na M ČOV s biologickou jednotkou 2 x BC 65-D.

Splaškové odpadové vody, v zmesi s vodami z povrchového odtoku zo spevnených plôch obce, sú vypúšťané cez M ČOV do toku Slatina.

Ostatná časť obce je odkanalizovaná individuálne do žump a septikov, jedná sa o zástavbu J od toku Slatina (ulice SNP, Športová, T. Vansovej).

V obci je v súčasnej dobe 70% vybudovanej kanalizačnej siete, ktorá je napojená na vlastnú ČOV. Ostatná zástavba má vybudované na zachytávanie splaškových vôd nepriepustné žumpy, ktoré sa vyvážajú k ČOV do zbernej nádrže, z ktorej sa splaškové vody prečerpávajú do ČOV.

2.2.5.3. Zásobovanie plynom

Obec patrí medzi plynofikované obce.

V severnej časti k.ú. prechádza VTL plynovod DN 300, PN 6,4 MPa, z ktorého je vyvedená VTL prípojka do regulačnej stanice RS 3000- VTL/STL s výstupom do 100 kPa. Aj občianska vybavenosť a výrobné firmy – priaznivý dopad na čistotu ovzdušia v obci.

2.2.5.4. Elektrická energia

Južná časť obce je tangovaná VN elektrické vonkajšie vedenie 2x110kV, na severe obce koridor VN 22kV elektrických vedení z ES Zvolenský Lieskovec.

Energetika je základnou podmienkou rozvoja hospodárstva. Umožňuje činnosť ďalších priemyselných odvetví a zabezpečuje pohodu obyvateľov. Dodáva elektrickú energiu a teplo pre potreby technologických procesov priemyselných odberateľov.

Obec Zvolenská Slatina leží v oblasti výpočtovej teploty vzduchu – 18 °C bez intenzívnych vetrov. Dĺžka vykurovacieho obdobia trvá 222 dní, s priemernou vonkajšou teplotou vzduchu + 22 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu je + 8,1 °C, priemerná teplota vzduchu v najchladnejšom mesiaci je – 4,0 °C.

Vykurovanie bytov v obci je decentralizované. V súčasnosti 97% bytov má ústredné kúrenie, ostatné sú vykurované lokálne. Realizuje sa neustála výmena vykurovacieho média z uhlia na zemný plyn.

2.2.5.5. Doprava

Z dopravného hľadiska má Zvolenská kotlina a mesto Zvolen v priestore Slovenska prirodzenú ťažiskovú polohu. Sieť slovenských rýchlostných ciest, ktoré sú súčasťou medzinárodných cestných ťahov spáda do centrálného územia Slovenska. V tomto priestore napriek zložitým terénnym podmienkam sa križujú aj celoštátne významné železničné trate. V bezprostrednej blízkosti mesta sa nachádza medzinárodné letisko Sliač.

Obec Zvolenská Slatina je situovaná okolo ciest III. triedy v tesnej nadväznosti na mesto Zvolen. Tie nadväzujú na komunikácie vyššieho významu a plnia nasledovné funkcie:

- cesta I/50 Zvolen – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice Je spojnicou obce so Zvolenom. Prechádza priemyselnou zónou, preto má dôležitú dopravnú funkciu. Má celoštátny a medzinárodný význam zabezpečuje pre obec ľahkú dostupnosť a atraktívnu polohu.
- cesta II/591 Zvolenská Slatina – Zolná – Banská Bystrica – spája obec s hlavným centrom VÚC Banskobystrického kraja
- cesta III/050 90 Zvolenská Slatina – Očová
- cesta III/050 89 do miestnej časti Slatinka
- pripravovaná rýchlostná komunikácia R-2 Zvolen – Košice
- zdvojkoľajenie a elektrifikácia jestvujúcej železničnej trate

V súčasnom období na území obce zabezpečuje **hromadnú dopravu** prímestská autobusová doprava SAD. Cez obec Zvolenská Slatina premávajú podľa aktuálneho cestovného poriadku linky zabezpečujúce prepravu obyvateľov do: Banskej Bystrice, Očovej, Detvy, Starej Huty, Dúbrav,

Horného Tisovníka, Klokoča, Kalinky, Hriňovej, Látok, Veľkého Krtíša, ide v podstate o regionálne linky, linky celoslovenské a medzinárodné.

Cez obec Zvolenská Slatina prechádza **železničná trať** v smere Bratislava – Zvolen – Košice. V obci funguje železničná zástavka pre osobnú železničnú dopravu.

Pre okres Zvolen je **letecká doprava** dostupná prostredníctvom medzinárodného letiska Sliač, ktoré je od centra mesta vzdialené 9 km. Letisko Sliač je v súčasnosti súčasťou príspevkovej organizácie Slovenská správa letísk (SSL) Bratislava. V zmysle zákona č. 136/2004 Z.z. dôjde k 1.1.2005 k transformácii príspevkovej organizácie Slovenská správa letísk na letiskové spoločnosti, v rámci ktorej aj letisko Sliač prejde do pôsobnosti miestnych samospráv a VÚC. Letisko je zaradené do kategórie verejných medzinárodných letísk SR. Význam letiska Sliač je nadregionálny a medzinárodný, nakoľko vytvára možnosť priameho dopravného spojenia z/do celého sveta.

Novodobým trendom v doprave pre preprava osobným automobilom, s týmto javom je spojený aktuálny problém a to odstavovanie a parkovanie osobných a najmä nákladných automobilov v obci. Stupeň automobilizácie neustále narastá a vznikajúce problémy je potrebné riešiť komplexne s ohľadom na trvalú udržateľnosť a rozvoj kvality života v obci. Obyvatelia nie sú spokojní s odstavovaním prevažne nákladných automobilov pozdĺž hlavnej cesty, chodníkov, na neupravených voľných plochách, prípadne trávnikoch, čo sťažuje plynulosť dopravy, obmedzuje chodcov a zvyšuje riziko nehôd.

Opatrenia, ktorými obec plánuje skvalitniť a zatriktívniť dopravu vo Zvolenskej Slatine spočívajú:

- Budovanie chodníkov pre peších (pozdĺž cesty ulica T. Vansovej prepojenie na B. Bystricu) a cyklistických chodníkov.
- Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií a chodníkov, v spojení s vyčlenením priestoru pre cyklistov.
- Budovanie parkovacích a odstavných plôch v obci.

Dopravná záťaž (sčítanie dopravy)

Na I/50 nákladné autá – 2492, osobné autá – 7999, motocykle – 18 = 10 509 MV/24 hod.

2.2.5.6. Pošta a telekomunikácie

Pošta

Vo Zvolenskej Slatine je zriadená Pošta (otvorená počas pracovných dní).

Telekomunikácie

Katastrálnym územím obce Zvolenská Slatina vedú viaceré systémy telekomunikačných káblov a to Zvolen – Lučenec a Zvolen – Zvolenská Slatina v súbahu, Zvolen – Detvianska Huta a optický diaľkový kábel Zvolen – Detva, ktorý pokračuje do Maďarska.

Z hľadiska telekomunikácií je obec začlenená priamo do miestneho telefónneho obvodu Zvolen, ktorý je súčasne aj sídlom uzlového telefónneho obvodu.

Zvolenská Slatina je napojená na MTO samostatným telefónnym káblom s kapacitou 50 pp, sieťový rozvádzač je vo vlastnej obci. Kapacita prípojného kábla je plne vyčerpaná.

Telekomunikační operátori v obci Zvolenská Slatina
Operátor
Slovak Telecom, a.s., Bratislava
Orange, a.s., Bratislava
Eurotel, a.s., Bratislava (T- mobile)

Zdroj: údaje firiem
Údaje k: 1.7.2004

Televízne a rozhlasové vysielanie

Televízne a rozhlasové vysielanie vo Zvolenskej Slatine		
Vysielanie	Vysielač	Programy staníc
TV	Zvolen	JOJ – plán 2004
	Banská Bystrica	STV 1, STV 2 a Markíza
FM rozhlas	Zvolen	Expres a Slovensko 4
	Banská Bystrica	Rebeca, Slovensko 1, Slovensko 2, Slovensko 3, Hviezda FM, Fun rádio, BBC, Rádio Okey, Twist, Lumen, Expres
AM rozhlas	Banská Bystrica	Slovensko 1, Slovensko 4 – Regina Banská Bystrica
	Nitra	Slovensko 5 – Patria, Slovensko 4 – Regina Bratislava, BBC Slovakia
	Rimavská Sobota	Slovensko 5 – Patria, BBC Slovakia
	Košice	BBC Slovakia

Zdroj: Rada SR pre vysielanie a retransmisiu
Údaje k: 31.12.2003

2.2.5.7. Internet

V obci Zvolenská Slatina má prístup do internetu: Obecný úrad, obyvatelia, podnikatelia na území obce, školy.

2.2.5.8. Odpadové hospodárstvo

Likvidácia odpadov v obci je riešená zbernými nádobami 110 l a 1100 l a VOK. Odpad je vyvázaný na základe zmluvy s Fy MARIUS PEDERSEN, a.s. stredisko Zvolen na riadenú skládku komunálneho odpadu v k. ú. Zvolenská Slatina.

V súčasnej dobe obec má zavedený separovaný zber na:

- zber zložiek KO – nebezpečný (žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, oleje a tuky, batérie a akumulátory)
- zber zložiek KO – O (papier a kovy)

V roku 2005 postupne zavedie separovaný zber na zložky KO – O (plasty a kovy)

Obec rieši vznikajúce divoké skládky, ktoré sa zväčša objavujú v okrajových častiach obce. Tieto sa likvidujú odvozom vo veľkoobjemových kontajneroch.

Program odpadového hospodárstva obce do roku 2005

Komunálny odpad – domový odpad, objemový odpad z domácností, zo zelene, zo žúmp a septikov.

V roku 1999 bola 207 ton – z toho domového odpadu z domácností bolo 50,4 ton, odpad podobný domovému 150 ton, objemový odpad z domácností 3,1 tony, a odpad zo zelene 2 tony. Skládka v severnej časti katastrálneho územia obce. Výrobné prevádzky – KO odpad zneškodňuje obec, NO si zneškodňujú sami na základe zmlúv.

Odpady zo žúmp a septikov sa likvidujú na miestnej ČOV. Skládka Čertov vršok na Inertný materiál. – v roku 2005 predpoklad uzavretia skládky.

2.3. Prírodné zdroje

Kapitola „Prírodné zdroje“ popisuje okrem samotného k.ú. obce Zvolenská Slatina aj širší región Zvolena, do ktorého územie obce spadá, nakoľko sa nachádza v blízkosti mesta Zvolen.

2.3.1. Geomorfológia, klimatické pomery a geológia

Geologická a Geomorfologická charakteristika

Sústava:	Alpsko-himalájska sústava	
Podsústava:	Karpaty	
Provincia:	Západné Karpaty	
Subprovincia:	Vnútorne Západné Karpaty	
Oblasť:	Slovenské stredohorie	
Podoblasť:	I. Kremnické vrchy:	I.1 Turovské predhorie
	II. Javorie:	II.1 Lomnianska vrchovina
	III. Zvolenská kotlina:	III.1 Sliačska kotlina
		III.2 Zvolenská pahorkatina
		III.3 Slatinská kotlina

Kataster obce Zvolenská Slatina leží prevažnou časťou v **Slatinskej kotline** a svojou Z časťou zasahuje do Zvolenskej pahorkatiny. Slatinská kotlina tvorí dlhý pás poriečnej nivy a terasovitých stupňov rieky Slatiny, ktorý preteká východo – západným smerom.

Slatinskú kotlinu na S ohraničuje Poľana, na V Detvianska kotlina a Rohy, na J Javorie, na Z a SZ Zvolenská pahorkatina. Má rovinný, mierne až stredne zvlnený reliéf s amplitúdou 0 – 10 m a stredným uhlom sklonu do 3 stupňov. Nadmorská výška dna kotliny sa pohybuje medzi 320 – 420 m. Podcelok budujú neogéne sedimenty – tufické a piesčité íly, piesky, vložky zlepcov a tufy s krytom štvrtohorných riečnych náplavov a hrubou vrstvou delúvií. Slatinská kotlina vznikla eróznodenundačnými porcesmi vodných tokov, ktoré stekajú z Poľany a z časti aj z Javoria, v tektonickej predispozícii. Na mnohých miestach je kotlina zlomove ohraničená oproti pohoriu a má charakter neúplnej priekopovej prepadliny. Dno kotliny predstavuje mierne zvlnenú pahorkatinu s hladko modelovaným reliéfom s výskytom mohutných terasovaných periglaciálnych kužeľov a mocnými polohami delúvií. Slatinská kotlina je odlesnená s prevahou oráčin nad trávnatými plochami.

Zvolenská pahorkatina má veľmi pestré geologické zloženie, v ktorom sú zastúpené útvary od paleozoika až po kvartér. Najstarším útvarom je pruh paleozoických biotitických granodioritov až kremitých dioritov JV od Sliacha. Najväčší plošný rozsah zaberajú a celú strednú časť pahorkatiny vyplňajú pyroklastiká pyroxenických andezitov v tufitovom vývoji. Na J a JV okraji vystupujú v ich nadloží pliocénne sypké sedimenty. Štvrtohorné útvary sú zastúpené pokrovmi spraší a sprašových hlín, hlavne v strednej a južnej časti pahorkatiny. Na V okraji pod Poľanou sú uložené štrkové sedimenty náplavových kužeľov Hučavy (Očovky). Zvolenská pahorkatina má mierne zvlnený pahorkatinný až členitý podvrchovinný reliéf s amplitúdou 31 – 180 m n.m. a stredným uhlom sklonu 2 – 10. Nadmorské výšky sa pohybujú medzi 300 – 600 m. Pahorkatinu charakterizuje mozaikovitú striedanie lesných plôch, polí a trávnatých území.

Geologická stavba územia odráža podmienky jeho dlhodobého vývoja, vo veľkej miere ovplyvňuje súčasné možnosti hospodárskeho využitia krajiny pre technické a bioprodukčné činnosti. **Slatinská kotlina** predstavuje negatívnu morfoštruktúru, ktorá vznikla poklesom zemskej kôry pozdĺž hlbokých zlomov oddeľujúcich ju od okolitých pohorí. Severná časť kotliny je budovaná druhohornými horninami so značným zastúpením vápencov a dolomitov, juhozápadná časť kotliny je budovaná andezitovým vulkanoklastickým materiálom, na kontakte kotliny s okolitými pohoriami sú uložené proluviálne sedimenty.

Klíma

Z klimatického hľadiska patrí územie do oblasti teplej, podoblasti mierne vlhkej, okrsku teplého, mierne vlhkého s chladnou zimou, s teplotou v januári -3 až -5 °C, s 50 letnými dňami v roku, s maximálnou teplotou 25 °C a vyššou. Z hľadiska klimatogeografických typov hovoríme o kotlinovej

klíme s veľkou inverziou teplôt, mierne suchej až vlhkej, subtype teplom s teplotami v júli 18,5 až 20 °C na jej severnom a severovýchodnom okraji, resp. o horskej klíme, subtype mierne teplom v jej západnom a južnom ohraničení.

Podľa meteorologických údajov boli klimatické pomery nasledovné (mesto Zvolen):

- priemerná ročná teplota vzduchu: 7,5 °C (300 m n. m.),
- priemerný ročný zrážkový úhrn: 703 mm, najviac zrážok spadne v júni (86 mm) a auguste (72 mm), najmenej zrážok spadne v marci (42 mm) a februári (44 mm),
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok: 65, obdobie so snehom trvá od novembra do marca.

Meteorologická stanica Sliach udáva navyše tieto hodnoty pre región:

- teplotné maximum: 37,2 °C (júl),
- teplotné minimum: -30,0 °C (január),
- priemerná relatívna vlhkosť vzduchu: 78 %,
- priemerný tlak vodnej pary: 9,0 hPa,
- celkové globálne žiarenie: 1 148 kWh.m² za rok (priame slnečné žiarenie a žiarenie rozptýlené atmosférou dopadajúce na horizontálnu plochu),
- priemerná oblačnosť: 6,4 (stupeň pokrytia oblohy oblakmi v rozsahu 1-10),
- celkový slnečný svit: 1 618 hod. za rok.

Prúdenie vzduchu na Slovensku ovplyvňujú predovšetkým kvázi stacionárne tlakové centrá – azorská tlaková výš, v lete zosilnená a posunutá k severu, a islandská tlaková níz, v zime značne prehĺbená. V Slatinskej kotline je prevládajúci smer vetra severozápadný s priemernou rýchlosťou 4 m.s⁻¹.

Zhrnutie:

Teplá klimatická oblasť, chladné zimy, malá veternosť s prevládajúcim severným vetrom, častý výskyt hmiel v inverznej polohe v jesennom a zimnom období. Priemerné teploty od -4 do 5°C, júlové od 17 do 18°C. Priemerné ročné množstvo zrážok je 670-850mm. Dĺžka snehovej pokrývky je 60-80 dní/rok.

Stabilita územia

Využívanie prírodného prostredia regiónu významnou mierou ovplyvňuje stabilita svahov. Región je porušený početnými svahovými deformáciami, ktoré ohrozujú existujúce aj plánované stavby a spôsobujú značné škody na lesných porastoch, poľnohospodárskej pôde, komunikáciách, priemyselných a obytných budovách. Najrozšírenejším typom svahových porúch sú zosuvy. Výmoľovou eróziou je územie postihnuté nerovnomerne.

Radónové riziko

Žiarenie z prírodných zdrojov, uvádzané ako radónové riziko, patrí k stresovým faktorom, ktoré negatívne pôsobia na zdravotný stav obyvateľov regiónu. Kozmické žiarenie a prirodzená rádioaktivita hornín, hydrosféry a atmosféry sú podmienené prítomnosťou rádioaktívnych prvkov K, U, Th v horninách. K najvýznamnejším zdrojom prírodného žiarenia patrí radón, ktorý je prítomný v stopových množstvách v horninách (horninové podložie budov, stavebný materiál) a je zdrojom radiácie predovšetkým v budovách a vo vode. Za oblasti s najvyšším potenciálnym radónovým rizikom možno pokladať zóny nachádzajúce sa v blízkosti tektonických línií, mladších zlomov a v miestach križovania tektonických línií. Najrizikovejšie oblasti sa pritom nachádzajú vo vzdialenosti do 10 km od týchto línií.

Oblasť v okolí Zvolena vykazuje nízke radónové riziko. Stredné radónové riziko bolo sporadicky zistené v okolí priehrady Môľová, v centre mesta, na sídlisku Západ-Tepličky a v časti Rákoš. Vysoké radónové riziko v oblasti Zvolena zistené nebolo. Koncentrácia draslíka v regióne sa pohybuje v rozmedzí 0-2 % (hodnota normálneho poľa je cca 1 % K). Koncentrácie uránu v regióne sú pomerne nízke. Zvýšené obsahy uránu boli zistené v okolí Zvolena, Budče, Kováčovej, Sielnice a Zvolenskej Slatiny. Obsahy thória v oblasti sa pohybujú od 2,2-14 ppm (normálne pole má hodnotu 9,5 ppm Th). Zvýšené obsahy thória (12-14 ppm T) boli zaznamenané v oblasti Lieskovca, Lukového, Slatinky a Dolnej Mičinej. Celková gama aktivita územia sa pohybuje od 4-16 Ur (hodnota normálneho poľa je cca 12 Ur). Zvýšené hodnoty celkovej rádioaktivity (12-14 Ur) boli zistené medzi Kováčovou, Zvolenom a Sliachom, južne od Sielnice a v oblasti Hornej a Dolnej Mičinej.

Seizmicita územia

Seizmická aktivita územia je výsledkom pôsobenia prirodzených síl v zemskej kôre, prejavujúcich sa krátkodobými otrasmi zeme – zemetrasením. Intenzita zemetrasenia je posudzovaná podľa medzinárodnej Mercalli-Cancaniho stupnice (MC) v rozsahu 1-12°. Na strednom Slovensku majú zemetrasenia ohniská v Kremnických a Štiavnických vrchoch a postihujú aj región Zvolena a Banskej Bystrice. Za posledných 70 rokov bola najvyššia intenzita zemetrasenia v regióne 5° MC.

2.3.2. Pôda a poľnohospodárstvo

Pôda

Pôda predstavuje významný krajinný prvok s nezastupiteľnou energetickou a bioprodukčnou funkciou. V širšom okolí Zvolena sa vyskytujú ľahké, stredné a ťažké pôdy. Sporadicky sa vyskytujúce ľahké pôdy sa nachádzajú v niektorých alúviách vodných tokov, hlinitopiesočnaté pôdy sú dobre priepustné pre gravitačnú vodu, do tejto skupiny patria hlavne fluvizeme, niektoré kambizeme a rendzíny, z poľnohospodárskeho hľadiska sú to menej úrodné pôdy. Viac ako 90 % pôd

patrí k piesočnato-hlinitým až hlinitým stredne ťažkým pôdam, jedná sa o pôdy orné, pôdy pod trvalými trávnatými porastmi a pod lesmi. Ťažké ílovité pôdy sa vo forme ostrovčekov vyskytujú v celom regióne, množstvo ílovitých častíc obmedzuje prevzdušňovanie pôdy príjem i pohyb vody v pôde.

Jedným zo stresových faktorov územia je aj erózia pôdy. Z erózných procesov prevažujú erózie pôdy vplyvom povrchovo tečúcej vody, ohrozenie pôdy vetrovou eróziou je prakticky zanedbateľné.

V katastrálnom území Zvolenskej Slatiny sa nachádzajú nasledovné pôdne subtypy:

- **Nivná pôda glejová** – nachádza sa v údolných nivách tokov Slatinský potok, Rybný potok, Družstevný potok, Očovský potok, Vígl'ašský potok, Závozný jarok, potok. Pôdotvorný substrát tvoria hlinité aluviálne náplavy, fluvialne zahlinené štrkopiesky. Ide o stredne ťažké pôdy, bez dostatku Ca^{2+} a K^+ . Spodná voda často vzlína na povrch pôdy. Pôdna reakcia je kyslá.
- **Oglejená pôda** – je najviac rozšíreným pôdnym subtypom. Zaberá cca 2/3 PPF. Pôdotvorný substrát je tvorený zo skeletnatých svahových hlín a spračových a svahových hlín.
- **Hnedá pôda typická** – tvorí drobné enklávy spolúsúvisiace s ďalšími typmi hnedých pôd. Pôdotvorný substrát je tvorený horninami kryštalinika a silne kremitých hornín, neovulkanických hornín a fluvialnych zahlinených štrkopieskov. Pôdna reakcia je kyslá. Pôda má nedostatok K^+ , P^+ . Pôdny profil plytký (do 30 cm). Jedná sa o stredne ťažké pôdy.
- **Hnedá pôda + hnedá pôda ilimerizovaná** – nachádza sa v malých enklávach na hranici k.ú. Lieskovec a Zvolenská Slatina. Nedostatok Ca, N, P, K.
- **Hnedá pôda oglejená a hnedá pôda kyslá oglejená** – nachádza sa na rozhraní katastrov Lieskovec a Zvolenská Slatina. Pôdotvorný substrát je tvorený svahovými hlinami a fluvialnymi zahlinenými štrkopieskami. Pôdna reakcia kyslá, nedostatok Ca, K, P. Erodovateľnosť 3. stupňa.

Poľnohospodárstvo

Výmera poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Zvolenská Slatina je 1 807 ha a v obci Slatinka 464 ha. Na tejto výmere hospodári niekoľko subjektov a to Poľnohospodárske družstvo (OPOD) Zvolenská Slatina a niekoľko drobných agropodnikateľov.

-subjekty ktoré tu hospodária:

- ENERGOAGRO s.r.o. Detva
- Súkromní podnikatelia Húšťava (chov koní) (SHR)
- Poľnohospodárske družstvo Lieskovec a MVDr. Petrus - Slatinka
- UKSUP
- Agrorev Detva

Obecné poľnohospodársko – obchodné družstvo Zvolenská Slatina vzniklo na základe rozhodnutia zakladajúcej členskej schôdze, zo dňa 17.02.1993. Je v likvidácii. Hospodárenia prebralo Energoagro s.r.o., Detva. Nosným programom je poľnohospodárska prvovýroba a predaj poľnohospodárskych komodít.

Družstvo realizuje svoju činnosť v rastlinnej a živočíšnej výrobe.

- rastlinná výroba - obilniny (pšenica, jačmeň, raž, ovos, tritikale)
  - olejníny (repka olejná)
  - kukurica na siláž, ďatelina, lucerka, miešanky
  -
- živočíšna výroba - chov hovädzieho dobytká
  - oviec

Družstvo patrí k stálym poľnohospodárskym podnikom v regióne, s dlhodobou tradíciou. Hospodári na 1 337,099 ha poľnohospodárskej pôdy. Z celkovej výmery orná pôda tvorí 787 ha rozdiel je tvorený trvalými trávnyimi porastmi.

Prevažná časť územia spadá do zemiakarskej výrobnjej oblasti, pričom hlavnú časť pestovaných plodín na ornej pôde tvoria obiloviny – pšenica, jačmeň, raž, kukurica a repka olejná, ako aj krmoviny na ornej pôde.

Živočíšna výroba je zameraná predovšetkým na chov hovädzieho dobytká, chov oviec a ošípaných.

V súčasnej dobe je poľnohospodárska výroba zastabilizovaná, čo do štruktúry ako aj do objemu. Hlavnou prioritou v tejto oblasti je udržať súčasný rozsah výroby a zamestnanosti.

Podľa Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory je vývoj poľnohospodárskeho sektoru za rok 2003 na Slovensku veľmi nepriaznivý. Došlo k zhoršeniu hospodárskych výsledkov, finančnej situácie a investičnej aktivity poľnohospodárskych prvovýrobcov. Toto zhoršenie spôsobili viaceré faktory:

- nepriaznivé klimatické podmienky, ktoré znížili hektárové úrody (vzímovanie a ľadovec na začiatku roka, ktoré lokálne zničili úrodu a sucho, ktoré v priebehu roka plošne zasiahlo celé Slovensko),
- cenové vplyvy (nárast cien poľnohospodárskych vstupov a pokles nákupných cien poľnohospodárskych produktov),
- legislatívne vplyvy (skrátene doby odpisovania hmotného majetku zo 40 na 30 rokov a náročné opatrenia v oblasti hygieny v súvislosti so vstupom SR do EÚ).

Zhoršujúca sa životná úroveň a nízka kúpyschopnosť obyvateľstva núti ľudí predávať nehnuteľnosti, vrátane poľnohospodárskej pôdy. Keďže jej cena zaostáva za úrovňou EÚ, pre

zahraničných záujemcov nie je problémom súperiť s kapitálovo poddimenzovanými slovenskými roľníkmi pri nákupe pôdy.

2.3.3. Lesy a lesné hospodárstvo

Lesný pôdny fond je situovaný J od obce patrí do LHC Zvolen, výmera LPF na území katastra obce je 1 070 ha a na území . Na území obce Zvolenská Slatina na lesnom pôdnom fonde hospodária Urbariát Zvolenská Slatina (660,22 ha hospodárske lesy, 120,52 ha ochranné lesy - ročná ťažba cca 3 500m³ drevnej hmoty na ploche lesných pozemkov približne 800 ha, Urbár Slatinka (127,63 ha hospodárske lesy a 14,01 ha ochranné lesy), Štátny lesný podnik TU Zvolen (3,58 ha hospodárske lesy a 53,89 ha lesy osobitného určenia).

K ďalším subjektom samostne hospodáriaci roľníci venujúci sa ťažobnej činnosti, pestevnej činnosti – poskytujúci služby v lesnom hospodárstve (R. Ďurička, M. Mičiánik, J. Pavlík,).

Podľa posledného typologického mapovania sú miestne lesy zaradené do 2. vegetačného stupňa živného ekologického radu B, čiže sa jedná o spoločenstvá skupiny lesných typov (SLT) FQ – Fageto-Quercetum – bukové duby. V rámci tejto SLT tu bolo rozlíšených viacero lesných typov (LT). V pôvodnom drevinovom zložení tunajších lesov prevládala dub zimný (prípadne aj dub cerový, dub letný na ťažších vlhších pôdach) ktorý sprevádzal hrab s bukom. V 3. vegetačnom stupni lokálne prevládala buk nad dubom. V menšom zastúpení bol tiež prítomný javor poľný, lipy a ďalšie javory vtrúsené najmä v spol. FQac, jelše, jasene, prípadne aj vrbu popri potokoch. Ojedinelé sa mohli vyskytovať aj pionierske dreviny ako rakyta, osika, breza, ako aj ďalšie listnaté stromy.

Medzi problémy v oblasti lesníctva patrí aj neukončené vysporiadanie vlastníctva lesov, a to najmä v spoločenstvách, kde boli zanedbané dedičské konania a proces vydokladovania (preukazovania vlastníctva), ktorý je komplikovaný a zdĺhavý. Nepovolené ťažby zo strany vlastníkov, alebo užívateľov lesa sa vyskytujú len výnimočne, no častejšie sú krádeže legálne vyťaženého dreva. Druhová pestrosť a početné stavy jednotlivých druhov zveri, ako aj sprístupnenosť lesných komplexov cestami umožňuje rýchly vstup hlboko do poľovných pozemkov a nezákonný lov zveri, ktorý sa vyskytuje pomerne často na celom záujmovom území.

2.3.4. Voda a vodné hospodárstvo

Hydroológia

Voda je jedným z najvzácnejších prírodných zdrojov. V miernom pásme je hlavnou nositeľkou kolobehu látok a živín, prostredím pre život, zdrojom obživy a prosperity, ale tiež ničiteľkou hodnôt. Z hydrogeologického hľadiska je osou Slatinskej kotliny rieka Slatina tečúca V - Z smerom.

K najvýznamnejším prítokom patrí Slatinský potok, Rybný potok, Družstevný potok, Očovský potok, Vígl'ašský potok, Korčínsky potok, Závozný jarok, potok Ľubica a Drieňovský potok. Pod Zvolenom sa Slatina vlieva do Hrona, ktorá z ľavej strany priberá prítoky Ľubica, Sekier, Pomiaslo a Neresnica. Z pravej strany je to hlavne potok Zolná. Vodný tok Slatina je v Správe SVP š.p. Povodie Hrona.

Z hľadiska odtokových pomerov patrí región do oblasti vrchovinnó-nízinnej. Režim odtoku Hrona a Slatiny je snehovo-dažd'ový, resp. dažd'ovo-snehový s obdobím akumulácie v mesiacoch november až február a s obdobím vysokých vodností v mesiacoch február až apríl, mesiacom s minimálnymi vodnosťami je apríl (údaje SHMÚ Banská Bystrica za obdobie 1951-1980).

Hlavným recipientom v k.ú. Zvolenská Slatina, ktorý zachytáva odtok povrchových vôd je tok Slatina, ktorý preteká cez údolie, po obidvoch brehoch je situovaná výstavba. Koryto toku bolo v minulosti upravené, postupom času a pôsobenia prírodných činiteľov získava pôvodný vzhľad (meandre). V období jarých mesiacov (topenie snehu v oblasti Poľany) spôsobuje povodne. Záplavové územie pri Q_{100} ročnej veľkej vode zasahuje zástavbu na ulici Pod Hájom a časť zástavby severne od železničnej trate po ulica SNP (cesta I/50).

Podzemné vody

V regióne môžeme vyčleniť základné hydrogeologické celky, ktoré sa podstatne odlišujú spôsobom infiltrácie, sústredenia a odtoku podzemných vôd. Chemické zloženie podzemných vôd je odrazom geogénnych a antropogénnych faktorov.

Minerálne vody

Na Zvolenskú a Slatinskú kotlinu sa viaže bohatý výskyt minerálnych vôd. Minerálne pramene sú definované ako podzemné vody, ktoré sa od obyčajných odlišujú svojimi prírodnými vlastnosťami, predovšetkým svojim zložením, obsahom minerálnych látok, stopových prvkov, teplotou a fyziologickými účinkami na ľudský organizmus.

Priamo v k.ú. Zvolenskej Slatiny sa nachádzajú (sú zmapované) tri minerálne pramene:

1. **Medokýš v lese** - nachádza sa cca 200m J od obce na ľavom brehu rieky Slatiny,
2. **Medokýš pri ihrisku** - nachádza sa JV od obce, cca 30m od ihriska, je zachytený betónovou skružou s pumpou – voda sa používa na pitné účely. Prameň je charakterizovaný podľa ČSN 86 8000: prírodná uhličitá voda so zvýšeným obsahom kyseliny kremičitej, studená, hypotonická,
3. **Medokýš pri novom moste** - nachádza sa asi 2 km východne od obce na pravom brehu rieky Slatiny, používa sa na pitné účely – načretím.

Povrchové vody

Väčšina povrchových vôd v regióne sú Ca-(Mg)-HCO₃ typu (hydrogén uhličitánová vápenato horečnaté), menšie zastúpenie má Ca-(Mg)-SO₄ typ (síranová vápenato horečnaté).

Správa povodia

Správcom povodia v širšom okolí Zvolena je Slovenský vodohospodársky podnik Banská Štiavnica, š.p., závod Povodie stredného Hrona Zvolen (SVP Zvolen), ktorý vykonáva činnosť na tokoch vo svojej správe, ktoré pretekajú obcou. Do pôsobnosti SVP Zvolen patrí najmä starostlivosť o vodné toky a ich údržbu, dodávka povrchovej vody, protipovodňová ochrana, ochrana kvality vôd, bezporuchová prevádzka vodohospodárskych diel a zariadení. Vody všetkých tokov v správe SVP Zvolen sa vlievajú do Hrona, ktorého povodie na území obce je totožné s územím mesta Zvolen.

2.3.5. Nerastné suroviny

Na území k.ú. obce sa nachádza Lom na Dieli, ťažbovou surovinou je stavebný kameň – andezit. Lom je situovaný na úpätí S svahov pohoria Javorie cca 300 m od ľavého brehu rieky Slatina mimo intravilánu obce.

Ťažba je kampaňovitá. Surovina (andezit s doskovitou odlučnosťou) sa využíva najmä na zhotovenie prírodných dlažieb a obkladov, podklad do cestných lôžok. Ložisko je otvorené povrchovým spôsobom, stenovým lomom, s postupným vytváraním etáží. Ide o tret'ohorné mladšie vyvreliny (neovulkanity) – pyroxenické andezity.

2.3.6. Živočíchy a rastliny

Flóra

Druhové zastúpenie flóry v regióne je veľmi pestré. Stretávajú sa tu zástupcovia:

- od juhu panónskych až stredomorských teplomilných druhov,
- od severu a vyšších nadmorských výšok horské, chladnomilnejšie druhy,
- od západu oceánické vlhkomilnejšie druhy a
- od východu kontinentálne suchomilné druhy.

Z chránených druhov sa v regióne Zvolena vyskytuje ľalia zlatohlavá, vemenník dvojlistý, kukučka vencová, drieň obyčajný, kavyl' južný, zimozelen menšia a korunkovka strakatá. Na pokraji vymiznutia v regióne je nevädza poľná a kúkol' poľný, oba druhy sú burinami v obilí. Veľmi ohrozený je kosatec sibírsky a horec pľúcny.

Podľa fyto geografického členenia územia Slovenska patrí k.ú. obce Zvolenská Slatina do oblasti západokarpatskej flóry (*carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie, podokresu Poľana.

Vo vzťahu ku geologicko-geomorfologickej, pedologicko-hydrologickej a klimatickej charakteristike územia celkový ráz vegetácie určujú floristické elementy typické pre pahorkatinné

oblasti Slovenska a druhy so širšou ekologickou amplitúdou. Počas floristického výskumu bol na danom území zaznamenaný výskyt okolo 300 taxónov vyšších rastlín. Väčšinu z nich tvoria sprievodné druhy stredoeurópskych listnatých lesov, nivných a svahových lúk, ako aj vodných až močiarnych biotopov.

Zhodnotením socioekonomických ukazovateľov možno konštatovať že vo flóre územia sú početne zastúpené druhy úžitkové, liečivé a s vysokou estetickou hodnotou.

Chránené rastliny

Na území bol zistený výskyt niektorých chránených rastlín, ako je Vachta trojlistá, Žltohlav európsky, Korunka kockovaná, Valdštajnska trojlistá, a zástupcovia našich vstavačovitých rastlín: krušíky (*Epipactis*), vstavače (*Orchis*), vstavačovce (*Dactylorhiza*) a vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*).

Z botanického hľadiska je územie významné výskytom nasledujúcich druhov, patriacich do kategórie vzácných a ohrozených taxónov flóry Slovenska (Maglocký, 1983):

C.II – *Orchis morio*, *Orchis pallens*;

C.III – *Carex Cespitosa*, *Cephalanthera*, *Platanthera bifoli* subsp. *latiflora*, *Primula vulgaris*,
Taraxacum palustre agg.;

C.IV – *Adoxa moschatellina*, *Alchemilla spec.div.*, *Allium schoenoprasum*, *Bolboschoenus maritimus*, *Carex elata*, *C. elongata*, *Geranium palustre*, *Lilium martagon*, *Ranunculus auricomus* agg., *Succisa pratensis*, *Valeriana officinalis*.

Floristická analýza územia poukazuje na chorologickú prevahu druhov s európskym a eroázijským rozšírením a podľa životných foriem prevládajú hemikryptofyty.

Fauna

Zloženie fauny v regióne podmieňuje nielen jeho zemepisná poloha, ale aj tvar terénu, mikroklimatické pomery a predovšetkým vegetačný kryt. Zo šeliem sa tu nachádza medveď hnedý, rys a mačka divá, z kopytníkov jeleň, srnec a diviak. Z vtákov tu hniezdia niektoré zriedkavé dravce, ako je orol kriľavý, včelár, haja tmavá, bocian čierny, hlucháň a krkavec. Skalné steny a bralá na svahoch údolia Slatiny poskytujú vhodné hniezdiská zriedkavým druhom ako je výr skalný, sokol sťahovavý a skaliar pestrý. Z plazov sa tu vyskytuje užovka stromová, jašterica zelená a jašterica múrová. Zo živočíchov viazaných na vodné prostredie je možné pozorovať veľa zaujímavých vtákov najmä v čase jarného a jesenného sťahovania.

Zoologickým prieskumom sa na dotknutom území zistil výskyt 136 druhov vtákov, z toho 110 (80,9 %) hniezdičov, 8 druhov hospites (5,9 %), 11 permigrantov (8,1 %) a 5 druhom zimujúcich

hostí. Z celkového počtu je 31 ohrozených druhov (22,8 %), čo je na tak malé územie veľmi vysoký počet a potvrdzuje veľkú pestrosť krajinných štruktúr a biotopov v katastri obce.

Poľovníctvo

Katastrálne územie Zvolenskej Slatiny a obce Slatinka má veľmi dobré podmienky pre poľovníctvo. Do tohto územia zasahujú srnčie poľovné oblasti Javorie, Štiavnické vrchy, Zvolen a jelenie oblasti Kremnické vrchy a Poľana.

Medzi hlavné druhy zveri patrí zver srnčia, jelenia, diviacia, danielia a muflónia. Okrem nich sa v lesoch vyskytuje aj medveď hnedý, vlk dravý, rys ostrovid, mačka divá, líška, jazvec, kuna, vydra, ondatra, bažant, apod.. Zaujímavý je aj ojedinelý výskyt vzácnych lesných vtákov ako tetra hlucháňa a jariabka hôrneho. Veľmi vhodné podmienky na území má srnčia zver, čo sa prejavuje jej početnosťou vo všetkých poľovných revíroch (vo viacerých z nich je aj hlavným druhom), ale aj trofejnou hodnotou.

Poľovné združenie pôsobiace v obci bolo založené v roku 1950. Obhospodaruje územie o rozlohe 320 ha v rámci celého katastra, má 36 členov (poľovníci Slatina a Slatinka). Na dotknutom území sa vyskytuje prevažne srnčia, vysoká a diviacia zver, prechodne líška, jazvec.

Rybárstvo

Región Zvolena má dobré podmienky na rybárstvo (vodný tok Slatiny, Hrona, Môľovská priehrada). Podľa zistení sekcie čistoty vôd tejto organizácie bol stav čistoty vôd v roku 2003 neuspokojivý. Pôsobením rybárov, turistov ako aj miestnych obyvateľov sú lovné miesta, brehy a blízke porasty znečistené od obalov potravín a PET fliaš.

V obci pôsobí rybársky krúžok pri ZŠ a MŠ vo Zvolenskej Slatine, 12 členov, reprezentácia obce na oblastných súťažiach, krajských i celoslovenských (rok 2004 2. miesto na majstrovstvách Slovenska) – v súčasnej zostave funguje od roku 1999.

Včelárstvo, záhradkárstvo a iné spolky

Miestne včelárstvo bolo organizované od roku 1940 – 50 pod okresnou organizáciou Zvolen. Včelárstvo má v obci hlboké tradície. V minulosti sa v obci chovalo 300 – 400 rodín. Postupom rokov nastal v obci rapídny úbytok záujmu o včelárstvo. Prioritou miestnych včelárov je zvýšiť záujem a angažovanie v oblasti včelárstva (Borivoj Melicherčík).

V roku 1963 bol založený záhradkársky spolok pri obci Zvolenská Slatina, zanikol v roku 1995, od vtedy funguje záhradkárská organizácia v Kobeľovci, ktorá má 32 členov.

V obci pracuje spolok drobnochovateľov, ktorí sa zameriavajú na chov králikov, sliepok a holubov – 16 členov.

Organizácia poštových holubov pod vedením Ing. Brachnu Jána, venuje sa chovu poštových holubov.

2.3.7. Chránené oblasti

Rôznorodé podmienky a veľká členitosť územia vytvorili v regióne predpoklady pre pestré spoločenstvá fauny a flóry a zaujímavé útvary, z ktorých mnohé podliehajú ochrane. V dotknutom území je evidovaných niekoľko území chránených zákonom – územia a časti prírody s výraznými biologickými a estetickými prvkami prírody, alebo objektmi kultúrnych pamiatok, typickými pre charakter prírodného prostredia príslušného geografického regiónu:

Prírodná rezervácia „Prosisko“ - 20,8ha (1998) prirodzené lesné spoločenstvá

Prírodná pamiatka „Pyramída“ - 6,24 ha (1999) xerothermná flóra a fauna, prvky panónskych a mediteránnych spoločenstiev

Alúvium Slatinského potoka - široká aluviálna niva s meandrujúcim Slatinským potokom a ich menšími prítokmi, sprevádzanými brehovými porastmi s pôvodnou drevinovou skladbou (vřba s vtrúsenou jelšou lepkavou). Prevažnú časť aluviálnej nivy zaberajú charakteristické, dnes už zriedkavé trávnaté spoločenstvá. Miestami sa tiež zachovali zvyšky súvislejších lesných porastov. Brehové porasty prirodzeným spôsobom spevňujú brehy meandrujúcich potokov a spolu s rozsiahlymi plochami aluviálnych lúk a zvyškami lesíkov reprezentujú pôvodnú vegetáciu.

Chránené rastliny

Vachta trojlistá, Žltohlav európsky, Korunka kockovaná, Valdštajnska trojlistá,

2.3.8. Kvalita životného prostredia

Územie je ohrozované stresovými faktormi, a to prírodnými (povodne, zosuvy a erózie) a antropogénnymi faktormi (znečistenie ovzdušia, vôd a pôd, kontaminácia hlukom a prachom, poškodenie vegetácie, zastavané plochy, priemysel, poľnohospodárstvo, rekreácia, svetelné znečistenie, skládky, ...).

Zeleň

K najvýznamnejším zložkám životného prostredia patrí zeleň. Okrem lesných porastov sa v k.ú. obce Zvolenská Slatina nachádza nelesná stromová a krovinná vegetácia, ktorá sa vyskytuje ako verejná zeleň (plošná zeleň a kríkové porasty). Plošná zeleň plní rekreačnú a krajínovú funkciu. Kríkové porasty plnia funkciu bionickú, protieróznu a hydrickú.

Na území obce je zeleň udržiavaná v intraviláne priestory parkov. Starostlivosť o tieto plochy zabezpečuje Obecný úrad vo Zvolenskej Slatine. Pre zlepšenie týchto funkčných priestorov je potrebná ich rekonštrukcia a výstavba nových prvkov.

Pôda

Z hľadiska prítomnosti škodlivín a rizikových látok je možné pôdy územia okresu Zvolen hodnotiť ako čisté. V k.ú. Zvolenská Slatina nie sú lokalizované pôdy kontaminované rizikovými prvkami.

Ovzdušie

V oblasti ovzdušia – obec patrí k minimálnym až mierne znečisteným, nenachádza sa tu žiaden významný zdroj znečistenia.

- a) Veľké zdroje znečistenia ovzdušia (nad 5 MW výkonu):
  - nie sú evidované
- b) Stredné zdroje znečistenia ovzdušia (do 0,2 do 5 MW výkonu):
  - Bryndziareň a syráreň Zvolenská Slatina – plynová kotolňa,
  - ZŠ Zvolenská Slatina – plynová kotolňa,
  - OPOD Zvolenská Slatina - plynová kotolňa
- c) Zdroje znečistenia ktoré nie sú v k.ú. Zvolenská Slatina, ale vďaka tesnej blízkosti môžu nepriaznivo ovplyvniť ovzdušie obce:
  - Tepláreň – A;
  - Tepláreň – D1;
  - Bučina, a.s. Zvolen.

Kvalita ovzdušia v obci je ovplyvnená hlavne lokálnymi kúreniskami a kotolňami z domácností. Pre Zvolenskú kotlinu a samotnú sú charakteristické zlé rozptylové podmienky a výška častých inverzií s hmlami.

Ovzdušie a lesy

Stav znečistenia životného prostredia je vo veľkej miere ovplyvnený rastúcim množstvom emisií. Hlavnými zdrojmi emisií v atmosfére sú priemyselné podniky, tepelné elektrárne spaľujúce fosílnu palivá, domácnosti a prevádzka motorových vozidiel. Podľa výsledkov meraní koncentrácie síry a ťažkých kovov (Cd, Cr, Fe, Hg, Pb, Ni, V, Zn) v smrekovom ihličí a bukovom lístí v období 1993-2003 (Dr. Maňkovská, Lesnícky výskumný ústav vo Zvolene) patrí oblasť Zvolena k značne znečisteným regiónom. Meraním sa porovnávala koncentrácia síry a ťažkých kovov v oblasti Zvolenska s čistou lokalitou v Nórsku. Koncentrácia síry prevyšuje limitné hodnoty síry v oblasti Zvolena a Sliača 2,5-3 násobne, v okolí Banskej Bystrice 1,5-2 násobne. Zaťaženie lesných porastov ťažkými kovmi predstavuje 1-1,5 násobok limitu v celej oblasti Zvolen-Sliač-Banská Bystrica. Z výskumu zaťaženia ovzdušia pomocou analýz machov v období 1997-2003 (Dr. Maňkovská, Lesnícky výskumný ústav vo Zvolene), ktoré efektívne koncentrujú ťažké kovy a iné stopové prvky zo vzduchu a zrážok, tiež vyplynulo, že oblasť Zvolen-Sliač-Banská Bystrica patrí k značne znečisteným územiám, zvýšená koncentrácia bola zistená najmä u arzenu, kadmia, chrómu, hafnia, molybdénu, olova a antimónu.

Zaťaženie ovzdušia ťažkými kovmi v regióne Zvolena				
Oblasť	V norme	Slabá záťaž	Stredná záťaž	Silná záťaž
Zvolen-Sliač-Banská Bystrica	Br, Cl, I, In, Mg	Ba, Ca, Cs, Cu, Hg, K, Mn, Na, Ni, Rb, Se, Zn	Ag, As, La, U, V	Al, Cd, Cr, Hf, Mo, Pb, Sb, Sc, Sr, Ta, Tb, Th, Yb

Zdroj: Dr. Maňkovská, Lesnícky výskumný ústav Zvolen
 Údaje k: 1996-2003 za oblasť Zvolen-Sliač-Banská Bystrica

Hluk a emisie z dopravy

Zaťaženie obytných súborov a domov v blízkom okolí hlavnej komunikácie je značné a priamo narastá s intenzitou dopravy a s podielom ťažkých nákladných vozidiel.

V oblasti hluku – dôležité cestné siete – zdroj nadmerného hluku – zaťažené obytné územie – denné zaťaženie na ul. SNP je 70-72 dB a nočné 60-63 dB.

Podzemné vody

Vo Zvolenskom regióne sú zastúpené podzemné vody od najlepšej kvality (trieda A) až po najhoršiu:

- trieda A (čisté vody) - v okolí Zvolena, Kováčovej, Sliača, Vlkanovej, Mičinej a Banskej Bystrice,
- trieda B - medzi Môtovou a Slatinkou, v okolí Ostrej Lúky a medzi Sliačom, Zolnou a Mičinou,
- trieda C – medzi Veľkou Lúkou a Hronsekom,
- trieda D (najhoršia kvalita) – na pravej strane rieky Hron medzi Kremničkou, Badínom, Sielnicou a v oblasti Budče.

Povrchové vody

V oblasti vody – z hydrologického hľadiska územie patrí do povodia Hrona, v blízkosti sa nenachádza odberové miesto pre monitoring – najbližšie Detva a Zvolen - kvalita vody v rozmedzí II. a IV. triedy – výsledok nedostatočného čistenia produkovaných komunálnych vôd z výrobných prevádzok nakoľko nemajú vlastné ČOV.

Podľa hydrogeologických máp Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra z roku 2000 patria povrchové vody v regióne Zvolena k vodám znečisteným (III. trieda kvality), silno znečisteným (IV. trieda kvality) a veľmi silno znečisteným (V. trieda kvality). Anomálie v znečistení vôd sú lokalizované v oblasti Malachovského potoka (dôsledok ťažby a úpravy ortuťových rúd), v priemyselných zónach Zvolena, Sliača, Vlkanovej a Banskej Bystrice, ďalej medzi obcami Zolná a Sielnica (Sn používaný v potravinárskom a chemickom priemysle), v širšom okolí areálu závodu Bučina Zvolen (Mo), v Kováčovskom potoku pri sútoku s Hronom (Cu), v toku Hrona (As a Zn z prevádzky letiska Sliač a odpadových vôd).

Monitoring vôd v rokoch 1994-2003 preukázal zhoršenú kvalitu vôd v rieke Slatina a vo vodnej nádrži Môt'ová, ktorá je nepriaznivo ovplyvňovaná činnosťou človeka v bývalých prevádzkach ZŤS Hriňová, PPS Detva, Benzinol Stožok, v poľnohospodárskej a lesníckej výrobe, odpadovými vodami z urbanizovaných aglomerácií (Kriváň, Detva, Zvolenská Slatina, Vígľaš) a skládkami rôzneho odpadu (celkom 85, z ktorých je 9 priamo v pobrežných zónach tokov povodia rieky Slatina). Rozbory vôd nádrže v roku 1996 preukázali miernu alkalitu, slabú mineralizáciu, prejavy euforizácie a zhoršovania kvality vody od hladiny smerom ku dnu. Rozborom dnových sedimentov v období úplného vypustenia nádrže bol zistený častý výskyt organicko-detritického materiálu v pokročilom stupni rozkladu s intenzívnym hnilobným zápachom, čo svedčí o silne redukčnom anoxickom prostredí, v ktorom sa sedimenty vytvárajú.

Odpadové vody

Z dôvodu vysokého znečistenia životného prostredia, spôsobeného vypúšťaním obecných odpadových vôd bez čistenia do povrchových vôd, bola v obci Lieskovec vybudovaná a do trvalej prevádzky uvedená čistička odpadových vôd.

Koncentračné a bilančné hodnoty znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách v obci Zvolenská Slatina po prechode cez M ČOV:

Ukazovateľ	Koncentračné hodnoty (mg/l)		Bilančné hodnoty	
	priemerné	maximálne	(mg.l) prítok	(mg.l) odtok
BSK ₅	30	60	1 659	7
CHSK	135	170	2 345	38
NL	30	60	323	6

Odpady

Odvoz komunálneho odpadu z obce zabezpečuje firma Marius Pedersen, a.s.. Komunálny odpad je zneškodňovaný na regionálnej skládke odpadov, v severnej časti k.ú. obce pri ceste II/591. Obec zriadila aj separovaný zber odpadu a to pre plasty, sklo, papier, bioodpad, tetrapacky, čo sa stretlo s vysoko pozitívnym ohlasom a záujmom zo strany občanov. Separovaný odpad sa odváža firmou Marius Pedersen, a.s..

Obec zabezpečuje 2 krát ročne (apríl a október) prostredníctvom firmy DETOX, Banská Bystrica zber a odvoz nebezpečného odpadu ako sú autobatérie, televízory, pneumatiky, farby a pod. Nachádza sa tu zberňa surovín pre kovový šrot.

2.4. Ekonomické zdroje obce Zvolenská Slatina

Podnikateľská sféra v okrese Zvolen

Vývoj štruktúry ekonomiky banskobystrického kraja je v posledných rokoch charakterizovaný postupným posilňovaním odvetvia služieb, oslabovaním priemyslu a pokračujúcim útlmom v poľnohospodárstve. Podľa údajov z Bulletinu Krajskej správy Štatistického úradu SR v Banskej Bystrici za rok 2003 boli ukazovatele hospodárskeho vývoja okresu Zvolen nasledovné:

Podnikateľská sféra

V Obchodnom registri bolo k 31.12.2003 v okrese Zvolen zapísaných 1 607 podnikateľských subjektov (FO aj PO), z toho bolo podľa právnej formy: 57 a.s., 741 s.r.o., 23 v.o.s., 52 rozpočtových organizácií, 28 príspevkových organizácií a 282 združení. Z 924 ziskových podnikateľských subjektov bolo:

- podľa vlastníctva: 902 v súkromnom sektore (750 domáce vlastníctvo, 29 družstevné vlastníctvo, 118 medzinárodné a zahraničné firmy) a 22 vo verejnom sektore,
- podľa odvetví: 29 poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rybolov, 139 priemysel, 63 stavebníctvo, 438 vnútorný obchod, hotely a reštaurácie, 36 doprava a skladové hospodárstvo, 204 služby,
- podľa veľkosti: 755 podnikov (do 9 zamestnancov), 81 (10-19 zamestnancov), 33 (20-49 zamestnancov), 46 (50-249 zamestnancov), 4 (250-499 zamestnancov) a 5 podnikov (500-999 zamestnancov).

Na území okresu Zvolen k 31.12.2003 podnikalo 4 056 fyzických osôb nezapísaných v Obchodnom registri, z toho 3 761 živnostníkov, 166 slobodných povolání a 129 samostatne hospodáriacich roľníkov.

Priemysel

V priemyselných podnikoch okresu Zvolen s počtom zamestnancov 20 a viac dosiahli v roku 2003 tržby za vlastné výkony a tovar 5 840 mil. Sk (index 98,3 % oproti roku 2002), z toho 35 % tržieb vytvorila výroba potravín (index 90 %), 25 % spracovanie dreva a drevárska výroba (index 82 %) a 20 % výroba elektrických strojov, motorových vozidiel a ostatných dopravných zariadení (index 153 %). Tržby z predaja na vývoz dosiahli 1 035 mil. Sk (index 84 %), z toho 64 % vytvorilo spracovanie dreva a drevárska výroba (index 75 %).

Stavebníctvo

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v stavebných podnikoch okresu Zvolen v roku 2003 klesla na úroveň 750 mil. Sk (index 84 % oproti roku 2002), z toho väčšinu tvorili opravy a údržba 59 %, iba zvyšných 41 % nová výstavba, rekonštrukcia a modernizácia.

Zamestnanosť, nezamestnanosť a sociálne zabezpečenie

V roku 2003 bolo v podnikoch s počtom zamestnancov nad 20 v okrese Zvolen evidovaných priemerne 15 556 zamestnaných (medziročný index 95,8 %) s priemernou mesačnou nominálnou mzdou 12 950 Sk (priemer za SR bol 14 365 Sk). Z evidovaných zamestnaných pracovalo 29 % v priemysle, 17 % v školstve, 13 % v zdravotníctve a 11 % v poľnohospodárstve, poľovníctve a lesníctve. K 31.12.2004 bolo v okrese Zvolen evidovaných 4 819 nezamestnaných, z toho bolo 30 % evidovaných kratšie ako 3 mesiace a 37 % dlhšie ako 1 rok, miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla úroveň 14,39 %, čo bola 43. najvyššia miera v rámci okresov SR. V roku 2003 poberalo v okrese Zvolen dôchodok 15 158 osôb v priemernej výške 6 318 Sk.

2.4.1. Podnikateľská sféra v obci Zvolenská Slatina (Malé a stredné podnikanie)

Na území obce k 31.12.2004 bolo evidovaných v obchodnom registri 31 subjektov rôzneho zamerania (stavebného charakteru, realitná kancelária, sprostredkovanie obchodu a služieb, výroba potravinárskych výrobkov, predaj strojov a zariadení, opravy strojov, maloobchod, kovoobrábanie a zámočníctvo, balenie potravín, ubytovacie služby, výroba bryndze a mliečnych výrobkov, poľnohospodárstvo a iné).

V živnostenskom registri k 31.12.2004 bolo evidovaných 215 subjektov podnikajúcich podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon), toto číslo zahŕňa všetky živnosti otvorené na území obce (môžu byť funkčné i prerušené).

Prevádzky rôzneho charakteru:

potraviny a príbuzný tovar

- 3 predajne potravín, jedna mäso a mäsové špeciality a 1 predajňa zmrzliny (COOP Jednota, Potraviny – Bryndziareň a syräreň, Potraviny Balla, Aventi - Jadran - zmrzlina), predajňa ovocia a zeleniny (Heneš), pizéria ,

výrobné prevádzky

- Pekáreň Chamír (výroba chleba a pečiva)
- J. Lipianska (výroba pečiva)
- Bryndziareň a syräreň (výroba bryndze)

pohostinské a reštauračné služby

- DODO – Ján Dobias, KNAR s.r.o. - Geta, Reštaurácia HOKEJKA, Pohostinstvo – Anna Nagyová, U suseda – prevádzkovateľ REMONTA, s.r.o., Penzión Zlatý Dukát – prevádzkovateľ Klas – Ľubomír Chrien, Juraj Hranický – predaj sudového vína, K-áčko – kaviareň, Café Pelikán - cukráreň

iné prevádzky a služby

- novinový stánok – 1ks
- kvetinárstva (Kvetinárstvo ALL22, Kvetinárstvo Rosa Bianca),
- kadernícke služby – 3 ks
- predajne textilu a obuvi
- prevádzka PNEUSERVISU,
- zberňa surovín (železo a iné druhy kovov,.....)
- drevovýroba (píly, stolárske dielne)

ASTA s.r.o. – stavebná firma

Remonta, s.r.o. – plynoinštalácie a iné

HITECH ELKTRONIK – predaj a servis elektro

HAGARD:HALL a.s. Nitra – veľkoobchod s inštalačným materiálom – presťahovaný do Zvolene
Aragorn – straožitnosti

UNIAGRO s.r.o. – predaj a servis poľnohospodárskej techniky

AGROBON s.r.o. – predaj poľnohospodárskej techniky

a mnohé iné

Na území obce sa nachádza nefunkčný potravinársky areál (bývalá pekáreň), možnosť využitia pre podnikateľské aktivity, priestory slatinského dvora (nedostatočne využité), okrem toho Agrochemický areál (Stavstroj, ENVIGEO B. Bystrica, Soepeberg s.r.o., Trava), priestory poľnohospodárskeho areálu v Borovinách (chov koní – nedostatočné, možnosť rozšírenia podnikania v oblasti agroturistiky). Na základe uvedených skutočností možno skonštatovať, že obec má dostatočný priestorový potenciál pre rozvoj podnikateľských aktivít.

2.4.2. Cestovný ruch

Štatistika cestovného ruchu

Slovenská republika

Podľa údajov Ministerstva hospodárstva SR za rok 2003, nenastala žiadna výrazná zmena v oblasti cestovného ruchu oproti roku 2002. Počet prízjazdov zahraničných turistov na Slovensko mierne poklesol (index 95 %), počet vycestovaní Slovákov do zahraničia mierne vzrástol (index 104 %). Priemerný počet prenocovaní turistov ostal na rovnakej úrovni, t.j. 3,6 dňa a je zhodný ako pre zahraničných, tak aj pre domácich turistov. Slovensko je aj naďalej iba tranzitným miestom pre turistov, najmä ako súčasť severo - južného ťahu, alebo ako zastávka počas ich týždňového pobytu v strednej Európe. Najvýznamnejšou skupinou zahraničných turistov boli Česi, Poliaci, Nemci a Maďari. Počet ubytovacích zariadení, izieb a lôžok, ako aj počet podnikateľov v cestovnom ruchu narástol len nepatrne, o niekoľko desiatok. Celosvetovým trendom v cestovnom ruchu je masívny

rozvoja infraštruktúry voľného času - ponuky služieb, vzdialenosť niekoľko desiatok km nehrá v súčasnosti pre turistu dôležitú úlohu.

Okres Zvolen

Podľa údajov Krajskej správy Štatistického úradu SR v Banskej Bystrici bolo v roku 2003 na území okresu Zvolen pre cestovný ruch k dispozícii 43 ubytovacích zariadení, s počtom izieb 951 a počtom lôžok 2 509, z toho 2 455 stálych lôžok. V roku 2003 využilo služby cestovného ruchu v okrese Zvolen 49 130 návštevníkov, z toho bolo 37 736 domácich a 11 394 zahraničných návštevníkov. Návštevník strávil v zariadeniach cestovného ruchu v okrese Zvolen priemerne 7,8 noci, z toho domáci návštevníci 9 nocí a zahraniční 3,8 noci. Podľa údajov za banskobystrický kraj, klesol počet návštevníkov v kraji medziročne o 2,2 % a počet domácich návštevníkov o 3,6 %, naopak počet zahraničných návštevníkov vzrástol o 2,5 %, zahraniční návštevníci boli prevažne z Českej republiky, Maďarska a Poľska, priemerná dĺžka prenocovania jedného návštevníka dosiahla 4,4 noci a ostala na minuloročnej úrovni.

Obec Zvolenská Slatina (Infraštruktúra cestovného ruchu)

Podrobnejší materiál o kultúrnych pamiatkach, prírodných a kultúrnych zaujímavostiach obce nie je spracovaný na požadovanej úrovni. Treba konštatovať že nie je dostatočne využitý potenciál ktorý je ponúkaný, prostredníctvom ktorého by sa podarilo zvýšiť návštevnosť obce a okolia.

Z analýzy súčasnej situácie v oblasti cestovného ruchu vyplýva potreba zapracovať do strategickej časti PH a SR obce potrebu rekonštruovať a meniť funkciu objektov pre kultúrne využitie, potrebu rozvoja tradície športových podujatí a rozširovania ponuky športovo – rekreačných podujatí, vybudovania materiálo – technickej základne agroturistiky a cestovného ruchu.

K ďalším významným krokom patrí vytvorenie partnerstva s okolitými obcami v oblasti ponuky turistických atrakcií (mikroregión Zvolensko-Hučava)

- organizovanie turistických a poznávacích pochodov (Zvolenská Slatina – Boroviny – Krvavník – Korčín, Zvolenská Slatina – Ľubica - Kalinka),
- organizovanie poznávacích výletov do prírody pre školopovinné deti (rozvoj ekologického povedomia, získanie vzťahu k prírode i samotnej obci),
- rozšírenie ponuky športových aktivít (cyklotrasy, beh na lyžiach – prepojenie na mesto Zvolen),
- a iné.

Prehľad infraštruktúry CR

Druh zariadenia	Prevádzková doba	Technický stav objektu
Futbalové ihrisko	Celoročne	Rekonštrukcia na vše športový areál s polyfunkčným ihriskom, futbalovým ihriskom, Uv rampou, detskými ihriskami , priestormi pre kolkárov, posilňovňa
Tenisové kurty	V letných mesiacoch	- budú súčasťou všešportového areálu
Kolkáreň	Celoročne	Priestory športového areálu
Jazdecký areál - Boroviny	Celoročne	Potreba obnovy a rekonštrukcie
Telocvičňa ZŠ – karate klub, fitnes, strelecký klub	Celoročne	dobry
Strelnica - Strieborník	Celoročne	dobry

Zdroj: Vlastný prieskum

Chýba Turistické informačné centrum, ktoré by poskytovalo aktuálne informácie o obci a regióne, o jeho prírodnom, kultúrno – historickom a spoločenskom potenciáli, o možnostiach rekreačných činností, ponúkalo propagačné materiály, mapy, knihy o regióne a turistike, zabezpečovalo informácie o ubytovacích a stravovacích možnostiach v obci.

Obci ďalej chýba jednotný priestorovo – orientačný systém, alebo elektronický informačný systém (informačná tabuľa s mapou umiestnená na vhodnom mieste, napr. námestie, ...).

Výrazný vplyv na cestovný ruch a jeho kvalitu má i banková a finančná infraštruktúra v obci. Nachádza sa tu pobočka bankovej inštitúcie, bankomat – umožňuje výbery v hotovosti.

Supraštruktúra cestovného ruchu

Do supraštruktúry cestovného ruchu patria ubytovacie a stravovacie zariadenia. V rámci obce sú evidované podnikateľské subjekty pôsobiace v tejto oblasti na veľmi dobrej úrovni, svojimi kapacitami postačujú pokryť požiadavky domácich obyvateľov a návštevníkov.

Stravovacie a reštauračné zariadenia v obci Zvolenská Slatina

Stravovacie a reštauračné zariadenie		Poskytované služby
Reštaurácie	Zlatý dukát	Poskytovanie reštauračných a stravovacích služieb, organizovanie firemných posedení a rodinných osláv, ubytovanie
	U suseda	Poskytovanie reštauračných a stravovacích služieb, organizovanie firemných posedení a rodinných osláv
Hostinec	Hostinec Hokejka	Poskytovanie reštauračných a stravovacích služieb, organizovanie firemných posedení a rodinných osláv
Bufety	U DODA	Poskytovanie pohostinských služieb
Stánok na predaj zmrzliny	Zmrzlina	Predaj zmrzliny.

Zdroj: Vlastný prieskum

Ubytovacie zariadenia v obci Zvolenská Slatina

Ubytovacie zariadenie	Poskytované služby
Penzión Zlatý Dukát	Ubytovanie v jedno-, dvoj- posteľových izbách s možnosťou prístelky, stravovacie a reštauračné služby, organizácia spoločenských podujatí, prenájom sály,

Zdroj: Vlastný prieskum

Turistické aktivity

Obec Zvolenská Slatina, svojou atraktívnou polohou, má vo svojej blízkosti veľké množstvo príležitostí pre turistické vyžitie. V blízkosti sa nachádzajú strediská dennej a koncom týždennej turistiky Neresnica, Kováčová.

Okolie je vhodné pre pešiu turistiku aj pre nenáročných (mierne prevýšenia) - atrakcie, kultúrne – historické a prírodné zaujímavosti v okolí sú sprístupnené sieťou značených turistických trás.

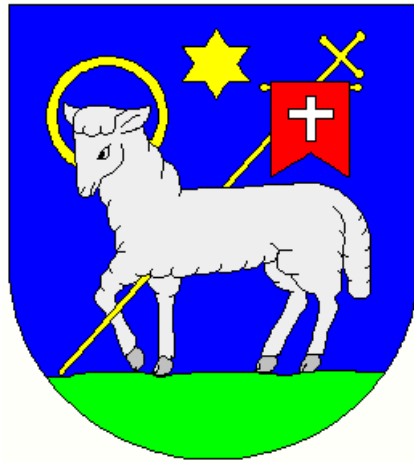
Možnosti turistického vyžitia:

- CHKO – BR Poľana;
- kúpele Sliač a Kováčová;
- náučný chodník údolím Slatiny – vedie od konca vodnej nádrže Môľová do dediny Slatinka a späť popri rieke Slatinka (6 km) a oboznamuje návštevníkov územia s cennými a charakteristickými biotopmi údolia Slatiny;

- náučný chodník - Pustý hrad vo Zvolene;
- náučný chodník - Arborétum Borová Hora (Zvolen);
- vodácka magistrála po rieke Hron.

Z analýzy klimatických podmienok vyplýva, že územie má v zimnom období dobré predpoklady pre lyžiarsku turistiku (Kráľová pri Zvolene, Poľana, Biele Vody) a beh na lyžiach (v blízkosti chýba upravená bežecká trať).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA
DO ROKU 2015 S VÝHLADOM DO ROKU 2020
(aktualizovaný)

Príloha 2 – Analýza

Schválený obecným zastupiteľstvom
29. septembra 2011

Gestor: Ing. Mária Klimentová, starostka obce Zvolenská Slatina
Kordinátor: Ing. Anna Pavlendová, prednostka obecného úradu
Ing. Mária Michnová , SC Podpoľanie Detva
Facilitátor: Jaroslav Babic – EU projekty, Zvolenská Slatina

OBSAH

1. SWOT analýza	68
2. Disparity	12
3. Problémová analýza	80

1. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza poskytuje hodnotenie silných a slabých stránok územia, príležitostí a ohrození v jeho externom prostredí, umožňuje rýchly prehľad východiskovej situácie územia pred formulovaním stratégie.

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo v obci máme pozitívne a negatívne. Silnou stránkou územia sú jeho prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo územiu chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj regiónu z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou územia je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jeho ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením územia sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni regionálnej, národnej či celosvetovej.

Jednotlivé pracovné skupiny Programu rozvoja obce vypracovali 4 čiastkové SWOT analýzy:

1. SWOT analýza Ľudské a spoločenské zdroje obce Zvolenská Slatina
2. SWOT analýza Materiálne a fyzické zdroje obce Zvolenská Slatina
3. SWOT analýza Ekonomické zdroje obce Zvolenská Slatina
4. SWOT analýza Prírodné zdroje obce Zvolenská Slatina

Zhrnutím čiastkových SWOT analýz je potom prierezová SWOT analýza obce Zvolenská Slatina.

SWOT analýza Ľudske zdroje obce Zvolenská Slatina

SILNÉ STRÁNKY

Obyvateľstvo a pracovná sila

- ustálený počet obyvateľov s trendom pozvoľného no sústavného rastu,
- záujem obyvateľov bývať a pracovať v obci Zvolenská Slatina,
- hrdosť občanov na svoje rodisko,
- záujem mladých ľudí o život a výchovu svojho potomstva na vidieku,
- nižšie životné náklady v porovnaní s mestom,
- kvalifikovaná pracovná sila, časť z nej je v súčasnosti voľnou pracovnou silou,
- rozmanitá štruktúra pracovných príležitostí,

Účasť občanov na dianí v obci

- záujem občanov o dianie v obci (určitých skupín ľudí),
- ochota spolupracovať na aktivitách obce,

Školstvo a veda

- Základná škola (1. - 9. ročník) a Materská škola priamo v obci so stabilným počtom žiakov, Školská jedáleň, Školský klub detí
- rozličné aktivity škôl – pomoc pri kultúrnom rozvoji obce,
- záujem školy na dianí v obci,
- ochota pedagógov dobrovoľne sa venovať mládeži,

Voľný čas

- záujem o voľnočasové aktivity,
- vysoké kultúrne a športové povedomie obyvateľstva,
- účasť občanov na organizovaných kultúrnych a športových akciách,
- podpora športu zo strany samosprávy,
- vhodné priestory pre voľnočasové podujatia,
- záujem občanov o modernizáciu športových zariadení v obci,
- fungovanie záujmových skupín v obci: futbalový klub, tenisový klub, ženské družstvo aerobiku, klub kolkárov, karate klub, MO matice Slovenskej, ochotnícke divadlo a iné,

Bezpečnosť

- relatívne nízka úroveň porušovania zákonov,

SLABÉ STRÁNKY

Obyvateľstvo a pracovná sila

- oslabovanie a zmena hodnôt v rodine,
- prehlbovanie sociálnych rozdielov obyvateľstva,
- nízka životná úroveň a vysoká nezamestnanosť Rómov,
- konzervatívnosť,
- relatívne vysoká nezamestnanosť,
- ťažké uplatnenie absolventov škôl v praxi,
- nedostatok aktivačných programov pre nezamestnaných,
- nedostatok voľných pracovných miest a informácií o nich,
- strata počtu obyvateľstva emigráciou,

Účasť občanov na dianí v obci

- nízka úroveň účasti obyvateľstva na správe obce,
- nízka úroveň spolupráce mimovládnych organizácií a samosprávy, chýba komunitné centrum,
- nedostatočné budovanie partnerstiev,
- chýba systém výchovy k hrdosti na obec a región,
- nesúlad financií a potrieb občanov,
- nedostatočná vzájomná komunikácia občan – samospráva,

Školstvo a veda

- na ZŠ chýbajú alternatívne formy vyučovania,
- zastaralosť a nedostatočná vybavenosť školských zariadení,
- nízka úroveň výuky cudzích jazykov a informatiky na školách,
- nedostatok dobrovoľných krúžkov so zameraním na obnovu a udržanie kultúrnych a ľudových tradícií,
- slabá spolupráca škôl s úradmi práce,
- nedostatočný prístup škôl a obyvateľov do Internetu,
- nízka vzdelanostná úroveň Rómov, neuplatnenie mladých Rómov na trhu práce, ťažkosti pri vstupe do života, hrozba opätovného stiahnutia komunitou,
- nárast počtu východných problémov u detí a mládeže,
- nedostatok špeciálnych školských pedagógov,
- deformácia vzťahu rodina – škola,

Voľný čas

- absencia rôznorodých kultúrno-spoločenských aktivít,
- absencia četa voľného času pre deti a mládež,
- obmedzené finančné zdroje na podporu kultúry a športu,
- nedostatočne udržiavané a vybavené športové priestory v obci, ich nedostatočné využitie verejnosťou,
- chýba systém cyklotrás a chodníkov pre peších,
- nedostatočne využívané prírodné zdroje pre oddych,
- nedostatok priestorov na voľnočasové aktivity pre deti, mládež ale aj starších ľudí,

Bezpečnosť

- nedostatočná starostlivosť o bezpečnosť obce – chýba zriadenie obecných verejných hliadok,
- absencia kamerového systému,
- absencia prevenčných programov pre deti a mládež, v nadväznosti na nárast a nedostatočné riešenie rôznych druhov závislosti (drogovej, alkoholovej, ...) rizikových skupín,

PRÍLEŽITOSTI

- výhodná prímestská poloha (20-25 min autobusom),
- jedinečné kultúrne dedičstvo obsiahnuté v ľudovej kultúre a tradíciách obce i celého regiónu,
- záujem obyvateľov o kultúrne dedičstvo obce,
- ľudský potenciál vo folklórnych súboroch, ľudových remeslách, ochotníckom divadle,
- smerovanie politiky EÚ do oblasti obnovy a rozvoja vidieka,
- existencia fondu na podporu rozvoja bývania,
- prestavba neobývaných rodinných domov,
- budovanie partnerstiev v obci a tiež s okolitými subjektami,
- rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám (poradenstvo, vzdelanie, zamestnanie),
- finančné prostriedky štátu na rekvalifikáciu nezamestnaných,
- sústredenie voľnočasových aktivít na školách vytvorí konkurenčné prostredie, priblíži aktivity k deťom,
- zriadenie opatrovateľskej služby pre osamelých občanov obce,

OHROZENIA

- výrazný pokles pôrodnosti, postupné starnutie obyvateľov,
- sťahovanie sa občanov do mesta, do zahraničia,
- odchod kvalifikovanej pracovnej sily z obce,
- zle uskutočnená reforma financovania školstva, zdravotníctva a verejnej správy,
- zatváranie školských a zdravotníckych zariadení,
- odchod kvalifikovaných pedagógov do iných odvetví
- zníženie kúpyschopnosti občanov v oblasti služieb, vzdelania,
- smerovanie ku konzumnému spôsobu života,
- postupná strata miestnej identity a záujmu o dianie v obci,
- strata záujmu o udržanie tradičných ľudových remesiel,
- prisťahovanie sa neprispôsobivých občanov,

SWOT analýza Materiálne a fyzické zdroje obce Zvolenská Slatina

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p style="text-align: center;">Územný rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> výhodná geografická poloha (hlavný cestný ťah, voči mestu Zvolen), dostatok územného priestoru na ďalší rozvoj obce (podnikanie, služby, bytová výstavba), hrdosť občanov na svoje rodisko, plánovaný aktualizovaný územný plán (v riešení), snaha obce koordinovať a riešiť územný rozvoj, <p style="text-align: center;">Bytová výstavba</p> <ul style="list-style-type: none"> silná základňa výstavby bytového fondu (sociálne byty), získané viaceré ocenenia za progresívne riešenie bytovej výstavby), dostatok vyčlenených lokalít na IBV. <p style="text-align: center;">Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> obec leží na významnom dopravnom ťahu - cestnom, železničnom, relatívne vysoká úroveň stavu miestnych komunikácií, vhodný reliéf pre pešiu turistiku a pre cyklistické trasy, <p style="text-align: center;">Inžinierske siete</p> <ul style="list-style-type: none"> vybudované inžinierske siete (voda, kanalizácia, plyn, elektrická energia), obec má vlastnú ČOV, dobrá kvalita a dostatočné zdroje pitnej vody, <p style="text-align: center;">Občianska infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> existujúce zdravotnícke zariadenie (praktický lekár pre všetky vekové kategórie, zubár), dobrá úroveň poskytovania sociálne starostlivosti (domov dôchodcov, klub dôchodcov), existencia ZŠ (1.-9. ročník), MŠ, dostatočná vybavenosť obce sieťou obchodov, 	<p style="text-align: center;">Územný rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> chýba proporčné rozloženie obytných zón s priestormi verejnej zelene, parkov, <p style="text-align: center;">Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> intenzívna doprava (hlavne nákladných automobilov) - absencia obchvatových komunikácií, pre peších a cyklistov chýba bezpečný priestor, nárast individuálnej dopravy v neprospech verejnej, zlý stav a nedostatočná údržba komunikácií a chodníkov, vysoká nehodovosť v určitých úsekoch (nedostatok prechodov pre chodcov, nerešpektovanie zo strany vodičov), nedostatok parkovacích plôch, nehodné parkovanie kamiónov v obci, rušenie nočného klľudu, nevyužitý potenciál „alternatívnej dopravy“ – pešej a cyklistickej v dôsledku absencie vhodných komunikácií (chodníkov, cyklotrás), <p style="text-align: center;">Inžinierske siete</p> <ul style="list-style-type: none"> zastaralé inžinierske siete pre rozvoj obce (vysoká stratovosť, poruchovosť, nedostatočné kapacity, ...), absolútne nedostatočné napojenie občanov a inštitúcií na internetovú sieť, nedostatočná ponuka telekomunikačných služieb, televízneho vysielania, káblová televízia, Internet, nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – potreba opravy (energetická náročnosť), <p style="text-align: center;">Občianska infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> nedostatočná čistota obce (frekventované miesta v centre obce) slabá údržba zariadení drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, ihriská), nedostatok zariadení typu (nefajčiarske, nealkoholické, ...), slabý sortiment služieb (oprava obuvi, zberňa šatstva,...), chýbajú priestory pre kvalitné športové vyžitie,
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> získať financie na rozvoj infraštruktúry z fondov EÚ, využitie prepojenia Bratislava – Košice, budúce smerovanie politík EÚ do oblasti rozvoja informačných technológií, možnosť využitia ekologických foriem dopravy, nové technológie, nová kvalita služieb, zlepšovanie podmienok na poskytnutie dotácií zo strany štátu, podnikanie v oblasti cestovného ruchu, zviditeľnenie obce v rámci regiónu, využitie alternatívnych zdrojov energií, ľudský potenciál - kvalifikovanosť, zručnosť, vstup medzinárodného kapitálu, 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> nedostatok financií na rekonštrukciu jednotlivých inžinierskych sietí, zvýšené náklady na údržbu nekvalitných komunikácií, úpadok využívania železníc pre nákladnú a osobnú dopravu, úpadok kvality a kvantity verejnej dopravy, enormný nárast tranzitnej cestnej dopravy, absencia koncepcie rozvoja verejnej dopravy,

SWOT analýza Ekonomické zdroje obce Zvolenská Slatina

SILNÉ STRÁNKY

Samospráva

- činnosť obce ocenená mnohými oceneniami,
- „stredisková“ obec regiónu,
- spracované aktuálne rozvojové dokumenty regiónu a obce,
- blízke administratívne centrum - mesto Zvolen,
- existencia a fungovanie mikroregiónu Hučava,
- ekonomický a hospodársky rozvoj obce nadväzuje na rozvojový dokument mesta Zvolen (súčasť jedného mikroregiónu),

Malé a stredné podnikanie

- výhodná geografická poloha obce,
- počet a štruktúra MSP v obci,
- tradícia rôznych druhov remesiel,
- pomoc obce podnikateľom pri začiatku podnikania,
- existencia ďalších voľných plôch a priestorov pre rozvoj MSP,
- plocha vyčlenená a využiteľná pre zriadenie priemyselného parku,
- existencia inštitúcií zameraných na podporu malého a stredného podnikania v regióne (RPIC, Regionálny pôžičkový fond, Živnostenská komora),

Atraktivity a pamiatky

- obec je známa svojou históriou a kultúrou,
- svojim bohatým remeselným umením (výchivkárstvo, rezbárstvo, košíkárstvo),
- tradičným ľudovým krojom, spevom a tancom,
- vysokým počtom „Významných rodákov“ (Mária Ďuričková, Mikuláš Moyzes, Ján Kulich, Terézia Vansová, Ján Byhýľ),
- zachované prírodné a kultúrne pamiatky,
- známa gurmánskymi špecialitami (bryndzové halušky, bryndzovica, lepeň, šmirkas, miškulica, ...)

Cestovný ruch

- kultúrny, historický, prírodný a ľudský potenciál pre rozvoj turizmu,
- jedinečné ľudové tradície a remeslá,
- atraktívne podmienky pre rozvoj cestovného ruchu – prírodné danosti, kultúrne a športové aktivity, zaujímavosti v okolí (Zvolen, CHKO Poľana, lesy, voda, minerálne pramene, blízke kúpele),
- prítomnosť zaujímavých lokalít (Alúvium Slatinského potoka, priestor Sitárka, Prosisko, Pyramída a Skalka),
- dobrá dopravná dostupnosť,

SLABÉ STRÁNKY

Samospráva

- slabá informovanosť občanov a ostatných subjektov na území obce o daniach v obci,
- nedostatočné zhodnocovanie majetku obce (voľné plochy a budovy), chýba koncepcia využitia,

Malé a stredné podnikanie

- nezáujem a nerozhodnosť obyvateľov pri vstupe do podnikania (slabá pomoc zo strany štátu a EÚ začínajúcim podnikateľom),
- nedostatok informácií a motivácie obyvateľstva v oblasti možností podnikania pre začínajúcich podnikateľov,
- chýba projekt podnikateľského inkubátora, priemyselného parku,
- veľká rozdrobenosť pozemkového vlastníctva,

Cestovný ruch

- chýba stratégia obce v oblasti cestovného ruchu,
- nedostatočná propagácia a profilácia obce ako destinácie cestovného ruchu,
- nefungujúce partnerstvá v oblasti cestovného ruchu,
- len tranzitné miesto pre turistov (krátkodobé pobyty),
- chýba komplexná ponuka služieb a produktov cestovného ruchu v obci a jej okolí pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov, vrátane služieb vyššieho štandardu,
- nevyrovnaná kvalita služieb cestovného ruchu, kvalita klesá po otvorení zariadenia/zriadenia služby,
- nízka znalosť cudzích jazykov pracovníkov v službách,
- chýba stratégia obce v oblasti starostlivosti o kultúrne a prírodné dedičstvo (nedocenenie kultúrneho a prírodného dedičstva),
- nevyužívané objekty cestovného ruchu v obci a okolí,
- nízky počet živnostníkov podnikajúcich v službách a cestovnom ruchu,

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • vstup SR do EÚ, vyšší rating štátu, • záujem investorov a turistov o nové členské štáty EÚ, • lepšie podmienky pre podnikanie v novom daňovom systéme, • postupné zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva, • možnosti využívania fondov EÚ (SOP Priemysel a služby), štátnej podpory budovania priemyselných parkov a podpory zo strany BB SK v oblasti inovačného rozvoja, • efektívnejšie využívanie a zhodnotenie majetku obce, • vytvorenie partnerstiev pre rozvoj služieb a cestovného ruchu, • blízkosť a spolupráca s okolitými atraktívnymi regiónmi, • využitie potenciálu pre rozvoj vidieckeho turizmu, rastúci záujem o vidiecky turizmus, • využitie kultúrneho dedičstva pre formovanie kultúrneho povedomia a rozvoj cestovného ruchu, • propagácia obce - využitie ľudových tradícií, tradičných remesiel, miestneho folklóru a prírodného bohatstva, • spropagovanie a využitie pramenitej vody, minerálnych prameňov. 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná politika štátu v oblasti malého a stredného podnikania, • nízka reálna šanca firmám získať financie z fondov EÚ mimo BA regiónu, • prípadný nezáujem investorov, • nárast konkurencie vplyvom vstupu SR do EÚ, • nutnosť splnenia noriem EÚ (zlá technologická vybavenosť), • vysoké investície miest do zlepšenia občianskej vybavenosti – zvyšovanie atraktivity mesta, vyľudňovanie vidieka, • zastaralá legislatíva v oblasti cestovného ruchu, • pokračujúci odchod kvalifikovanej pracovnej sily z obce, • rýchly rast cien produktov a služieb, • rýchlejší rozvoj cestovného ruchu v okolitých regiónoch, • ohrozenie kultúrnych pamiatok a narušenie kultúrnej kontinuity našou generáciou (konflikt komercia - kultúra),

SWOT analýza Prírodné zdroje obce Zvolenská Slatina

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotné územie z hľadiska prírodovedného aj krajinárskeho, • výskyt vzácných spoločenstiev fauny, flóry a prírodných útvarov – blízkosť CHKO Poľana, • výskyt chránených druhov rastlín Vachta trojlistá, Žltohlav európsky, Valdštajnka trojlistá a iné, • existencia jedinečných prírodných útvarov priamo v obci alebo jej tesnej blízkosti (Alúvium Slatinského potoka, priestor Sitárka, Prosisko, Pyramída a Skalka), • značná členitosť reliéfu, • vysoký podiel zelene v obci a okolí, • dostatočná kvalita a kvantita povrchových a podzemných vôd, • výskyt minerálnych prameňov priamo v obci a jej blízkom území (Pri Hruške, Na Selách), • optimálne zastúpenie jednotlivých prírodných fondov lesného pôdneho fondu a poľnohospodárskeho pôdneho fondu, • využiteľné zásoby drevej hmoty, • dobré podmienky pre poľovníctvo a rybárstvo, • zabezpečený zvoz komunálneho odpadu a vytvorené podmienky pre separovanie odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> • priemerné klimatické podmienky (častý výskyt hmiel, inverzie, nízke teploty v zimných mesiacoch), • zvýšená hlučnosť a prašnosť v určitých lokalitách obce – hlavná komunikácia, priestory PD, • absentuje monitoring kvality minerálnych prameňov, nedostatočná údržba prameňov a ich okolia, • nedostatočné environmentálne povedomie občanov, • neexistujúca efektívna podpora environmentálnej výchovy zo strany štátu, • nedostatočná vôľa občanov separovať odpad – dlhodobý proces, • výskyt divokých skládok, kontajnery nestíhajú absorbovať množstvá odpadu všetkého druhu, • vysoká rozdrobenosť pozemkov (vlastníctvo k pôde), • nepriaznivý vývoj poľnohospodárskeho sektora (zápach, hluk), • rozvinuté pytliactvo, • nedostatok možností získať kvalitné a aktuálne informácie o stave prírodného prostredia v obci a jeho okolí, o jeho významných prvkoch, • nedostatočná ochrana pre povodňami, • nepravidelné čistenie kanalizácie a domových žump, • zastaralá rozvodná sieť pitnej vody (častá poruchovosť, nedostatočná kapacita),
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • po realizácii rýchlostnej komunikácie R-2 – zlepšujúca sa emisná situácia, • dostatok kvalitného priestoru, ktorý pri dodržaní zásad tvorby územia umožňuje ďalší rozvoj obce, • ponuka atraktívneho územia zvýši záujem o voľnočasové aktivity v prírode (cyklistika, beh, turistika a iné), • osвета a vzdelávanie v oblasti ekológie a environmentálnej výchovy, • zlepšenie a skvalitnenie verejných priestranstiev zelene – výsadba, starostlivosť, • ďalšia podpora separácie odpadu a motivácia občanov, zníženie tvorby divokých skládok, • rozšírenie druhotného spracovania surovín, • možnosti využitia alternatívnych zdrojov obcou, • zvyšovanie environmentálneho vedomia verejnosti a skvalitnenie environmentálnej výchovy a vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania, • využitie štátnych podporných programov a fondov EÚ na zlepšenie stavu životného prostredia a environmentálneho povedomia občanov, 	<ul style="list-style-type: none"> • zhoršenie kvality jednotlivých zložiek životného prostredia, • povodňové vody (prichádzajúce v jarných mesiacoch), • výkup pôdy zahraničnými záujemcami, • neodborné rozhodnutia samosprávy a iných inštitúcií pôsobiacich v obci o prenájme a predaji pozemkov za účelom rôznych podnikateľských aktivít, • rozširovanie invázných druhov rastlín, • ústup tradičných druhov hospodárenia (lúky, pasienky) na úkor lesných pozemkov, • nárast dopravy, • diaľkový prenos imisíí, • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu environmentálnej výchovy, • uzavretie skládok prevádzkovaných s osobitnými podmienkami, nevytvorenie nových skládok, • nárast tvorby divokých skládok odpadu,

Prierezová SWOT analýza obce Zvolenská Slatina

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p style="text-align: center;">Poloha a infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> výhodná geografická poloha obce v centre Slovenska a v tesnej blízkosti okresného mesta, tesná blízkosť dôležitého dopravného uzla, nadregionálne dopravné napojenie, možnosť rozvoja obce do širšieho okolia, vybudovaná základná technická infraštruktúra, <p style="text-align: center;">Podnikateľská sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> dostatok kvalifikovanej pracovnej sily (charakteristická všestrannými zručnosťami), dostatok voľných pracovných síl, dostatok vhodných priestorov pre podnikateľské činnosti (inkubátor, priemyselný park), existencia regionálnych inštitúcií zameraných na podporu malého a stredného podnikania, vhodné prírodné podmienky pre poľnohospodársku činnosť, lesníctvo, rybné hospodárstvo, poľovníctvo, včelárstvo, vysoký potenciál pre rozvoj vidieka a samotnej vidieckej turistiky, <p style="text-align: center;">Cestovný ruch a atraktivita</p> <ul style="list-style-type: none"> kultúrny, historický, prírodný a ľudský potenciál pre rozvoj turizmu (rôzne atrakcie a zaujímavosti v obci a okolí), jedinečné ľudové tradície a remeslá, atraktívne prostredie obce a jej okolia – blízkosť hodnotnej prírody, klud, ticho, blízkosť a spolupráca s okolitými atraktívnymi regiónmi, dobrá dopravná dostupnosť, <p style="text-align: center;">Obyvateľstvo, pracovná sila a zamestnanosť</p> <ul style="list-style-type: none"> ustálený počet obyvateľov s trendom pozvoľného no sústavného rastu, záujem obyvateľov bývať a pracovať v obci Zvolenská Slatina, hrdosť občanov na svoje rodisko, dostatok disponibilnej a kvalifikovanej pracovnej sily, záujem ľudí a snaha pomôcť zviditeľniť a zatraktívniť obec, <p style="text-align: center;">Školstvo a veda</p> <ul style="list-style-type: none"> Základná škola (1. - 9. ročník) a Materská škola priamo v obci so stabilným počtom žiakov, Školská jedáleň, rozičné aktivity škôl – pomoc pri kultúrnom rozvoji obce, záujem školy na dianie v obci, vysoká úroveň poskytovaného vzdelania, primeraný podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva, <p style="text-align: center;">Služby</p> <ul style="list-style-type: none"> existujúce zdravotnícke zariadenie (praktický lekári pre všetky vekové kategórie, zubár), dobrá úroveň poskytovania sociálnej starostlivosti (domov dôchodcov, klub dôchodcov), existencia ZŠ (1.-9. ročník), MŠ, dostatočná vybavenosť obce sieťou obchodov, bytový fond prevažne v súkromnom vlastníctve, zlepšujúca sa starostlivosť obyvateľov bytový fond, 	<p style="text-align: center;">Poloha a infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> nevyhovujúca dopravná infraštruktúra (častá nehodovosť na hlavnom ťahu, absencia obchvatových komunikácií), zlý stav a nedostatočná údržba komunikácií a chodníkov, nevyužitý potenciál „alternatívnej dopravy“ – pešej a cyklistickej v dôsledku absencie vhodných komunikácií (chodníkov, cyklotrás), zastaralé inžinierske siete pre rozvoj obce (vysoká stratovosť, poruchovosť, nedostatočné kapacity, ...), nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – potreba opravy (energetická náročnosť), nedostatočné napojenie občanov, firiem a inštitúcií do Internetu, <p style="text-align: center;">Podnikateľská sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> nedostatočne využívané priestory pre podnikanie, nedostatok informácií a motivácie pre začínajúcich podnikateľov, nízky počet a objem priamych zahraničných investícií, nízke využívanie podporných programov štátu a EÚ podnikateľmi v obci, nedostatočná podpora a chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania zo strany štátu, roztříštenosť pozemkového vlastníctva a nedostatočne rozvinutý trh s pôdou, chýba projekt podnikateľského inkubátora, priemyselného parku, <p style="text-align: center;">Cestovný ruch a atraktivita</p> <ul style="list-style-type: none"> chýba stratégia obce v oblasti cestovného ruchu, nedostatočná propagácia a profilácia obce ako destinácie cestovného ruchu, nefungujúce partnerstvá v oblasti cestovného ruchu, len tranzitné miesto pre turistov (krátkodobé pobyty), chýba komplexná ponuka služieb a produktov cestovného ruchu v obci a jej okolí pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov, vrátane služieb vyššieho štandardu, nevyrovnaná kvalita služieb cestovného ruchu, kvalita klesá po otvorení zariadenia/zriadenia služby, nízka znalosť cudzích jazykov pracovníkov v službách, chýba stratégia obce v oblasti starostlivosti o kultúrne a prírodné dedičstvo (nedocenenie kultúrneho a prírodného dedičstva), nevyužívané objekty cestovného ruchu v obci a okolí, nízky počet živnostníkov podnikajúcich v službách a cestovnom ruchu, <p style="text-align: center;">Obyvateľstvo, pracovná sila a zamestnanosť</p> <ul style="list-style-type: none"> relatívne vysoká nezamestnanosť, nedostatok aktivačných programov pre nezamestnaných, nedostatok voľných pracovných miest a informácií o nich, oslabovanie a zmena hodnôt v rodine, prehlbovanie sociálnych rozdielov obyvateľstva, nárast a neriešenie drogových a iných závislostí, nízka životná a vzdelanostná úroveň, extrémne vysoká nezamestnanosť Rómov,

Samospráva a účasť občanov na dianí v meste

- činnosť obce ocenená mnohými oceneniami,
- „stredisková“ obec regiónu,
- dobré hospodárenie a nárast majetku obce,
- spracované aktuálne rozvojové dokumenty regiónu a obce – systematický rozvoj obce,
- aktivity mimovládnych organizácií

Prírodné zdroje

- hodnotné územie z hľadiska prírodovedného aj krajinárskeho,
- výskyt vzácnych spoločenstiev fauny, flóry a prírodných útvarov – blízkosť CHKO Poľana,
- výskyt chránených druhov rastlín Vachta trojlistá, Žltohlav európsky, Valdštajnska trojlistá a iné,
- existencia jedinečných prírodných útvarov priamo v obci alebo jej tesnej blízkosti (Alúvium Slatinského potoka, priestor Sitárka, Prosisko, Pyramída a Skalka),
- značná členitosť reliéfu,
- vysoký podiel zelene v obci a okolí,
- dostatočná kvalita a kvantita povrchových a podzemných vôd,
- výskyt minerálnych prameňov priamo v obci a jej blízkom území (Pri Hruške, Na Selách),
- optimálne zastúpenie jednotlivých prírodných fondov lesného pôdneho fondu a poľnohospodárskeho pôdneho fondu,
- využiteľné zásoby drevnej hmoty,
- dobré podmienky pre poľovníctvo a rybárstvo,
- zabezpečený zvoz komunálneho odpadu a vytvorené podmienky pre separovanie odpadu,

Doprava

- obec leží na významnom dopravnom ťahu - cestnom, železničnom,
- relatívne vysoká úroveň stavu miestnych komunikácií,
- vhodný reliéf pre pešiu turistiku a pre cyklistické trasy,

Školstvo a veda

- na ZŠ chýba alternatívne formy vyučovania,
- zastaranosť a nedostatočná vybavenosť školských zariadení,
- nízka úroveň výuky cudzích jazykov a informatiky na školách,
- nedostatok dobrovoľných krúžkov so zameraním na obnovu a udržanie kultúrnych a ľudových tradícií,
- slabá spolupráca škôl s úradmi práce,
- nedostatočný prístup škôl a obyvateľov do Internetu,
- nízka vzdelanostná úroveň Rómov, neuplatnenie mladých Rómov na trhu práce, ťažkosti pri vstupe do života, hrozba opätovného stiahnutia komunitou,
- nárast počtu východných problémov u detí a mládeže,
- nedostatok špeciálnych školských pedagógov,
- deformácia vzťahu rodina – škola,

Služby

- nedostatočná čistota obce (frekventované miesta v centre obce) slabá údržba zariadení drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, ihriská),
- nedostatok zariadení typu (nefajčiarske, nealkoholické, ...),
- slabý sortiment služieb (oprava obuvi, zberňa šatstva,...),
- chýbajú priestory pre kvalitné športové vyžitie,
- neexistujúci systém peších a cyklistických trás,
- nedostatočná starostlivosť o bezpečnosť v obci,

Samospráva a účasť občanov na dianí v meste

- nízka úroveň účasti obyvateľstva na správe obce,
- nízka úroveň spolupráce mimovládnych organizácií a samosprávy, chýba komunitné centrum,
- nedostatočné budovanie partnerstiev,
- chýba systém výchovy k hrdosti na obec a región,
- nesúlad financií a potrieb občanov,
- nedostatočná vzájomná komunikácia občan – samospráva, podnikateľ, nezisková organizácia,

Prírodné zdroje

- priemerné klimatické podmienky (častý výskyt hmiel, inverzie, nízke teploty v zimných mesiacoch),
- zvýšená hlučnosť a prašnosť v určitých lokalitách obce – hlavná komunikácia, priestory PD,
- nedostatočné environmentálne povedomie občanov,
- nedostatočná vôľa občanov separovať odpad – dlhodobý proces,
- výskyt divokých skládok, kontajnery nestíhajú absorbovať množstvá odpadu všetkého druhu,
- vysoká rozdrobenosť pozemkov (vlastníctvo k pôde),
- rozvinuté pytliactvo,
- nedostatočná ochrana pre povodňami,
- nedostatok aktivít podporujúcich záujem občanov a prírodu a životné prostredie,

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p style="text-align: center;">Nadregionálna podpora</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvolenská Slatina - súčasť jedinečného a významného regiónu, • zaradenie medzi vládou podporované regióny, • vstup SR do NATO a EÚ - vyšší rating štátu, • možnosť podpory zo strany VÚC, štátu a EÚ, • budúce smerovanie politík EÚ (podpora výskumu, vývoja, rozvoja inovácií, informačných technológií, celoživotného vzdelávania), • ekonomický a hospodársky rozvoj obce nadväzuje na rozvoj bankskobystrického samosprávneho kraja, 	<p style="text-align: center;">Nadregionálna podpora</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu, nízka reálna šanca podnikateľov získať financie z fondov EÚ, • neprehľadná legislatíva štátu, • politický nesúlad orgánov samosprávy, ťažké presadzovanie ideí v obci, • nárast konkurencie vplyvom vstupu SR do EÚ,
<p style="text-align: center;">Infraštruktúra, ekonomika a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj osídlenia v blízkosti okresného mesta, • získať financie na rozvoj infraštruktúry z fondov EÚ, dotácie zo strany štátu, • využitie prepojenia Bratislava – Košice, • nové technológie, nová kvalita služieb, • podnikanie v oblasti cestovného ruchu, • zviditeľnenie obce v rámci regiónu, efektívnejšie využívanie a zhodnotenie majetku obce, • využitie alternatívnych zdrojov energií, • ľudský potenciál - kvalifikovanosť, zručnosť, • postupné zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva, • záujem turistov o nové členské štáty EÚ, • nárast záujmu o vidiecky turizmus, využitie potenciálu pre rozvoj vidieckeho turizmu v obci i jej okolí, • využitie kultúrneho dedičstva pre formovanie kultúrneho povedomia a rozvoj cestovného ruchu, 	<p style="text-align: center;">Infraštruktúra, ekonomika a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> • nezáujem investorov, • nedostatočná podpora podnikateľov, • odchod kvalifikovanej pracovnej sily do iných regiónov a zahraničia, • nízka ekonomická úroveň a kúpyschopnosť občanov, • nedostatok financií na rekonštrukciu a rozvoj inžinierskych sietí, • rýchlejší rozvoj aktivít cestovného ruchu v okolitých regiónoch, • ohrozenie kultúrnych pamiatok a narušenie kultúrnej kontinuity našou generáciou (konflikt komercia - kultúra), • ekonomicky orientovaný turizmus, bez ohľadu na potreby ochrany prírody a krajiny,
<p style="text-align: center;">Príroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • po realizácii rýchlostnej komunikácie R-2 – zlepšujúca sa emisná situácia, • dostatok kvalitného priestoru, ktorý pri dodržaní zásad tvorby územia umožňuje ďalší rozvoj obce, • ponuka atraktívneho územia zvýši záujem o voľnočasové aktivity v prírode (cyklistika, beh, turistika a iné), • osвета a vzdelávanie v oblasti ekológie a environmentálnej výchovy, • zlepšenie a skvalitnenie verejných priestranstiev zelene – výsadba, starostlivosť, • ďalšia podpora separácie odpadu a motivácia občanov, zníženie tvorby divokých skládok, • rozšírenie druhotného spracovania surovín, • možnosti využitia alternatívnych zdrojov obcou, • zvyšovanie environmentálneho vedomia verejnosti a skvalitnenie environmentálnej výchovy a vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania, • využitie štátnych podporných programov a fondov EÚ na zlepšenie stavu životného prostredia a environmentálneho povedomia občanov, 	<p style="text-align: center;">Príroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhoršenie kvality jednotlivých zložiek životného prostredia, • povodňové vody (prichádzajúce v jarých mesiacoch), • výkup pôdy zahraničnými záujemcami, • neodborné rozhodnutia samosprávy a iných inštitúcií pôsobiacich v obci o prenájme a predaji pozemkov za účelom rôznych podnikateľských aktivít, • rozširovanie invázných druhov rastlín, • ústup tradičných druhov hospodárenia (lúky, pasienky) na úkor lesných pozemkov, • nárast dopravy, • diaľkový prenos imisií, • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu environmentálnej výchovy, • uzavretie skládok prevádzkovaných s osobitnými podmienkami, nevytvorenie nových skládok, • nárast tvorby divokých skládok odpadu,

2. DISPARITY

Disparity sú nerovnosti, rozdielnosti, či nezhody medzi potenciálom a jeho využitím v území v súčasnosti. Vychádzajú z porovnania silných a slabých stránok. Pôsobenie ohrození na slabé stránky ešte zosilňuje ich negatívny vplyv na budúci rozvoj obce. Preto bolo urobené ich porovnanie a boli vybrané ohrozenia, o ktorých predpokladáme, že budú pôsobiť na najviac slabých stránok a tiež slabé stránky, na ktoré predpokladáme, že bude pôsobiť najviac ohrození. Týmto je potrebné venovať zvýšenú pozornosť v stratégii a plánovaní.

Väzby medzi slabými stránkami a ohrozeniami

Na základe porovnaní vzájomných väzieb slabých stránok a ohrození z prierezovej SWOT analýzy obce Zvolenská Slatina boli určené:

- najväčšie ohrozenia z vonkajšieho prostredia, ktoré budú negatívne ovplyvňovať najviac slabých stránok v obci. Aj keď týmto ohrozeniam nebude možné sa vyhnúť, pretože pôsobia nezávisle od obce, bude treba s nimi rátať a snažiť sa vytvárať vnútorné systémy na zoslabenie ich pôsobenia v obci.
- najslabšie stránky obce, ktoré budú ovplyvňované najväčším počtom ohrození z vonkajšieho prostredia. To znamená, že bude potrebné vytvoriť dostatočné vnútorné systémy/opatrenia na ich posilnenie a starostlivo ich realizovať.

Porovnanie slabých stránok a ohrození obce Zvolenská Slatina	
Najväčšie ohrozenia	Najslabšie stránky
! nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu, ! nedostatočná podpora podnikateľov, ! nezáujem investorov, ! nárast konkurencie vplyvom vstupu SR do EÚ, ! nedostatok financií na rekonštrukciu a rozvoj inžinierskych sietí, dopravných komunikácií, dobudovanie chýbajúcich inštitúcií a služieb, ! pokles celkového počtu obyvateľstva – starnutie, odchod kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia, sťahovanie mladých ľudí do mesta, vysídľovanie vidieka, ! postupná strata miestnej identity a záujmu o dianie v obci, ! nízka ekonomická úroveň a kúpyschopnosť občanov, ! ohrozenie kvality životného prostredia kumuláciou znečistenia,	– relatívne vysoká nezamestnanosť (hlavne Rómska populácia), – nedostatočná vzájomná komunikácia občan – samospráva, podnikateľ, nezisková organizácia, – nevyhovujúca dopravná infraštruktúra (častá nehodovosť na hlavnom ťahu, absencia obchvatových komunikácií), – zastaralé a nedobudované inžinierske siete pre rozvoj obce (vysoká stratovosť, poruchovosť, nedostatočné kapacity, ...), – nízky počet a objem priamych zahraničných investícií, – nevyužitý potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, – chýbajúca komplexná ponuka služieb cestovného ruchu v obci, – prehlbovanie sociálnych rozdielov obyvateľstva, – nedostatočná úroveň ekologického povedomia občanov, – nedostatočná čistota obce, vznik divokých skládok,

Väzby medzi silnými a slabými stránkami

Nasledujúce silné stránky obce Zvolenská Slatina sú negatívne ovplyvnené uvedenými slabými stránkami. Tieto silné stránky sú potenciálom, ktorý je možno využiť pre budúci vývoj, ale je potrebné zlepšiť príslušné slabé stránky, aby silné mohli byť reálne využité.

Porovnanie silných a slabých stránok obce Zvolenská Slatina	
Silné stránky	Slabé stránky
+ výhodná geografická poloha, jednoduchá dostupnosť, tesná blízkosť okresného mesta, + ekonomický a hospodársky rozvoj obce nadväzuje na rozvojový dokument mesta Zvolen.	- nevyhovujúca dopravná infraštruktúra (častá nehodovosť na hlavnom ťahu, absencia obchvatových komunikácií),
+ vybudovaná technická infraštruktúra (kanalizácia, plyn, verejný vodovod, ČOV)	- zastaralé inžinierske siete pre rozvoj obce (vysoká stratovosť, poruchovosť, nedostatočné kapacity, ...), - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – potreba opravy (energetická náročnosť),
+ dostatok disponibilných priestorov pre podnikateľské činnosti, + vhodné podmienky a vysoký potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva, lesníctva, komplexný rozvoj vidieka.	- nedostatočná podpora a chýbajúca stratégia podpory malých a stredných podnikateľov, - nízky počet a objem priamych zahraničných investícií.
+ existencia inštitúcií zameraných na podporu malého a stredného podnikania.	- nedostatok informácií a motivácie pre začínajúcich podnikateľov, - nedostatočná podpora a chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania, - nedostatočná komunikácia samosprávy s podnikateľmi, - nízke využívanie štátnych podporných programov a fondov EÚ podnikateľmi v meste.
+ atraktívne podmienky pre rozvoj cestovného ruchu – historické a prírodné danosti, kultúrne a športové aktivity, zaujímavosti v obci i okolí, + bohaté kultúrne a prírodné dedičstvo, jedinečné ľudové tradície a remeslá,	- chýba stratégia rozvoja cestovného ruchu, slabá propagácia obce, - chýba komplexná ponuka služieb a produktov cestovného ruchu, - chýba stratégia starostlivosti o kultúrne a prírodné dedičstvo.
+ záujem obyvateľov bývať a pracovať v obci, hrdosť na svoje rodisko, + dostatok disponibilnej a kvalifikovanej pracovnej sily, + záujem a snaha o zviditeľnenie a zatraktívnenie obce,	- nízka úroveň účasti občanov na správe obce, - nedostatočná komunikácia samosprávy s občanmi,
+ zabezpečené poskytovanie základného školského vzdelania + záujem a ochota ľudí vzdelávať sa, + záujem obyvateľov o obnovu a zachovanie miestnej ľudovej kultúry a tradícií,	- zastaranosť a nedostatočná vybavenosť školských zariadení, - nízka úroveň výuky cudzích jazykov a informatiky, - nedostatok krúžkov so zameraním na obnovu a udržanie kultúrnych a ľudových tradícií,
+ záujem obyvateľov o zdravý životný štýl, šport a kultúru, + vhodné priestory pre voľnočasové podujatia, + záujem občanov o modernizáciu športových zariadení v obci,	- zastaranosť a nedostatočná vybavenosť kultúrnych a športových zariadení, - neexistujúci systém cyklotrás a chodníkov pre peších v obci a okolí, - nedostatok priestorov na voľnočasové aktivity obyvateľov obce,
+ vytvorené podmienky pre separovanie odpadu,	- nedostatočná motivácia občanov separovať odpad, - nedostatočné environmentálne povedomie občanov,
+ výskyt vzácnych spoločenstiev fauny, flóry a prírodných útvarov – blízkosť CHKO Poľana, + priaznivé životné podmienky, vysoký podiel zelene v obci a okolí, + dostatočná kvalita a kvantita povrchových a podzemných vôd,	- znečistenie, nedostatočná čistota obce a starostlivosť o zeleň, - nedostatok aktivít podporujúcich záujem občanov o prírodu a ich ekologické myslenie,
+ výskyt početných minerálnych prameňov,	- nesledovanie kvality a nedostatočná údržba minerálnych prameňov,
+ relatívna blízkosť významných dopravných ťahov - tesná blízkosť obce s významnou dopravnou križovatkou, + vhodný reliéf pre pešiu turistiku a cyklistické trasy v obci a okolí,	- nevyhovujúci technický stav a nedostatočná údržba komunikácií a chodníkov, - nevyužitý potenciál „alternatívnej dopravy“ – pešej a cyklistickej v dôsledku absencie vhodných komunikácií

3. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Na základe problémovej analýzy boli identifikované najväčšie problémy obce Zvolenská Slatina, ich príčiny a možné následky neriešenia problému.

	Príčina	→	Problém	→	Následok neriešenia problému
Ľudské zdroje	Nedostatok pracovných príležitostí v obci a okolí, nezujem zamestnávať rizikové skupiny obyvateľstva. Slabá dostupnosť informácií o trhu práce. Nesúlad medzi ponukou študijných/rekvalifikačných programov a dopytom trhu práce. Nedostatočná podpora celoživotného vzdelávania.	→	Relatívne vysoká nezamestnanosť určitých skupín obyvateľov a slabo platená práca.	→	Nízka kúpyschopnosť a životná úroveň obyvateľstva. Odchod pracovnej sily a mladých ľudí z obce.
	Oslabovanie a zmena hodnôt v rodine. Nevýhodné postavenie žien vo vzťahu práca - rodina. Nízka životná úroveň, vzdelanosť a zamestnanosť Rómov.	→	Nerovnosť šancí pre rôzne skupiny obyvateľov.	→	Prehľbujúce sa sociálne problémy a individualizmus. Pasivita a separácia rómskeho etnika.
	Sieť služieb neodráža požiadavky občanov (občianska vybavenosť, bytová výstavba, okolie obydí, sociálna a zdravotná sieť, školstvo, kultúra, šport, bezpečnosť telekomunikačné služby, ...).	→	Slabá ponuka a nedostatočná kvalita služieb pre občanov.	→	Nespokojnosť občanov. Znižovanie konkurencie schopnosti obce. Strata záujmu o život na vidieku, znižovanie atraktivity a vyľudňovanie vidieka.
	Nedostatočná komunikácia obec - občan. Samospráva sa k občanom nespráva sociálne, ale trhovo.	→	Nízka úroveň účasti občanov na verejných veciach.	→	Nezáujem občanov o dianie v obci, nespokojnosť občanov a narastanie problémov v obci.
	Chýbajúca komunikácia a spolupráca v trojuholníku rodina - škola - voľný čas. Absencia podporných programov pre rodiny. Nedostatok voľnočasových priestorov a aktivít pre mládež a dospelých.	→	Oslabenie a zmena hodnôt predovšetkým v rodine, badáme to na správaní detí, ktoré sú obrazom toho, čo sa deje v rodinách.	→	Nárast negatívnych foriem správania sa a spoločenských javov. Občiansky nezájum, individualizmus, chýbajúca solidarita sociálnych vrstiev. Nevyplnený voľný čas detí i dospelých.
Materiálne a fyzické zdroje	Nevyhovujúci technický stav a nedostatočná údržba komunikácií. Chýbajúce chodníky, cyklotrasy, signalizačné značenia. Zvýšenie intenzity dopravy.	→	Intenzívna doprava (hlavne nákladných automobilov) - absencia obchvatových komunikácií.	→	Preťaženosť dopravy, dopravné kolízie, nespokojnosť cestujúcich, znečistenie životného prostredia. Zvýšená nehodovosť.
	Nedostatok financií na pravidelnú rekonštrukciu komunikácií a inžinierskych sietí. Chýbajúca vzájomná spolupráca príslušných inštitúcií.	→	Zastaralé miestne komunikácie a inžinierske siete pre rozvoj obce (vysoká stratovosť, poruchovosť, nedostatočné kapacity, ...).	→	Nespokojnosť vodičov, nárast nebezpečných situácií, negatívny imidž obce. Straty a nedostatočná kapacita inžinierskych sietí pre rozvoj obce. Výskyt lokálnych opráv.

Prírodné zdroje	Nesystematické sledovanie kvality jednotlivých zložiek prírodných zdrojov. Nedostatočné aplikovanie princípov trvalo udržateľného rozvoja. Nedostatok informácií, podpory a spolupráce. Nízke environmentálne povedomie.	→	Nedostatočné využívanie prírodných zdrojov pre zvýšenie kvality života. Neváženie si prírodných hodnôt, ktoré nás obklopujú.	→	Znižovanie kvality života. Ekonomický rozvoj na úkor kvality životného prostredia.
	Nedostatočné monitorovanie a odstraňovanie zdrojov znečistenia. Nedostatočná úroveň separovaného zberu odpadu. Nedostatočná starostlivosť o zeleň, čistotu obce a údržbu okolia. Nevyužívanie alternatívnych zdrojov energií a alternatívnych foriem dopravy.	→	Chýba starostlivosť o životné prostredie. Nedostatočná environmentálna výchova a nízke ekologické cítenie.	→	Znižovanie kvality životného prostredia smerujúce k ohrozeniu zdravia obyvateľov.
Ekonomické zdroje	Nedostatočná a nekonšepčná podpora, slabá komunikácia a informovanosť podnikateľov. Nedostatočné využitie majetku obce pre podporu podnikania. Nedostatočná ponuka služieb pre podnikateľov.	→	Nedostatočné využívanie podporných nástrojov podnikateľmi v obci.	→	Znižovanie podnikateľskej aktivity, najmä malých a stredných podnikateľov. Nezáujem o podnikanie. Obava začínajúcich podnikateľov z nerentabilnosti podnikania.
	Nevyhovujúce podmienky pre prílev investícií, nedostatočná informovanosť potenciálnych investorov, úroveň zahraničnej spolupráce a imidžu obce.	→	Nedostatočný prílev investícií do obce.	→	Znižovanie konkurencie - schopnosti ekonomiky obce, zvyšujúca sa nezamestnanosť, opúšťanie obce.
	Nedostatočná podpora rozvoja a zvyšovania kvality služieb pre občanov a turistov zo strany obce. Slabá propagácia obce. Nekoordinovanosť tvorby ponuky cestovného ruchu v obci a regióne.	→	Nízka kvalita a nedostatočná ponuka služieb v oblasti cestovného ruchu pre občanov a turistov.	→	Nespokojnosť občanov a nízky záujem turistov.
	Nedocenenie hodnôt krajiny, ľudového a kultúrneho dedičstva. Nedostatok financií a chýbajúca stratégia starostlivosti a obnovy kultúrnych hodnôt. Neriešenie prístupov k turisticky zaujímavým lokalitám.	→	Narúšanie hodnôt územia, strata kultúrnych tradícií. Nevyužitie ponúkaného kultúrneho a prírodného dedičstva. Nevedomosť potenciálnych turistov (ale i obyvateľov) o miestnych hodnotách.	→	Nenávratná strata kultúrnych a prírodných hodnôt. Nezájme a nespokojnosť turistov.

Z vyššie uvedeného prehľadu je zrejmé, že v oblasti **ľudských zdrojov** najväčším problémom je nezamestnanosť určitých skupín obyvateľstva, nerovnosť šancí pre tieto skupiny a na druhej strane nízka úroveň účasti občanov na veciach verejných.

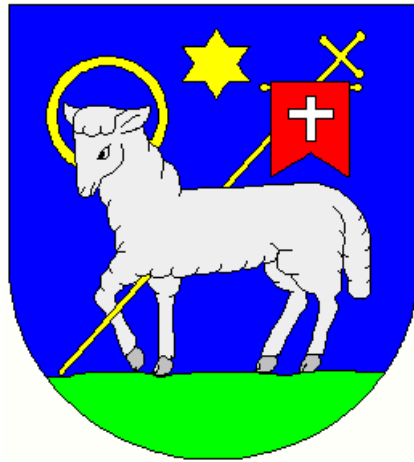
V oblasti **materiálnych a fyzických zdrojov** je to intenzívna doprava (hlavne nákladných automobilov) - absencia obchvatových komunikácií a zastarané a nedobudované inžinierske siete a komunikácie (vysoká stratovosť, poruchovosť, nedostatočné kapacity, ...)

V oblasti **prírodných zdrojov** na jednej strane nedostatočné využitie potenciálu prírodných zdrojov a na druhej chýbajúca starostlivosť o životné prostredie, nedostatočná environmentálna výchova a nízke ekologické cítenie obyvateľov.

V poslednej vyčlenenej oblasti **ekonomické zdroje** sú identifikované hlavné problémy v oblasti podnikateľskej sféry, v oblasti rozvoja cestovného ruchu a v neposlednom rade problémom je nevedomosť občanov o hodnotách územia v ktorom žijú (prírodných, kultúrnych, historických,...).

Príčinou vzniku týchto problémov je v končnom dôsledku vždy človek, občan, obyvateľ ako jednotlivec alebo ako skupina a následky, ktoré vznikli alebo vzniknú ovplyvnia hlavne jeho.

Táto problémová analýza alebo „strom problémov“ chce poukázať na javy a skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť našu obec ako celok a samozrejme občana (človeka) ako jednotlivca. Dôležité je poznať súčasnú situáciu, následne tvoriť stratégiu na požadovanú a potrebnú zmenu.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA
DO ROKU 2015 S VÝHLADOM DO ROKU 2020
(aktualizovaný)

Príloha 3 – Zoznam členov pracovných skupín

Schválený obecným zastupiteľstvom
29. septembra 2011

Gestor: Ing. Mária Klimentová, starostka obce Zvolenská Slatina
Koordinátor: Ing. Anna Pavlendová, prednostka obecného úradu
Ing. Mária Michnová , SC Podpoľanie Detva
Facilitátor: Jaroslav Babic – EU projekty, Zvolenská Slatina

Obsah

1. ZOZNAM ČLENŮ HLAVNEJ PRACOVNEJ SKUPINY	85
2. ZOZNAM ČLENŮ PRACOVNÝCH SKUPÍN	86

1. ZOZNAM ČLENOV HLAVNEJ PRACOVNEJ SKUPINY

V prípravnej – strategickej fáze Programu rozvoja obce pracovala Hlavná pracovná skupina v nasledovnom zložení:

HLAVNÁ PRACOVNÁ SKUPINA

- 1. Ing. Mária Klimentová**, starostka - gestor tvorby PHSR
Juraj Kováčik, ex starosta – gestor tvorby PHSR

- 2. Ing. Anna Pavlendová**, prednosta – koordinátor tvorby PHSR
Ing. Mária Michnová, SC Podpoľanie - koordinátor tvorby PHSR

- 3. Jaroslav Babič**, EU projekty – facilitátor, poradenská a konzultačná spoločnosť

2. ZOZNAM ČLENOV PRACOVNÝCH SKUPÍN

V prípravnej – strategickej fáze Programu rozvoja obce pracovali 4 pracovné skupiny pre vybrané oblasti v nasledovnom zložení

ČIASTKOVÁ SKUPINA – PRACOVNÁ SKUPINA ĽUDSKÉ A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

(predmetom činnosti otázky týkajúce sa obyvateľstva, školstva, voľného času, bezpečnosti v obci)

Vedúci – Ing. Mária Klimentová

1. Člen – Zuzana Hrašková

2. Člen – Ing. Anna Pavlendová

3. Člen – Mgr. Mária Huliaková

ČIASTKOVÁ SKUPINA – PRACOVNÁ SKUPINA MATERIÁLNE A FYZICKÉ ZDROJE

(predmetom činnosti otázky týkajúce sa územného rozvoja, bytovej výstavby, dopravy, inžinierskych sietí, občianskej infraštruktúry)

Vedúci – Pavel Slosiarik

1. Člen – Ján Beňo

2. Člen – Ing. Milan Ferjenčík

ČIASTKOVÁ SKUPINA – PRACOVNÁ SKUPINA EKONOMICKÉ ZDROJE

(predmetom činnosti otázky týkajúce sa samosprávy, priemyslu a poľnohospodárstva, malého a stredného podnikania, cestovného ruchu)

Vedúci – Mgr. Michaela Svoreňová

1. Člen – Ing. Emília Balážová

2. Člen – Anna Blahútová

3. člen – Ing. Miroslava Holíková

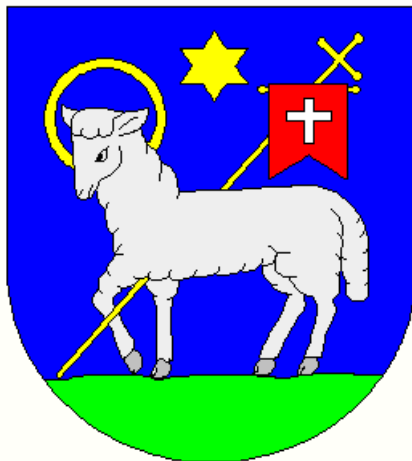
ČIASTKOVÁ SKUPINA – PRACOVNÁ SKUPINA PRÍRODNÉ ZDROJE

(predmetom činnosti otázky týkajúce sa životného prostredia, jednotlivé jeho zložky – ovzdušie, voda, ochrana prírody a krajiny, odpadové hospodárstvo,.....)

Vedúci – Ing. Marian Kučera

1. Člen – Doc. Ing. Vladimír Bahýľ,

2. Člen – Elena Bartková

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA**

DO ROKU 2015 S VÝHLADOM DO ROKU 2020

(aktualizovaný)

Akčný plán

Schválený obecným zastupiteľstvom
29. septembra 2011

Gestor: Ing. Mária Klimentová, starostka obce Zvolenská Slatina
Kordinátor: Ing. Anna Pavlendová, prednostka obecného úradu
Ing. Mária Michnová , SC Podpoľanie Detva
Facilitátor: Jaroslav Babic – EU projekty, Zvolenská Slatina

NÁVRH AKČNÉHO PLÁNU PRE AKTUALIZÁCIU PHSR

Vypracoval: M.Michnová,19.1.2011.

AKČNÝ PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA

Akčný plán HSR obce Zvolenská Slatina								
PSHR	Plánovaná aktivita					Finančná náročnosť v %		
Opatrenie	Č	Popis	Termín realizácie	Zapojenie obce *	Zodpovedný **	Spolu	Z rozpočtu obce	Cudzí zdroje
Podpora aktivizácie nezamestnaných.	1.	Zapájanie nezamestnaných do malých obecných služieb, verejnoprospešných prác.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100
Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce.	2.	Informácie o voľných prac. miestach zverejňovať na informačných tabuliach.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	100	0
Podpora celoživotného vzdelávania	3.	V spolupráci so základnou školou vytvoriť priestor pre realizáciu rôznych druhov kurzov pre dospelých, pre absolventov stredných škôl	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
Príprava pozemkov pre umiestnenie nových podnikateľských subjektov	4.	Vyčleniť priestor, vysporiadať pozemky, príprava „priemyselného parku“	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	30	70
Zrovnoprávenie a integrácia marginalizovaných skupín.	5.	Zapájať rómskych občanov do spoločenského diania v obci; zvyšovať ich životnú úroveň a vzdelanie.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100
	6.	Zapájanie nezamestnaných Rómov do verejnoprospešných prác, podpora ukážok rómskej kultúry a tradícií, napr. pri prezentácií Rómskej tanečnej a speváckej skupiny, kultúry.	priebežne	realizátor	OcÚ	100	0	100
	7.	Podpora zriadenia komunitného centra pre Rómov	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	5	95
Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov.	8.	Zvýšiť percento telefonizácie a tým možnosť napojenia rodín na internet.	2020	partner	Inštitúcia	100	0	100
	9.	Údržba verejného osvetlenia.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ	100	5	95
	10.	Údržba obecného rozhlasu.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ	100	50	50
	11.	Zavedenie opatrovateľskej služby, pomoc starším občanom, poradenstvo a pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi.	2020	realizátor, partner	OcÚ	100	0	100
	12.	Zabezpečenie bezbariérového pohybu v obci, prístupu na poštu, OcÚ, ...	priebežne	iniciátor	Inštitúcia	100	0	100
Podpora aktivít zameraných na zlepšenie medziludskej komunikácie.	13.	Rokovať s poštou o úprave času pre občanov (otváracie hodiny)	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	-	-	-
	14.	Organizácia besied, prednášok na rôzne témy ktoré trápia súčasné generácie, tvorba ankiet.	priebežne	realizátor	OcÚ	100	50	50
Podpora občianskeho aktivizmu, zvýšenie úrovne vzájomnej komunikácie samosprávy a občanov	15.	Tvorba „obecných novín“, distribúcie do domácností	priebežne	realizátor	OcÚ	100	-	100
	16.	Pokračovanie v komunikácií a šírení informácií formou dotazníkov	priebežne	realizátor	OcÚ	100	-	100
	17.	Kontrola podávania alkoholických nápojov mladistvým osobám	priebežne	realizátor	OcÚ	100	-	100

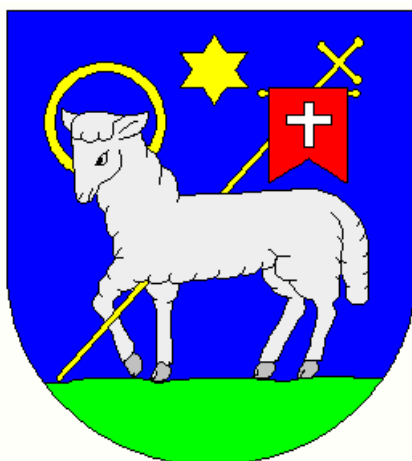
Podpora prevencie negatívnych spoločenských javov Zlepšenie bezpečnosti v obci	18.	Vytvorenie obecných hliadok . Zabezpečiť zvýšenie bezpečnosti a ochrany osobného majetku	priebežne	realizátor	OcÚ	100	-	100
	19.	Zavedenie kamerového systému – prioritne centrum obce	priebežne	realizátor	OcÚ	100	-	100
Podpora aktivít realizujúcich sa v trojuholníku rodina - škola - voľný čas.	20.	Podpora rôznych akcií napr. Rodičovský ples, Deň detí, športové akcie rodič + dieťa,	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	30	70
Podpora programov výchovy občanov v oblasti vzťahu k obci/regiónu a jeho kultúrne – prírodnému dedičstvu	21.	Zriadenie priestoru pre detské dielne - dvor remesiel Podpora muzeálnej archivácie diel prof.Kulicha s usporiadaním seminárov a exteriérovej a interiérovej galérie umeleckých diel.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	5	95
	22.	Podpora obnovy činnosti miestneho folklórneho súboru	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
	23.	Získanie priestorov železničnej stanice ich následné využitie.	2020	realizátor	OcÚ	100	5	95
	24.	Vytvoriť stálu expozíciu o histórii Slatiny vo všetkých oblastiach spoločenského života.	2010	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	90	10
Presadzovanie rozvojových záujmov obce pri modernizácii a rekonštrukcii ciest s cieľom zlepšiť dopravnú prístupnosť obce.	25.	Podpora realizácie rýchlostnej komunikácie R-2, včítane dopravného napojenia obce	2007-2020	partner	Inštitúcia	100	0	100
	26.	Podpora zdvojkolažnenia elektrifikácie jestvujúcej železničnej trate	priebežne	partner	Inštitúcia	100	0	100
Zabezpečenie systematickej údržby a opráv komunikácií, vyčlenenie priestoru pre cyklistov.	27.	Dobudovanie parkovísk a odstavných plôch, chodníkov	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	28.	Príprava lokalít podľa schváleného územného plánu a individuálnej bytovej výstavby	priebežne	partner	OcÚ	100	50	50
	29.	Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií podľa potreby (chodník ul. T. Vansovej, rekonštrukcia MK Malá Strana, Sebechov, Borovinská cesta, Športová)	priebežne	realizátor	OcÚ Inštitúcia	100	10	90
	30.	Zabezpečenie celoročnej údržby ciest a chodníkov.	priebežne	realizátor	OcÚ	100	100	0
	31.	Zabezpečenie zimného posypu, odstránenie ľadových plôch	priebežne	realizátor	OcÚ	100	100	0
	32.	Vytvorenie cyklotrás v obci a jej okolí, cyklistické prepojenie obce so Zvolenom.	2020	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	33.	Tvorba mapky s vyznačenými cyklotrasami.	2020	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
Rozvoj občianskej vybavenosti.	34.	Spríjemnenie vybudovaného centra obce – zeleň, udržiavanie čistoty.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
	35.	Vybudovanie oddychových priestorov, lavičky, detské ihrisko pre najmenších s pieskoviskom, plochy so zeleňou.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
	36.	Zabezpečenie starostlivosti o verejné priestranstvá	priebežne	realizátor	OcÚ,	100	100	0
Rozvoj školskej infraštruktúry	37.	Budovať bezbariérové komunikácie a vstupy do budov	priebežne	realizátor	OcÚ,	100	100	0
	38.	Modernizácia budovy MŠ a jej technického vybavenia.	2005	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
Rozvoj zdravotnej infraštruktúry	39.	Modernizácia budovy ZŠ a jej technického vybavenia.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	40.	Podpora kvalitnej zdravotnej starostlivosti	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	-	100
Rozvoj sociálnej infraštruktúry	41.	Podpora činnosti penziónu pre dôchodcov	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	-	100
	42.	Zriadiť službu pre osamelých občanov	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	30	70
Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít.	43.	Rekonštrukcia futbalového ihriska – tribúny, výstavba bežeckej dráhy, volejbalového a basketbalového ihriska a iné.	2020	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	5	95
	44.	Výstavba nových športovísk a detských ihrísk na území obce.	2020	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	45.	Organizovanie regionálnych športových a kultúrnych podujatí. Poskytovanie všesportového areálu pre využitie verejnosťou, prenájom podnikateľským subjektom.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100
	46.	Rekonštrukciu a spolyfunkčnenie Kultúrneho domu.	2020	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	47.	Podpora činnosti kultúrnych inštitúcií vrátane knižnice	priebežne	realizátor	OcÚ	100	100	0
Rozvoj technickej infraštruktúry.	48.	Rozšírenie tradície Slatinského jarmoku	priebežne	realizátor	OcÚ	100	100	0
	49.	Rekonštrukcia a postupné dobudovanie existujúcej kanalizácie.(T. Vansovej, Malá Strana, časť ul.SNP, kompletná realizácia v južnej časti obce za riekou Slatina)	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
	50.	Modernizácia ČOV s rozšírením kapacity ČOV.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
	51.	Rekonštrukcia a dobudovania verejného vodovodu podľa potreby vo vytypovaných lokalitách	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100

	52.	Zavedenie plynovodnej siete k novovybudovaným objektom.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
Rozvoj informačnej spoločnosti	53.	Podpora dobudovania tel. kábla rozvod TKR	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	5	95
	54.	Doplnenie a zjednotenie logotypu orientačných a informačných tabulí v obci	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	20	80
	55.	Podpora zriadenia informačného centra v obci	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
Rozvoj bytovej výstavby.	56.	Podporovať výstavbu rodinných domov (plocha medzi Očocskou cestou a Kráľovou ulicou, Športová ulica, Mierová ulica, Komenského ulica, lokalita Boroviny juh). Modernizácia existujúcich bytovej výstavby.	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	57.	Výstavby sociálnych bytov.	2020	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	30	70
	58.	Odkúpenie chátrajúcich budov, ich rekonštrukcia a využitie pre potreby obce - byty pre sociálne slabšie vrstvy, ubytovacie možnosti pre turistov, prenájom priestorov začínajúcim podnikateľom.	2020	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	30	70
Monitoring a odstránenie zdrojov znečistenia ŽP	59.	Pravidelne monitorovať všetky zložky životného prostredia.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	60.	Monitoring divokých skládok - ich odstránenie, zistenie pôvodcu a sankcionovanie.	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja, rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov.	61.	Zníženie nákladov v oblasti odpadového hospodárstva – zakúpenie mulčovača a ďalšej potrebnej technológie pre odpadovú hospodárstvo, podpora separovaného zberu,	2020	realizátor	OcÚ	100	100	0
	62.	Aktivizácia poľovníctva, zatraktívnenie rybárstva, podporovať rybné hospodárstva.	priebežne	partner	Inštitúcia	100	0	100
	63.	Znovuoživenie včelárskej činnosti v obci, osvetová činnosť na zvýšenie angažovanosti v oblasti včelárstva.	priebežne	partner	Inštitúcia	100	0	100
	64.	Podpora ekologického poľnohospodárstva, výroby biopotravín a predaja z dovora	priebežne	partner	Inštitúcia	100	0	100
Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu vyvázaného na skládku.	65.	Organizovanie besied alebo prednášok na tému: Odpady - ako ich čo najmenej produkovať, Separácia odpadov + videoprojekcia o probléme skládok komunálnych odpadov, o recyklácií, podpora, Obnoviteľných zdrojov energie.	priebežne	partner	Inštitúcia	100	50	50
	66.	Podpora trvalo udržateľného rozvoja obce.	priebežne	realizátor	Inštitúcia	100	0	100
Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.	67.	Vytvoriť a realizovať stratégiu podpory malého a stredného podnikania.	priebežne	partner	Inštitúcia	100	50	50
	68.	Informovať občanov o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu, EÚ pre začínajúcich podnikateľov.	priebežne	partner	Inštitúcia	100	50	50
	69.	Vytvoriť databázu nevyužitého majetku na území obce	priebežne	realizátor	Inštitúcia	100	100	0
Vytvorenie podmienok pre zvýšenie záujmu investorov o investovanie v obci.	70.	Vytvoriť ponuku investičných stimulov a katalógu investičných príležitostí v obci.	priebežne	partner	Inštitúcia	100	50	50
	71.	Vybudovanie priemyselného parku, podnikateľského inkubátora	priebežne	iniciátor	OcÚ, Inštitúcia	100	30	70
Rozvoj cestovného ruchu.	72.	Vypracovať marketingovú stratégiu obce pre komplexný rozvoj cestovného ruchu.	priebežne	iniciátor	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
	73.	Podporovať a spolupracovať s podnikateľmi v oblasti cestovného ruchu - prínos pre obec.	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90
Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny.	74.	Podporovať podnikateľov pri tvorbe ubytovacích, stravovacích zariadení, aktivít v oblasti vidieckeho cest.ruchu.	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100
	75.	Spolupracovať s podnikateľmi v cestovnom ruchu pri tvorbe animačných programov (organizácia vystúpení FS, prezentácia ľudovej kultúry, tradičných remesiel, ...).	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100
Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo - rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.	76.	Zamerať sa na Všešportový areál, priestory lokality Boroviny, vodné dielo Slatinka, využitiu priestorov železničnej stanice.	priebežne	realizátor, partner, iniciátor	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní	77.	Starostlivosť o kultúrne pamiatky v obci	priebežne	realizátor, partner	OcÚ, Inštitúcia	100	10	90

ich hodnoty.	78.	Starostlivosť a zabezpečenie minerálnych prameňov v obci, ich sprístupnenie verejnosti.	priebežne	realizátor	OcÚ, Inštitúcia	100	50	50
Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obce, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni. Udržať rozsah výroby a zamestnanosti v poľnohospodárstve	79.	Vytvárať nové partnerstvá s obcami regiónu v oblasti turistického ruchu. Prepojenie s najbližšími obcami v oblastiach rozvoja obce.	priebežne	partner	OcÚ, Inštitúcia	100	25	75
	80.	Podpora projektov so zameraním na agroturistiku a vidiecku turistiku	priebežne	partner, iniciátor	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100
Udržať daný ráz a charakter lesných porastov	81.	Podpora subjektov pôsobiacich na území obce v predmetnej oblasti	priebežne	partner, iniciátor	OcÚ, Inštitúcia	100	0	100

* realizátor, partner, iniciátor

** odbor OcÚ, inštitúcia

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZVOLENSKÁ SLATINA
DO ROKU 2015 S VÝHLADOM DO ROKU 2020
(aktualizovaný)**

Komunikácia s občanmi

Schválený obecným zastupiteľstvom
29. septembra 2011

Gestor: Ing. Mária Klimentová, starostka obce Zvolenská Slatina
Kordinátor: Ing. Anna Pavlendová, prednostka obecného úradu
Ing. Mária Michnová , SC Podpoľanie Detva
Facilitátor: Jaroslav Babic – EU projekty, Zvolenská Slatina

Základné vyhodnotenie

dotazníka pre aktualizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zvolenská Slatina.

Ďakujeme za všetky odovzdané a vyplnené dotazníky, ktoré sa vrátili pre potrebu získania informácií o Vašej spokojnosti, o Vašich názoroch, inšpirácii a želaní s jednotlivými oblasťami života našej obce. Do 15.8.2010. sa vrátilo 47 dotazníkov v tlačenej forme, v elektronickej forme sa nevrátil žiadny dotazník. Dva dotazníky obsahovali pohľady na chod obce bez vyplnenia bodov v dotazníku a preto sa ďalej nespracovávali. Z celkového počtu distribuovaných dotazníkov sa vrátilo 4,5 % dotazníkov. Väčší záujem o vyjadrenie názorov prejavili ženy. Najvyššie % vekovej kategórie, ktorá odovzdala dotazníky bola tvorená vekovou hranicou medzi 30 až 39 rokom. Najväčšie % zúčastnených respondentov tvorili obyvatelia, ktorých pracovisko sa nachádza vo Zvolene a priamo v obci. Obec Zvolenská Slatina ako svoje rodisko uvádza za hlavný dôvod bývania dve tretiny respondentov. Viac ako 90 % zúčastnených respondentov dotazníka plánuje svoju budúcnosť spojiť so životom v našej obci. Málo pracovných príležitostí a absenciu vlastného domu alebo hospodárenia uviedlo za dôvod vystaňovania sa z obce jedna polovica respondentov. Respondenti v **najvyššom % vyjadrili veľkú spokojnosť** s poskytovaním služieb v oblasti **vybavenia obce s plynom, s vybavením obce s verejným osvetlením a so službami všeobecnej zdravotníckej starostlivosti. Najvyššie % priemerne spokojných respondentov je v možnosti kultúrneho a športového vyžitia, so všeobecnou zdravotnou a sociálnou starostlivosťou, so vzdelávaním, s ponukou služieb a obchodu a s pokrytím signálu mobilných sietí.** Polovica respondentov uviedla priemernú spokojnosť s požiarnou ochranou, s prácou obecného úradu a miestnej samosprávy a so službami pošty. **Najvyššia nespokojnosť respondentov je vo vybavenosti obce vodovodom a kanalizáciou, v zabezpečení bezpečnosti a ochrane osobného majetku a s bezpečnosťou a ochranou osobného majetku.** Najviac dodaných pripomienok zo strany respondentov k vyjadrenie dôvodu nespokojnosti poskytovaných služieb boli k vybavenosti vodovodom a kanalizáciou obce a k zabezpečeniu bezpečnosti a ochrane osobného majetku. Pozitívnejšie výsledky sú podané z bloku otázok vyjadrujúcich sociálny vzťah k obci. Dve tretiny respondentov uviedlo susedské vzťahy skôr voľné, najvyššie % respondentov sa občas zapája do rozvojových činností obce. Jedna polovica respondentov uviedla nedostatok voľného času a apatiu ako dôvod nezapájania sa do rozvojových aktivít obce. Polovica respondentov vyjadrila nespokojnosť s pracovnými možnosťami v obci. Zúčastnení respondenti dotazníka vyjadrili najvyššiu požiadavku na stranu obce so zabezpečením rekonštrukcie miestnych komunikácií, na požiadavky o bytovú výstavbu, o ochranu prírody a životného prostredia, s rozširovaním ponuky a kvality obchodu a služieb a s vybudovaním nových ihrísk a športovísk. Respondenti v prípade rozhodovacích možností zo strany vedenia obce by sa snažili podporovať nasledovné oblasti: preventívne opatrenia v problematike marginalizovaných rómskych komunit, v zabezpečení ochrany obce obecnou políciou, protipovodňová ochrana Slatiny, v zmene personálu na OcÚ, v rozvojových mimoškolské v športových a kultúrnych aktivít pre deti a mládež, v nestrannosti rozhodnutí OcÚ, v pracovných činnosti aj na ďalšie časti obce, doriešenie výstavby galérie Jána Kulicha s architektonickým riešením zapadajúcim do vidieckeho prostredia, podpora podnikateľskej činnosti, zabezpečiť sociálnu dopravu v rámci obci, pravidelné kosenie trávnatých plôch na cintoríne a v okolí pošty, väčšia starostlivosť o chodníky vo všetkých častiach obce, podpora vybudovania rýchlostnej cesty mimo obec.

Respondenti k možnostiam využitia dlhodobého prenájmu železničnej stanici uviedli nasledovné požiadavky: galerijná a výstavná činnosť, spoločenské aktivity pre verejnosť,

športová klubovňa - stolný tenis, tanečná škola, mládežnícky klub, internetová kaviareň, predaj suvenírov, vzdelávacie centrum, verejné WC, obchod s domácimi potrebami alebo odevom, policajnú stanicu, zriadenie soc. bytu, krematórium, mini - arborétum, zubná pohotovosť, veterinár, infocentrum pre turizmus.

V sekcii dotazníka určených pre deti a mládež bola uvedená požiadavka vybudovania kúpaliska, plavárne, bezpečných cyklotrás a naučných chodníkov.

Na základe spracovaných údajov sa vypracujú požiadavky prioritných projektov a aktivít do akčného plánu Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Zvolenská Slatina. Aktualizovaný PHSR obce po schválení starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva bude zverejnený na internetovej stránke obce a to na: www.zvolenskaslatina.sk.

V priestoroch obecného úradu je neustále k dispozícii stránka, kde môžete pripomienkovať život, činnosti v obci Zvolenská Slatina, pre skvalitňovanie pripravovaných aktivít našou obcou.